

ЛЕКЦИИ

на

МЛАДЕЖКИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

ОТЪ УЧИТЕЛЯ.

1923 — 1924 г. СОФИЯ — III ГОДИНА.



Издание на просвѣтния комитетъ.
София.

Фототипно издание, направено от първото издание на лекциите:

Лекции на Младежкия окултенъ класъ отъ Учителя,
1923-1924 г., София – III година, л. 11-20
издание на просвѣтния комитетъ, София, 1927 г.

Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“, 2016

Единицата и вѣчността.

11

III година,
11 лекция на младежкия окул-
тенъ класъ, държана отъ
Учителя, на 30. XII. 1923 г.
въ гр. София.

Единицата и вѣчността.

„Само свѣтлиятъ път на
Мъдростъта води къмъ Истината“.

— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Прочете се резюме отъ темитѣ: „Разлика
между нравствения и духовния човѣкъ“.

Прочетоха се нѣколко отъ работитѣ
върху темата: „Разлика между митъ и басня.“

Сега отъ ваше гледище, отъ ваше ста-
новище, какъ бихте си обяснили появяването
на морала? Или, какъ бихте си обяснили въз-
никването на отношенията между хората?

Какъ ще си обясните още, отъ какво
произтича разнообразието въ природата? —
Разнообразието е резултатъ отъ различното
размножаване. Тѣзи отъ васъ, които се ин-
тересуватъ отъ чисто окултната химия, или
физика, или биология и т. н., най-първо трѣ-
бва да разгледатъ и проучатъ плодоветѣ, а
именно раннитѣ и къснитѣ плодове. Едни
плодове зрѣятъ прѣзъ мѣсець май, или юни,
каквито сж черешитѣ, вишнитѣ; други пло-
дове зрѣятъ прѣзъ лѣтото, а трети прѣзъ
есеньта. Дрѣннитѣ, напримѣръ, зрѣятъ прѣзъ
есеньта. Черешитѣ и вишнитѣ цвѣтатъ рано
и узрѣватъ рано. Дрѣнътъ пъкъ обратно: цвѣ-
ти рано, узрѣва късно. Ще ви запитамъ:

защо именно нѣкои отъ тия овощни дървета цвѣтятъ рано и зрѣятъ рано, а нѣкои — цвѣтятъ рано и зрѣятъ късно? Знаете ли онзи анекдотъ за дрѣна, въ който се разправя слѣдното: дрѣнътъ цвѣналь най-рано отъ всичкитѣ дървета, и дяволътъ като го видѣль, казалъ: „Понеже азъ прѣвъ видѣхъ дрѣна, той е мой“. Другитѣ дървета като чули това нѣщо, взели да цвѣтятъ по-късно и затова първо хората ги виждатъ. Дрѣнътъ си мислиль, че като цвѣналь най-рано, и най-рано ще узрѣе. Обаче Господъ казалъ: „Понеже дрѣнътъ цвѣти най-рано, ще узрѣе най-късно“.

Сега, какъвъ законъ можете да извадите отъ примѣра за дрѣна? Законътъ е слѣдниятъ: всички ония условия въ живота, които се показватъ приятни и благонадеждни, нѣматъ всѣкога бързи резултати. Дрѣнътъ цвѣти най-рано, но зрѣнето му не е рано. Такива случаи има и съ ученицитѣ въ училищата. Има ученици, които въ I, II, III и IV класове на гимназията сж отлични, но щомъ дойдатъ до V, VI, VII и VIII класове или съвсѣмъ пропадатъ, или свършватъ като послѣдни ученици. Нѣкои пъкъ обратно: започватъ като слаби ученици, а послѣднитѣ класове свършватъ отлично, като силни. Психологически разгледанъ този въпросъ, коя е причината, че дрѣнътъ цвѣти рано, а зрѣе късно? Коя е подбудителната причина да цвѣти рано? Било е време, ко-

гато дрѣнѣтъ е цѣвтѣлъ рано и зрѣялъ рано. Първоначално той е билъ тропическо растение и послѣ го прѣнесли въ умѣрения поясъ. Обаче, като го прѣнесли въ умѣрения поясъ, той запазилъ своето първоначално естество, но отъ горчивата опитность, която получилъ въ живота си, казалъ: „Не струва да зрѣя тѣй бързо“. Значи, ако нѣкой човѣкъ иска да бжде здравъ, мораленъ, той трѣбва да има характера на дрѣна. Въ обикновения животъ използватъ дрѣнѣтъ за лѣчебно сръдство. Когато стомахътъ ви се разстрои, сварете си дрѣнки, или пѣкъ яжте прѣсни дрѣнки, и стомахътъ ви ще се оправи. Черешитѣ пѣкъ дѣйствуватъ разслабително върху стомаха. Забѣлѣжете, всички растения, у които вѣнчето на цвѣта е петолистно, дѣйствуватъ разслабително върху човѣшкия стомахъ. Значи, числото петъ е етикетъ, показва нѣкакви свойства.

Разбира се, съ това азъ не искамъ да разглеждамъ медицински въпроси, да се занимавамъ съ лѣчебното дѣйствие на растенията, но искамъ да ви обърна внимание на това, че въ всички растения се изразява една вътрѣшна страна на живота.

Да се върнемъ пакъ къмъ въпроса за дрѣна. Защо именно той цвѣти рано, а зрѣе късно? Най-послѣ, защо азъ ви задавамъ единъ такъвъ въпросъ, на който не можете да отговорите? Не е грѣхъ, когато човѣкъ

не може да разрѣши единъ въпросъ, защото цѣлиятъ животъ е образуванъ все отъ такива неразрѣшени въпроси. И азъ считамъ самиятъ човѣкъ за една неразрѣшена формула. За днесъ едва половината отъ тази формула е разрѣшена, а за въ бждеще, когато се разрѣши цѣлата формула, еволюцията на човѣка ще бжде завършена. Азъ говоря за еволюция, която включва въ себе си всичките форми на своето битие.

Въ всинца ви трѣбва да се развие наблюдението. Не казвамъ да бждете любопитни, но наблюдателни. Любопитството е лоша черта, а при наблюдението ще трѣбва да изваждате моралната страна на явленията и фактите, които наблюдавате. При наблюдението ще схващате, какви сж отношенията между хората. Запримѣръ, срещнешъ двама души, които се обичатъ. Като наблюдавашъ, веднага трѣбва да намѣришъ връзката, която сжествува между тяхъ; веднага трѣбва да разберешъ, коя е причината, дѣто се обичатъ. Ако срещнете приятелитѣ А и В, които се обичатъ, послѣ приятелитѣ A^1 и B^1 и най-послѣ приятелитѣ A^2 и B^2 , мислите ли, че това приятелство и въ третѣ случаи е едно и сжщо? Мислите ли, че условията и подбудителнитѣ причини на приятелството сж едни и сжщи? Не, именно причинитѣ на тия приятелства не сж едни и сжщи. Азъ съмъ срѣщалъ мнозина, които обичатъ нѣкого само заради си-

нитѣ му очи. А пъкъ този съ синитѣ очи, като срещне другъ съ черни очи, казва: „Като тѣзи черни очи подобни не съмъ виждалъ!“ Значи, той обича този човѣкъ заради чернитѣ му очи. Този, който обича приятеля си заради синитѣ очи, казва: „Нѣщо особено има въ тия сини очи!“ И дѣйствително, има нѣщо особено въ тия сини очи. И въ тия черни очи пакъ има нѣщо особено. Срещнете другъ нѣкой съ черни очи, казвате: този човѣкъ не ми е толкова симпатиченъ. Защо? Нали и той има черни очи? Не, има законъ, споредъ който ти не можешъ да имашъ едновременно двама приятели. Когато кажемъ, че не можешъ да имашъ едновременно двама приятели, ние разбираме една опрѣдѣлена идея. Това означава, че на физическия свѣтъ ти можешъ да имашъ само единъ приятелъ, а не двама, и то по слѣдната проста причина: ако имашъ единъ сждъ, който съдържа 1 л. вода, ти можешъ да налѣбешъ въ него само 1 л. вода, нищо повече. Можешъ ли да налѣбешъ въ този сждъ 2 л. вода? — Не може по никой начинъ. Значи, единъ литъръ вода, това е единиятъ приятелъ, който можешъ да вмѣстишъ въ сжда — двама не можешъ.

Друго положение. Вие знаете закона за скачениѣ сждове отъ физиката, нали? Питамъ тогава: приятелството на твоя приятелъ, може ли да прѣмине въ другъ нѣкой? — Може. Какъ? — Ти имашъ единъ приятелъ, а

този твой приятелъ има другъ свой приятелъ. Сега, по закона за скаченигѣ сждове — за прѣминаване на течностигѣ отъ единъ сждъ въ другъ — приятелтъ на твоя приятелъ ще бжде едноврѣменно и твой приятелъ. И тогава азъ ви задавамъ слѣдния въпросъ: може ли да имате приятели въ духовния свѣтъ? (— Можемъ). Какви ще бждатъ тѣ? Вие имате и сте имали приятели. Можете ли да ми опишете, по какво се отличава вашиятъ приятелъ? Всѣки човѣкъ се отличава съ една характерна черта, затова и вашиятъ приятелъ, когото обичате, трѣбва да има една отличителна черта, каквато у васъ нѣма. И у васъ трѣбва да има една отличителна черта, каквато у него нѣма. Слѣдователно, туй, което въ тебе нѣма, а въ него има, и туй, което въ него нѣма, а въ тебе има, прави съединението. Отъ тукъ извличаме единъ оригиналенъ законъ въ окултната наука, споредъ който, равнитѣ отношения не могатъ да се събиратъ. Споредъ това единица съ единица не могатъ да се събератъ на едно мѣсто. Това, че хората се събиратъ на едно мѣсто, показва, че тѣ не сж единици. Тѣ сж части на една единица. Днесъ хората казватъ, всѣки за себе си: азъ съмъ една единица. Не, не си единица. Вие видѣхте, че единица съ единица не могатъ да се събератъ. Единицата съ нула, напри-

мѣръ, може да се събере. при което се получава числото 10.

И тъй, вашиятъ приятелъ, съ когото ще се съберете, или той трѣбва да е нищо, а вие единица, или вие трѣбва да сте нищо, а той единица. И като се съберете двамата, ще образувате една десетица. И ако те срещне нѣкой и ти каже, че ти не струвашъ нищо, кажи му: азъ тъкмо това търся, една единица, която като намѣря, ще я направя 10 пжти по-голѣма. Ако ти си единица, ела при менъ, защото безъ менъ пакъ единица ще си останешъ, а съ менъ ще станешъ 10 пжти по-голѣмъ, отколкото си сега. Тукъ приложението на тази единица е оригинално и смѣшно.

Значи, въпросътъ за единицата въ окултната математика седи така: единица съ единица не се събиратъ. Това, обаче, още не е доказателство, че е така. За да се докаже, трѣбва да се направятъ 1, 2, 3, 4, 10, редъ опити, да се убѣдите, че това не е нѣщо случайно, но е законъ. Едно отъ обясненията на единицата и на нулата, е слѣдното: нищото, или нулата всѣкога показва условията, при които единицата може да се развие. Тя е празното пространство, при което единицата може да осигури своето съществуване. Значи, кржгътъ, нулата, нищото, това сж условията, при които ще се развие разумния животъ. Слѣдователно, и това празно пространство има свое съзнание. Единицата като влѣзе въ съзнани-

ето на това „нищо“, то може да ѝ прѣдаде своето съзнание и да се изяви въ нея. Нищото само по себе си никога не се изявява. Въ окултната наука това нѣщо е вѣрно, и вие ще го опитате. Какъ? Вие може да сте свършили три или четири факултета, но щомъ се заемете да изучавате окултната наука, съ васъ ще се случи нѣщо много интересно и много смѣшно. Най-първо вие ще почнете да обѣднявате, докато дойдете до едно мѣсто, при което ще чувствувате, че сте простъ като „фасулъ“, както българитѣ се изразяватъ. Ще си кажете: откакъ започнахъ да изучавамъ тази наука, опростѣхъ, оглупѣхъ, обезумѣхъ. Но това е една илюзия. Туй празно пространство, което се означава съ нищо, то е Божественото въ човѣка, което най-първо ще те изпразни, ще те изчисти хубаво, и слѣдъ като те изпразни съвсѣмъ, ще започне наново да те изпълва и ще ти даде такива познания, за които ти даже не си и сънувалъ. Мнозина отъ васъ ще минете прѣзъ това пространство и ще кажете: скоро да се махнемъ отъ тукъ, да не седимъ на това мѣсто! Ако седимъ тукъ, скоро ще обезумѣемъ. Да се махнемъ по-скоро! Вѣрно е това, но то е поради туй, че се намирате въ закона на изпразването. Нѣкои се страхуватъ отъ законитѣ на окултната наука, но трѣбва да знаете, че това ще стане вълпрѣки вашия страхъ. Природата е взела мѣрки за

всичко. Тя ще ви изпразни по всички правила. Вие може да си говорите, че сте обезумѣли, че сте оглупѣли, тя нѣма да ви обърне никакво внимание. Този законъ работи и вънъ отъ окултната наука, и то много послѣдователно, не само между хората, но и между най-висшитѣ, най-напрѣднали тѣ същества. Когато тия повисши отъ насъ същества поискатъ да слѣзатъ отъ висшитѣ свѣтове, за да изучаватъ вселената, и въ тѣхъ става едно такова изпразване. И нѣкои ангели изпадатъ въ това положение: считатъ се прости, оглупѣли и се чудятъ, че нищо не разбиратъ, но послѣ отново започватъ еволюцията си. И докато достигне своето първоначално положение, знанието у тѣхъ е 10 пжти повече, по-прѣфинено, по-чисто, отколкото онова, съ което сж слѣзли въ материята.

Сега нѣкой казва: що ми трѣбва да се занимавамъ съ тази наука? Азъ оглупѣхъ, обезумѣхъ, нищо човѣшко не остана въ мене. Добрѣ, ами всички хора, които обезумѣватъ, не остарѣватъ ли? Я вижте онзи старъ дѣдо, всичко забравилъ и започва да говори дѣтински работи. У него се явяватъ дѣтински желаня, капризи и отъ нищо не се интересува. Послѣ, гледашъ го, хваналъ се за тояжката или за бастона си, на него има въра. Той му е опората въ материалния свѣтъ. Защо той не уповава на нищо друго? Защо

не уповава на Бога? Защото не е разбралъ закона на „нищото“. И той е станалъ простъ като фасулъ и казва: нѣма какво да правя, ще се смиря. И какво става най-послѣ? — Умира. Като умре, обаче, вижда своето заблуждение. Това състояние на смъртъ прѣдставлява минаване на Божественото съзнание отъ едно състояние въ друго. Всѣкога между два етапа, между двѣ граници А и В на Бо-

С

А—————В

жественото съзнание се намира една междина С, наречена „долина на смъртъта“. Това значи, че човѣкъ трѣбва да се освободи отъ всички свои лъжливи възгледи за живота. Въ това отношение, смъртъта изчиства праведния човѣкъ, а грѣшниятъ, упоритиятъ човѣкъ го оставя да си носи послѣдствията.

И тъй, вие можете да съберете единицата съ нищото. Въ свѣта сжествува само една единица — тя е Богъ. Въ свѣта сжествува само една вѣчностъ — тя е нищото. Проявлението на цѣлия козмосъ пѣкъ, е проявление на единицата, проявление на вѣчността. Той прѣдставлява частъ отъ цѣлото. Думата „частъ“ обаче, не означава сжщинската идея. Въ таквъ случай, ние можемъ да се изразимъ другояче, а именно: въ свѣта сжществуватъ идейни форми, които не се създаватъ, не се губятъ, а живѣятъ вѣчно. Въ това отноше-

ние всѣки човѣкъ е една идейна форма на тази първоначална единица.

Това е една опрѣдѣлена идея за васъ младитѣ. Ако речете да я разрѣшите въ пълния ѝ смисълъ, животътъ ви ще се обезсмисли. Можете ли да ми кажете, защо животътъ ви ще се обезсмисли? Единъ богатъ американецъ повикалъ на угощение нѣколко сжщо тѣй богати американци. Знаете ли колко му е коствувала тази вечеря? За всѣки гостъ той е изразходвалъ 12,000 долари. Колко долари ще се изхарчатъ, ако на тази вечеря бждатъ поканени 100 души? — 1,200,000 долари. Какво показва това? — Че великитѣ идеи изискватъ изхарчване на голѣма енергия. Човѣкъ, който се заема да разрѣши единъ великъ въпросъ, той се нагърбва съ една много трудна задача. Нѣкой казва: азъ искамъ да разрѣша смисъла на живота. Смисълътъ на живота е разрѣшенъ. Той не може да се разрѣши, както вие мислите за 1, 2 или повече дни, или за година, двѣ, сто или повече. Разрѣшението му седи извънъ врѣмето и пространството. Никога не се старайте да разрѣшите смисъла на живота! Вървя изъ пжтя, срѣщамъ единъ човѣкъ, който си счупилъ крака. Смисълътъ на живота въ този моментъ е да му прѣвържа крака. Срѣщамъ нѣкждѣ единъ ученикъ, който иска да учи, но нѣма книга. **Азъ имамъ тази книга, давамъ му я. Въ този**

случай смисълътъ на живота е да му услужа съ тази книга. По-нататъкъ изъ пжтя си виждамъ една вдовица, която има дѣте, което иска да ходи на училище, да се учи, но нѣма срѣдства. Взимамъ това дѣте, завеждамъ го на училище, плащамъ за него. Ето дѣ е смисълътъ на живота въ този случай. Слѣдъ туй срѣщамъ единъ музикантъ, който иска да свири, но нѣма кой да го въодушеви и ме замолва: можешъ ли да седнешъ при менъ да ме послушашъ поне половинъ часъ? Сѣдамъ, слушамъ го внимателно. Той свири, вдъхновява се. Въ дадения случай, това е смисълътъ на живота и за него, и за менъ. Единъ ще свири, другъ ще бжде слушателъ. Първиятъ пжтъ той ще свири, азъ ще го слушамъ; вториятъ пжтъ азъ ще свиря, той ще ме слуша. Ако имате единъ приятелъ, тѣй ще постѣпвате и вие помежду си. Когато единиятъ е активенъ, другиятъ ще бжде пасивенъ — не могатъ и двамата да говорятъ едноврѣменно. Нѣкой пжтъ и двамата говорятъ, но по-добрѣ е, когато единиятъ говори, а другиятъ слуша. То значи: единиятъ да свири, другиятъ да слуша. Той свири, азъ го слушамъ, давамъ си мнѣнието, казвамъ: много хубаво е това парче. Той се въодушевява, радва се. Тѣй става обмѣна между хората. Обмѣната трѣбва да бжде разумна.

Слѣдователно, красивото въ живота, това е разнообразието. Докато

вие се стремите къмъ Божественото разнообразие, ще имате най-красивитѣ чувства. Станете ли еднообразни, въ васъ ще се яви дисхармония, или въ васъ ще влѣзе грѣхътъ. Красивото въ свѣта е първата стъпка въ живота.

Друга една грѣшка, отъ която трѣбва да се пазите, е слѣдната: никога не завиждайте, че нѣкой ималъ нѣкакъвъ талантъ повече отъ васъ. Виждашъ нѣкой поетъ или писателъ, който пише хубаво, казвашъ: и азъ искамъ да пиша като него. Не искай да пишешъ като него! Виждашъ нѣкой музикантъ, който свири хубаво, казвашъ: и азъ искамъ да свиря като него. Не желай да свиришъ като него! Ти искай да бждешъ музикаленъ, но да не изразявашъ музикалността си като него, а по-своему. Нѣкой казва: азъ искамъ да бжда религиозенъ като еди-кого си, да схващамъ Бога като него. Не, бжди религиозенъ, но не пожелавай да изразишъ религиозността си като онзи човѣкъ. Изрази я по начина на своята душа! Като постъпвате по този начинъ, вие ще имате такава свобода, че нѣма да се влияете отъ съвременното общество. Въ съвременното общество хората се влияятъ единъ отъ другъ, вслѣдствие на това сж обѣднѣли. Какъ се познава, че единъ човѣкъ е обѣднѣлъ? — Щомъ човѣкъ има мрачни мисли, щомъ става песимистъ, той започва да обѣднява. Обѣдняването е единъ мораленъ гупа-

дѣкъ. Почне ли това състояние да ви налѣга, вие ще се повърнете къмъ закона на смиреніето. Смирението е начинъ за тониране въ живота. Ще си кажете: азъ ще се върна къмъ това, което имамъ, него ще разработвамъ. У васъ има много скрити, неразработени сили, дарби и способности, които трѣбва да развиете. Тогава ще бждете мощни и силни да изпълните всичко, което ви се даде.

Прѣдставете си сега, че при това врѣме, каквото е днесъ вѣнъ, студено, вѣтъръ и дебелъ снѣгъ, бихъ задалъ на 10 души отъ васъ задачата да отидете нѣкоя вечеръ на Черния връхъ и да се върнете. Колцина отъ тия 10 души биха изпълнили задачата успѣшно? Може да отидатъ нѣкои, но ще се върнатъ по астраленъ начинъ. Ако тази задача ви се даде отъ човѣкъ, който не разбира законитѣ на врѣмето, така ще бжде. При такава врѣме вѣтърътъ ще ви отвѣе по всички правила, и вие ще се лишите отъ живота си. Но ако единъ истински Учителъ ви даде такава задача, всички ще отидете до Черния връхъ и ще се върнете благополучно. Какъ? Най-първо като тръгнете, вѣтъръ ще има наистина, но Учителътъ трѣбва да бжде вжтрѣ въ този вѣтъръ. Ако той не може да влѣзе въ вѣтъра, вѣтърътъ ще бжде много опасенъ. Кое е опасното въ вѣтъра? — Неговата студенина. Въ този вѣтъръ нѣма топлина.

Хората умиратъ ли отъ топлия вѣтъръ? — Не, отъ студения умиратъ. Защо шопитѣ отъ софийско носятъ по два кожуха? Тѣ казватъ: отъ топлогo човѣкъ не умира, но отъ студѣ умира. Понеже въ софийско врѣмето е много промѣнчиво, шопътъ казва: при тази промѣна на врѣмето трѣбва да нося по два кожуха на гърба си, иначе е опасно. И тази шопска мъдростъ е много вѣрна. Тази шопска мъдростъ, прѣведена на духовенъ езикъ, означава: „Човѣкъ трѣбва да има въ ума си знание и свѣтлина, а въ сърцето си — топлина“. Това сж двата кожуха. Имате ли ги, каквото и да е врѣмето, всичко ще мине добрѣ.

И тъй, всички тия течения въ природата се дължатъ на извѣстни бури, които ставатъ въ нея. И тѣ сж причина за промѣна въ врѣмето. Единъ великъ Учителъ, напримѣръ, може да измѣни тия течения. Той може да спре студеното течение за 6-7 часа, докато отидете и се върнете отъ опрѣдѣленото мѣсто, и послѣ пакъ да го пусне. Той може да спре бурята, виелицата, но сжщеврѣменно може да направи и друго едно нѣщо, а именно: ще вложи въ васъ повече влага, повече вода. Вие още не сте се занимавали съ живата вода. Христосъ казва: „Изворътъ, който азъ ще ви дамъ, ще бжде живъ изворъ въ душата ви“.

Та има въ живота ви извѣстни положения, съ които трѣбва да се справите. Ако нѣкой път се намирате въ едно тягостно съ-

стояние, това да не ви обезсърчава. При това си състояние вие сте по-близо до Истината, отколкото когато се усещате силенъ. Апостолъ Павелъ, който е окултистъ, казва: „Когато съмъ слабъ, тогава съмъ силенъ“: Единъ духъ му казва: „Моята сила се познава само въ нищетата“. Когато човѣкъ е слабъ, само тогава въ него може да се прояви духа. Туй е вѣрно и въ училищата. Отъ ония ученици, които се занимаватъ съ математиката, се изисква голѣмо внимание, т. е. концентриране и напрѣжение на мисълта. Кои ученици могатъ да бждатъ добри математици? — Който могатъ да се концентриратъ. Между всички силови линии на ума има тѣсна връзка, затова отъ единъ математикъ не се изисква само едно механическо рѣшение на задачата, но и разсждение, което се добива чрѣзъ концентриране на вниманието. И слабиятъ ученикъ може да бжде силенъ, като концентрира вниманието си. Съ това той ще развие математическитѣ си способности.

Отъ всичко казано до сега, коя мисль е най-важна за васъ? (— Че трѣбва да съберемъ единицата съ нищото). Да, това е основната мисль за васъ, а всичко друго може и да го забравите. Това е необходимо за вашето развитие. Единицата, това сте вие. Нулата, нищото показва всички разумни същества извънъ физическия свѣтъ. Плюсътъ показва, че човѣкъ може да дойде до

Истинския път само чрезъ страдания. При сегашнитѣ условия на живота, Истината се прѣдава на човѣшкитѣ умове и сърца само чрезъ страданията. Знанието и облагодоряването на сърцето не могат да дойдатъ безъ страдания. Страданието за сега е само единъ прѣходень етапъ. Ако нѣкой мисли, че знанието ще дойде безъ страдание, той е въ лѣво. Тогава именно неговитѣ страдания ще се удесеторятъ. Дойдатъ ли ти страдания, ще кажешъ: страданията ми сж толкова, колкото сж потребни за менъ. Всѣко страдание е знакътъ плюсь, т. е. едно малко кръстче и изразява едно аритметическо дѣйствие, а именно събирането. Щомъ дойде страданието, ще почнешъ да събирашъ. Какво? — Ще събирашъ $1 + 0$. Нѣкой път този знакъ ще го прѣвърнешъ въ знакъ за умножение ($\times$). Въ математиката си служатъ съ слѣднитѣ четири знака: $+$ $-$ $\times$ $:$. Тѣзи знаци се допълватъ единъ другъ.

Слѣдниятъ пътъ ще бждемъ въ новата година. Вие ще благодарите на старата година, все пакъ научихте една Истина, че единицата трѣбва да се събира съ нулата. Старата година казва: „Макаръ че нищо не ви научихъ, но азъ си заминавамъ, като ви оставамъ поне слѣдната Истина: единица съ единица не се събира, но съ нула се събира и дава числото 10.

Т. М.

„Само свѣтлиятъ пѣтъ на
Мъдростѣта води къмъ Истината“.
— Тя постоянно ни весели.

ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ПРОЯВИТЪВЪ ПРИРОДАТА

12

III година.

12 лекция на младежкия окул-
тенъ класъ, държана отъ
Учителя на 6. I. 1924 г. въ
гр. София.

Отношения между прояви- тѣ въ природата.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на
Мѣдростѣта води къмъ Истината.“
— Тя постоянно ни весели.

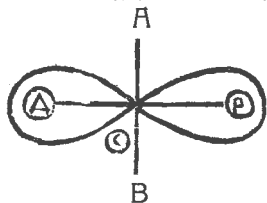
Размишление.

Прочете се резюме отъ темата: „Разлика
между митъ и басня“.

Прочетоха се нѣколко отъ работитѣ вър-
ху темата: „Произходъ на нравственостѣта“.

За слѣдния пжтъ тема № 14: „Разлика
между прилежание и трудолюбие“.

Линията АВ на чертежа прѣдставлява
пжтъ, изминатъ отъ едно разумно сжщество
— пжтъ на съзнанието С. Туй съзнание, слѣдъ



като е извървѣло своя
пжтъ отъ А къмъ В и нѣ-
ма нахждѣ повече да се
движи, връща се назадъ
и отъ тамъ поема посо-
ката къмъ точка Д, при
което се образува
единъ правъ жгълъ. Съзнанието се отличава
по това, че щомъ достигне въ движението
си своята крайна точка, започва да образува
около себе си една спирала. Но понеже съ-

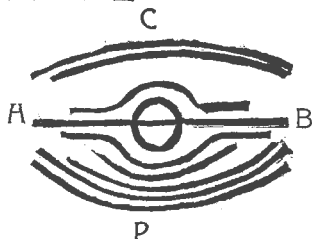
знанието се движи вѣчно, отъ точка Д отива въ противоположна посока до точката Р и образува другъ правъ ъгълъ. Понеже въ това си второ движение съзнанието е отслабнало, при точка Р крѣгчето е по-малко. Можете ли да си обясните, кои сѣ причинитѣ, дѣто при едното си движение крѣгътъ е по-голъмъ, а при другото — по-малкъ? Това е едно положение, което съществува вътрѣ и въ самата природа. Линията АВ, която изразява пътя на вашето съзнание е и линията на вашия носъ. Тя означава крайния прѣдѣлъ на човѣшката интелигентностъ.

Да допуснемъ, че при това отклонение на човѣшкото съзнание въ точка Д, точка Д ни прѣдставлява дѣсното око на човѣка, което е по-разтворено, а точката Р — лѣвото око, което е по-малко разтворено. Можете ли да си обясните, защо дѣсното око на човѣка е повече разтворено отколкото лѣвото? Нали всѣко явление си има своитѣ причини? Обяснете тогава причинитѣ! Вие още не сте се вглеждали нито въ себе си, нито въ другитѣ хора. Човѣшкитѣ лица не сѣ напълно симетрични — асиметрични сѣ тѣ. Ако се вгледате, вие ще забѣлѣжите, че едната страна на човѣшкото лице е по-нѣжна, по-мека, също така и едното око има по-мекъ, по-приятенъ погледъ. Ако човѣшката чувствителностъ се развива съзнателно, кое око ще се развие по-добрѣ? Имайте прѣдъ видъ,

че около очитѣ има двѣ течения: едното течение е отъ положително и отрицателно електричество, което тече въ извѣстна посока, а другото течение е отъ положителенъ и отрицателенъ магнетизъмъ, който тече въ същата посока. Когато дѣсното око се развива, то е въ връзка съ лѣвото полушарие на мозъка; когато пъкъ лѣвото око се развива, то е въ връзка съ дѣсното полушарие на мозъка. Значи, движенията въ мозъка се прѣкрѣстосватъ. Затова именно, дѣсната ржка се управлява отъ лѣвото полушарие на мозъка, а лѣвата ржка се управлява отъ дѣсното полушарие на мозъка. Слѣдователно, вашата чувствителностъ ще се отрази и въ очитѣ ви, било въ дѣсното или въ лѣвото око. Ако желанията и стремежитѣ на вашето съзнание сж повърхностни, тѣ ще се отразятъ не само върху очитѣ ви, но и върху лицето ви. Колкото по-повърхностенъ е стремежътъ на вашето съзнание, толкова кржгътъ на окото ще бжде по-валчестъ. Обаче, колкото повече желанията и стремежитѣ на вашето съзнание се диференциратъ, колкото повече се разклоняватъ и добиватъ извѣстенъ обектъ, толкова повече и окото става елипсовидно. Ако енергията, която минава прѣзъ окото, дѣйствува еднакво навсѣкждѣ, то центърътъ на вашето око ще бжде на една равнодѣйстваща линия АВ, която ще минава прѣзъ гледища С.

Ако пъкъ вашето съзнание се отклони,

въ каквото и да е направление, въ възходяще или низходяще, около окото ще се образуватъ едни малки линии. Напримѣръ, ако почнете да се привличате къмъ свѣта, т. е. ако външниятъ свѣтъ ви влияе, ще почнатъ да се образуватъ



отдолу малкитѣ линии Р. Ако направлението, къмъ което се движите е възходяще, ще се образуватъ отгорѣ голѣмитѣ линии С. Съ тия противоположни енергии при-

родата си е служила още въ миналото, за да образува долната частъ на окото. На врѣмето си природата е отклонявала човѣшкото съзнание, но понеже днесъ вече е завършила тази си работа, то, ако вие продължавате по сжщия начинъ да слизате въ татерията, това слизание нѣма да се отрази само върху гледеца ви, но и върху цѣлото око, което ще вземе едно положение напълно къмъ центъра на земята. Вслѣдствие на това, много хора ставатъ разноголеди. Има ли разноголедство въ принципитѣ, ще има разноголедство и въ съзнанието. Когато човѣкъ се раздвои въ съзнанието, той има и раздвоенъ погледъ. За такива хора казватъ: тебе гледа, мене вижда. Когато ви погледне единъ човѣкъ, у когото съзнанието е раздвоено, вие изпитвате една

неприятностъ. Защо? Защото въ погледа му има раздвоение. Той ви гледа съ двѣ различни цѣли. Той като ви гледа, едноврѣменно слуша какво му говорите и мисли, за какво може да ви използва. Ако чувствителността ви е силно развита, и ако можете да схващате лъчи-тъ, които се отразяватъ отъ окото, вие щѣхте да забѣлѣжите въ окото на този човѣкъ двѣ различни течения. Едното течение, т. е. единъ родъ енергия изтича отъ долната частъ на гледища, а другъ родъ — отъ горната частъ. Въ нагури, които иматъ по-благородни пориви и стремежи, природата е образувала друга една вдлъбнатина. Каква разлика има между горната и долната вдлъбнатини на окото? — Въ долната вдлъбнатина Р има по-голямъ просторъ, а въ горната — по-голяма дълбочина и надвисване на вѣждитѣ. Съ тия вибрации природата е образувала една малка трапчинка долу подъ окото, която украсява човѣшкото лице. Горѣ пъкъ е образувала вѣждитѣ въ човѣка.

И тъй, споредъ васъ, какво показватъ вѣждитѣ? Защо природата ги е турила отгорѣ надъ очитѣ? (За да не влиза потѣта въ очитѣ). Това е една отъ службитѣ, едно отъ прѣдначението на вѣждитѣ, но има и друга причина, по която природата е турила вѣждитѣ. Има хора, които почти нѣматъ вѣжди. Вѣждитѣ и клѣпачитѣ на очитѣ сж турени

отъ природата, за да регулиратъ свѣтлината, която влиза въ човѣшкото око.

Отъ всичко това трѣбва да имате прѣдъ видъ слѣдния законъ: вие нѣмате право да злоупотрѣбавате съ силитѣ, които дѣйствуватъ въ васъ. Да не мислите, че можете да употребите тия сили за каквото искате. Не, всѣка сила на съзнанието има свое прѣдназначение. И когато тази енергия върви къмъ своето прѣдназначение, къмъ своята основна идея, къмъ своята цѣль, образува се и тази правилностъ на лицето.

Ще дамъ на всички ви да напишете какъто тема, какво трѣбва да бжде идеалното чело на човѣка, какви трѣбва да бждатъ линиитѣ му — изобщо външнитѣ му очертания. Като ви говоря за вѣждитѣ, за клѣпачитѣ, за челото на човѣка, не казвамъ, че тѣ опрѣдѣлятъ характера на човѣка, но тѣ сж резултатъ на вжтрѣшната му дѣятелностъ. Ако човѣкъ е веселъ, ще има отворени и изпжкнали очи. Ако е песимистъ и гледа съ мраченъ погледъ на хората и на живота, ще има навжтрѣ хлътнали очи. Това произтича отъ единъ психологически законъ. Колкото повече вниманието на човѣка е съсредоточено къмъ вжтрѣшния животъ, толкова по-малко се хранятъ очитѣ. Свѣтскитѣ хора, които искатъ да видятъ всичко и се радватъ на живота като дѣца, тѣ изпращатъ повече кръвь въ очитѣ си, затова тѣхнитѣ очи сж по-здра-

ви. Хора, които сж много замислени, развалятъ очитѣ си. Имайте прѣдъ видъ, че да мислишъ и да си замисленъ, сж двѣ различни нѣща. Мисленето е съзнателенъ процесъ. Въ него влиза нѣщо възвишено и благородно. Въ замислеността влизатъ нѣкакви елементи на чувствувания: ти мислишъ, че животътъ не върви добръ, че свѣтътъ не е нареденъ правилно и т. н. Това е криво схващане на живота.

И тъй, всичката енергия се очертава на лицето ви. Вие искате да имате красиви очи, нали? И право е, човѣкъ трѣбва да има красиви очи! Красивитѣ очи сж прозорци на съзнанието. Тѣ се опрѣдѣлятъ отъ правилния развой на съзнанието. Направете единъ малъкъ опитъ, да внесете хармония въ съзнанието си, като не туряте никакво прѣпятствие прѣдъ него. Прѣпятствие е, наприкладъ, ако кажете: азъ не съмъ даровитъ, никаква дарба нѣмамъ и т. н. Вие се самоизмамвате. Въ всѣки човѣкъ има дарби, но условията, при които могатъ да се развиятъ тия дарби, сж различни. Слѣдователно, всички хора не могатъ да се развиватъ при еднакви условия. За развитието на нѣкои хора се изисква по-интенсивна енергия. Заприкладъ, вземете нашия салонъ, може ли да го отоплявате съ една обикновена печка, както отоплявате една малка стая? Обемътъ на салона е голѣмъ, изискватъ се 2 - 3 голѣми печки, за да се ото-

пли добръ. Значи, колкото една способност у човъка е по-висша, толкова по-добри условия изисква. Питамъ: ако морето, по нѣкак-ва случайностъ, изхвърли на брѣга една риба, какво трѣбва да прави тя? — Много естествено, тази риба трѣбва наново да се върне въ водата. Ако я оставите вънъ, какво ще стане съ нея? — Смъртъ я очаква. Тамъ на брѣга започва да мърда, да се движи, явява се у нея желание да скочи по права посока и да се върне назадъ въ водата. Мжчнотиитѣ въ живота, това сж условията на една риба, която е изхвърлена на брѣга. Нѣкои питатъ: защо хората сж скръбни? — Понеже животътъ е едно велико море, а вие сте риби въ него. Вие си играете въ това море, но нѣкоя вълна ви изхвърли на брѣга, на сушата, и веднага въ васъ се заражда една скръбъ. Вие скачате, мърдате се на брѣга, но успѣете ли отново да влѣзете въ водата, у васъ се заражда една радостъ, че пакъ сте намѣрили вашата срѣда. Но вие трѣбва да излѣзете отъ тази срѣда. Защо? — Понеже вашето съзнание трѣбва да се диференцира, вие трѣбва да проявите вече една по-голъма дѣятелностъ въ живота. Наредъ съ вашитѣ хрилѣ ще почне да се образува дихателна система. Образуването на дихателната система въ човъка е начало на проявяване на съзнателния мозъкъ, начало на мисълта. Това е върно споредъ законитѣ на еволюцията.

Птицитѣ, напримѣръ, сж произлѣзли отъ рибитѣ.

По сжщия законъ въ духовния свѣтъ човѣшкото съзнание ще прѣминава отъ едно състояние въ друго, т. е. отъ една по-гжста срѣда въ една по рѣдка, каквато, приближително е въздухътъ. Сжщо тѣй ще се измѣнятъ и вашитѣ стремежи, вашитѣ схващания за нѣщата. Запримѣръ, нѣкой пжтъ вие се чувствувате остарѣли, че сте излѣзли вече отъ живота и казвате: едно врѣме бѣхъ младъ, но сега нищо не ме интересува въ живота. Мислите ли, че посоката на вашия животъ е правилна? Не, вие сте една риба, изхвърлена на брѣга и казвате: менъ нищо не ме очаква, освѣнъ смъртъта. Казвамъ: ще се върнете отново въ морето. (Ами ако рибата е много далечъ отъ морето?) Азъ наблюдавахъ единъ пжтъ въ Варна, какъ единъ рибаръ ловѣше риба съ една много голѣма мрѣжа. Четирма други рибари стоятъ около него и му помагатъ. Рибарътъ хвърли мрѣжата въ водата, тя се напълни и понеже е тежка, той тегли, а другитѣ, двама отъ едната страна, двама отъ другата страна, му помагатъ да я извлѣче на брѣга. Тѣкмо притеглятъ мрѣжата на разстояние само 10 - ина метра отъ брѣга, поглеждамъ, около 200 - 300 риби изкачатъ вѣнъ отъ мрѣжата и се прѣхвърлятъ съ едно подскачане отъ 2 - 3 м. разстояние пакъ въ морето. Питамъ го: защо изкачатъ тия риби?

А остави ги, тѣ сж много проклети! Защо сж проклети? — Че не оставатъ въ неговата мрѣжа. Тѣ прѣдчувствуватъ, че той ги води къмъ брѣга, дѣто ги очаква смъртъ, и затова въ тѣхъ се заражда желание да не се завиратъ въ мрѣжата, а да излѣзатъ вѣнъ отъ нея и, хайде пакъ въ морето! Такива мрѣжи сжществуватъ и въ свѣта. И вие нѣкой пжтъ попадате въ такива мрѣжи. Какво трѣбва да правите, като попаднете въ такава? — Вие имате сили да изкочите изъ мрѣжата арибарьтъ нѣма сила да ви хване. Още повече, вие сте въ своята срѣда и сте господарь на тази срѣда. Излѣзешъ ли, обаче, на брѣга на морето, ти си вече въ ржцѣтъ му, той е господарь. Нѣкои хора казватъ, че има изключение отъ това положение. Изключение има, докато още не си излѣзълъ на брѣга. Пипне ли ви веднѣжъ рибарьтъ съ своята ржка, мжно можешъ да се спасишъ. Въ водата ли си още, докато той те заобикаля съ своята мрѣжа, ти полекичка, както тѣзи 200-300 риби, гледай да измѣнишъ своето състояние.

Сега, скърбитѣ, които ви идватъ въ живота, това сж прѣдпазители мѣрки срѣщу спѣнкитѣ, които природата туря на пжтя ви. На всѣка спѣнка, която срещнете въ живота си, трѣбва да прочетете надписа. Имате едно малко желание, което искате да реализирате, но природата ви поставя една спѣнка срѣщу него, и вие започвате да скър-

бите. Не, прочетете, какъв е надписът на тази спънка! Вие сте тръгнали за нѣкъдѣ, пѣтувате. Стигнете до нѣкое мѣсто, срещнете една спънка. Вие скърбите, че не можете да продължавате нататѣкъ. Природата ви е турила тази спънка. Прочетете надписа ѝ! Тя е написала на тази спънка: „Не е този пѣтътъ“. Какво трѣбва да правя? — Вие трѣбва да се



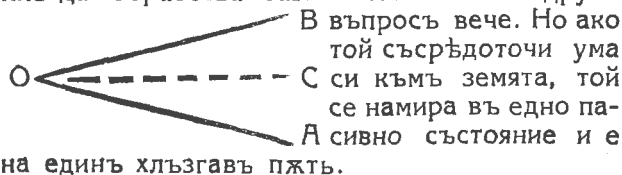
П. не е т. Т. П. Тв. С.

върнете, да вземете правия пѣтъ. Тръгвате отново по правия пѣтъ, но се обезсърчавате, отчайвате. Природата ви е турила друга спънка съ надписъ: „Търпѣние“. Това значи: за да продължите пѣтя, трѣбва ви търпѣние, да прѣодолѣете всички спънки и мѣчнотии. На трето мѣсто друга спънка, пакъ не ви пущатъ. Пише: „Прилежание!“ Тамъ ще учите прилежанието. На четвърто мѣсто пише: „Твърдост!“ На пето мѣсто: „Смѣлость“ — и т. н. ще ви спиратъ на много мѣста по пѣтя. Вие сте екскурзиянти, не мислите, че като сте тръгнали напредъ, тамъ, по пѣтя ще ви посрѣщатъ съ финикови вѣйки. Не, вие ще се катерите нагорѣ, но ще срѣщате

и редъ мъчноти и страдания. Герои се изискватъ въ този пжтъ! И по-добръ е да ви спънатъ въ началото, отколкото да се качите на високитѣ мѣста и тамъ да чакате. Слѣдователно, спънкитѣ въ природата сж съзнателни сили, които ви спиратъ въ пжтя съ разумна цѣль: да научите и придобиете на това мѣсто нѣкое специално, особено качество. Щомъ знаете това, не трѣбва да се обезсърчавате и да казвате: моята работа се е свършила, ами. . . Не, природата съзнателно ви спъва и казва: „Тукъ ще започнешъ да учишъ търпѣнието!“ Питамъ ви: вие какъ учите търпѣнието? Азъ бихъ желалъ да зная, какъвъ е вашиятъ методъ за изучаване на търпѣнието. Търпѣнието, това е прѣвърната неволя. Значи, неволята може да се прѣвърне въ търпѣние. Човѣкъ, за да придобие търпѣнието, най-първо трѣбва да прѣмине прѣзъ неволята. Неволята ще му се наложи насила, и той трѣбва да мине прѣзъ нея. Всички твои близки хора ще те ограничатъ, ще те поставятъ почти въ положение на животно, ще те лишатъ отъ всичко и по неволя ще търпишъ. И този законъ на неволята ще те накара да мислишъ. Ти можешъ да минешъ отъ неволята къмъ търпѣнието само чрѣзъ единъ разуменъ животъ. Търпѣнието е качество само на силния, на разумния човѣкъ. Само силниятъ човѣкъ, само героятъ човѣкъ въ свѣта може да бжде тър-

пеливъ. А слабитѣ натури, това сж хората, които носятъ неволята. Та ще различавате тия двѣ състояния. Тамъ, дѣто не можете да търпите, вие сте въ неволята. Затова, разумниятъ животъ въ васъ трѣбва да се образува, да се създаде, за да търпите.

Ще се повърна пакъ къмъ въпроса за очитѣ. Вие нѣкой пжтъ казвате, че имате високъ идеалъ. Добрѣ, наблюдавайте се, да видите, дали не се самоизлѣгвате. Вижте какъ се проявява вашето естество! Вие имате високъ идеалъ, но погледнете нѣкого и бързо сваляте погледа си надолу къмъ земята. Човѣкъ никога не трѣбва да гледа къмъ земята. Той не трѣбва тѣй бързо да сваля погледа си надолу. Човѣкъ може да спре погледа си надолу къмъ земята, но само ако има желание да обработва тази земя. Това е другъ



И тѣй, когато погледътъ ти отива къмъ земята въ точка А, ти едновременно ще раздвоишъ съзнанието си тѣй, че въ мисълта си да имашъ единъ полетъ нагорѣ въ точката В. Тия два лжча АО и ВО ще образуватъ единъ остъръ жгълъ отъ около 60 градуса. А линията СО е равнодѣйствива-

щата или плоскостта, полето на зрѣнието, дѣто око̀то дѣйствува. Значи, ти трѣ̀ва да мислишъ, да отправяшъ съзнанието си къмъ всички разумни същества, които сж минали прѣди тебе и да кажешъ: азъ искамъ съдѣйствието на онѣзи разумни същества, които минаха по този пѣть прѣди мене! И ако вие се спрѣте въ себѣ си и концентрирате вашето съзнание безъ никакво колебание, непрѣменно ще ви дойде едно разрѣшениѣ, едно просвѣтлениѣ въ ума по единъ много естественъ начинъ. Нѣма да се мине много врѣме и въ съзнанието ви ще се яви една малка свѣтличка, която ще внесе една нова мисль въ ума ви и мжнотията ви ще се разрѣши по единъ много правиленъ начинъ. Ще си кажете: колко проста е била тази работа, пѣкъ азъ не съмъ знаялъ! И всички даровити ученици, не само отъ окултнитѣ школи, но и отъ обикновенитѣ училища, знаятъ този законъ за концентриране на вниманието.

Азъ забѣлѣзвамъ, мнозина отъ васъ, като срѣщате мжнотии, по нѣкой пѣть се колебае́те. Въ това колебание човѣкъ може да си причини голѣма врѣда. А да си причинява човѣкъ врѣда тогава, когато природата работи за негово добро, това е прѣстѣпление отъ страна на самия човѣкъ. Да грѣши човѣкъ противъ себе си, това е прѣстѣпление! Следователно, ще се стремите да уравни́свате енергиитѣ, които работятъ въ васъ. Най-пър-

во вие нѣма да мислите, че сте бѣд и, а ще изисквате условия, при които може да се развивате. И Писанието казва: „Ако нѣкой е оскуденъ отъ Мѣдростъ, да проси, но искрено да проси.“ То значи: като получи това, що проси, да употреѣби тия закони, които служатъ за неговото развитие.

Правете опити върху това, което ви говоря. Вземете си едно огледалце и наблюдавайте, каква е голѣмината на зеницата ви въ едното и въ другото око. Когато имате едно отлично настроение, или едно отлично чувство, или една отлична мисль, или едно отлично сѣждане, или единъ отличенъ принципъ въ васъ, наблюдавайте ясно лѣвото си око, послѣ дѣсното и слѣдъ това напишете всичко, което сте схванали. Наблюдавайте очитѣ си, тѣхнитѣ зеници и при случаи, когато имате извѣстно неразположение или колебание въ настроението си, въ вашитѣ чувствования, въ вашитѣ мисли, въ вашитѣ сѣжденія или въ вашитѣ принципи и слѣдете да видите, каква е разликата между първия и втория случай. Разбира се, това свиване и разширение на зеницата нѣма да бѣде много голѣмо. Ако наблюдавате котката, запримѣрь, ще видите, че тя силно разширява гледеца си. Кога става това въ нея? — Най-често когато иска да улови нѣкоя мишка. Отъ тукъ вижте, колко силно е у нея желанието да улови мишката! Такова силно разширение на

гледеца става и у всички нощни птици. Туй показва интензивността на тѣхното съзнание само въ една ограничена посока. При такова състояние очитѣ придобиватъ единъ огнь, една лѣскавина, подобна на лѣскавината на змийското око. Казватъ за нѣкого: този човѣкъ има змийско око. Не че той има змийско око, но трептенията, които излизатъ отъ очитѣ му сж като трептенията, които излизатъ изъ око-то на змията. Ние ги наричаме „користолубиви“ трептения. Тогава ставатъ бързи трептения, прѣсѣквания въ очитѣ. Вие трѣбва да знаете, че тия енергии сж извънъ вашето естество. Азъ ги наричамъ „бури“ въ природата, които идватъ врѣменно и си заминаватъ. Нѣкой пжть вие може да попаднете подъ нѣкои лоши желаня, но не мислете, че това зло произлиза отъ васъ. Нѣкой пжть може да попаднете подъ такива бури, които сж отровни. Какво трѣбва да правите тогава? — Ще отправите веднага вашето съзнание, вашия умъ къмъ ония, по-напрѣднали отъ васъ същества, които сж минали прѣди васъ този пжть, тѣ да ви ръководятъ, за да разрѣшите правилно въпроса си. Разрѣшите ли го правилно, въ васъ ще дойде едно вжтрѣшно успокояване и тогава вашиятъ умственъ растежъ, вашето сърдечно състояние и проявлението на вашата воля ще бждатъ въ едно нормално състояние — въ хармония. Всичко това ви е потрѣбно, за да можете да извршите за-

дължението си по отношение на вашето съзнание. Разширявате ли съзнанието си, вие ще може да извършите правилно своята задача, като човѣкъ.

При сегашнитѣ условия, въ които се намирате, човѣкъ трѣбва да бжде „здравъ“ и въ физическо, и въ духовно отношение. Като казвамъ „здравъ“ разбирамъ, каквито и настрояния и изпитания да ви дойдатъ отвънъ, да отстоявате противъ тѣхъ тъй, както нѣкой корабъ, който плува въ морето, отстоява срѣщу напора на всички вълни. Каквито бури и да ви дойдатъ отвънъ, вие трѣбва да ги издържите съ еднакъвъ отпоръ. Вие имате сили, за да издържите буритѣ, които се сипятъ върху ви. Единъ стихъ отъ Писанието казва: „Никой нѣма да получи изпитания по-голъми отъ тѣзи, които може да понесе“. Всѣко изпитание ще съотвѣтствува точно на ония нужди, които срѣщате въ живота си и на ония сили, съ които разполагате, за да може да го изнесете. Следователно, ще се пазите да не раздвоявате съзнанието си. Съзнанието ви трѣбва да бжде насочено всѣкога нагорѣ. Знаете ли кога се раздвоява съзнанието? Напримѣръ, нѣкой човѣкъ направи едно добро, а послѣ казва: не трѣбваше да правя това добро. Щомъ съжалява, че направилъ едно добро, неговото съзнание вече се раздвоява и линиитѣ подъ очитѣ му се увеличаватъ. Втори пътъ напра-

ви нѣкое добро, и пакъ съжالياва, че го направилъ. Знаете ли какво става най-послѣ съ този човѣкъ? — Коститѣ подъ очитѣ му започватъ да нарастватъ. Знаете ли какво означаватъ тия силно развити кости у нѣкои хора? Наблюдавали ли сте тия издути кости въ нѣкои трѣвопасни и нѣкои месоядни животни? Ония отъ васъ, които сж естественици и могатъ да рисуватъ, за другия пжть нека нарисуватъ тия издути кости у нѣкои отъ трѣвопаснитѣ и месояднитѣ животни! Слѣдъ това и азъ ще ви дамъ нѣколко скици, които вие ще може да си нарисувате, за да ги проучите.

Ще знаете слѣдното: за направена простѣпка, за направена грѣшка никога не съжالياвайте, но изправайте се! За направено добро не съжالياвайте, но радвайте се! Това ще поставите като основенъ законъ въ живота си. Тръгнали сте въ пжтя и сте срещнали нѣкакъвъ неуспѣхъ, не се разкайвайте! Не съжالياвайте, че сте влѣзли въ този пжтъ! Нѣкои отъ васъ могатъ да кажатъ: не му е врѣмето сега! Не, сега му е врѣмето. Ще кажете: поне по-късно да бѣхъ тръгналъ. Какъ мислишъ, ако бѣше тръгналъ по-късно, нѣмаше ли да срещнешъ тия спѣнки и мжчноти? — Пакъ щѣше да ги срещнешъ. Никой не е миналъ по пжтя безъ мжчноти. Защо тогава трѣбва да си правите

илюзии, че вие именно ще минете този великъ пжтъ на живота безъ мжчноти? Не, ще пжтувате отъ единъ градъ въ другъ, но въ торбата си ще имате хлѣбъ, едно шишенце съ топла вода, хубави, здрави царвули, най-малко 1 см. дебели, понеже пжтътъ, по който ще вървите, на нѣкои мѣста е посланъ съ остри камъни. Ако ходите боси, краката ви ще се изпорѣжатъ. Хубаво ще бждете обути! Така трѣбва да бждете приготвени за живота.

Най-послѣ, слѣдъ като вземете всички тия прѣдпазителни мѣрки, ще носите въ себе си разумността, а тази разумность ще се прояви въ Божествения Духъ, Който работи надъ човѣка, за да му посочи пжтя къмъ Вѣчния Животъ.

Т. М.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на
Мждростъта води къмъ Истината“
— Тя постоянно ни весели.

ПРИЛИВИ И ОТЛИВИ НА ЕНЕРГИИТЪ.

ПРОИЗХОДЪ НА УМА И СЪРЦЕТО.

13

III година.

13 лекция на младежкия окул-
тенъ класъ, държана отъ
Учителя на 13. I. 1924 г. въ
гр. София.

ПРИЛИВИ И ОТЛИВИ НА ЕНЕРГИИТЪ. ПРОИЗХОДЪ НА УМА И СЪРЦЕТО.

„Само свѣтлиятъ пжть на
Мждростѣта води къмъ Истината.“
— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Прочете се резюме отъ темитѣ: „Произходъ на нравственостѣта“.

Прочетоха се нѣколко отъ работитѣ върху темата: „Разлика между прилежание и трудолюбие“.

За слѣдния пжть тема № 15: „Разлика между економия и пестеливост“.

Всѣки животъ, съзнателенъ или несъзнателенъ, има своитѣ мжчноти, или съ други думи казано — има своитѣ граници.



На чертежа имате двѣ успоредни линии МН и РК и третата линия между тѣхъ АВ. Коя линия отъ тритѣ е най-важна? (— Срѣдната). — Да, тя е линия на движение. Но защо е крива? (Защото е жива). Движението произтича отъ живота, но кривината не произтича отъ живота. Тогава отъ какво произтича кривината на една линия? (— Отъ мжчнотиитѣ и прѣпятствията, които срѣща въ пжтя си). Да, вѣрно е, прѣпятствията сж брѣгове, тѣ сж двата свѣта МН и РК. Тия два свѣта сж разумни, понеже тѣхъ

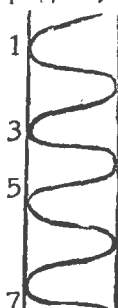
ниѣ брѣгове сж постоянни. Кривата линия пѣкъ АВ, която се образува отъ движението, е единѣ свѣтъ, който сега се сформирава. Слѣдователно, щомъ вие сте заставени нѣкой пѣтъ да криволичите, и движението ви ще се измѣни. Казватъ за нѣкого: той криволичи. Това се дължи на извѣстни сили, които дѣйствуватъ у васъ. Вие не трѣбва да се плащите отъ тѣзи криви линии.

Сега мнозина казвате: какъвъ ще бжде моятъ животъ? Ами ако срещна нѣкои мжчнотиин въ живота си? Вашето положение въ дадения случай мяза на това, въ което се намира нѣкой ученикъ или слуга, комуто учителътъ или господарьтъ казва да мине прѣзъ гората. Вие казвате: ами ако ме срещне нѣкоя мечка или нѣкой разбойникъ? Да допуснемъ, че сте нѣкой войникъ, когото началникътъ изпраща като съгледателъ на нѣкоя рекогносцировка. Вие казвате: ами ако ме срещне неприятеля и ме убие? Убиятъ, не убиятъ, вие трѣбва да отидете! Мислите ли, че мжчнотиинѣ въ живота раждатъ нѣкакво зло? Не, въ мжчнотиинѣ нѣма никакво зло. Отъ това мѣсто, дѣто се явяватъ мжчнотиинѣ, отъ тамъ започва и всичката наука.

Защо линията АВ се извива въ първия случай къмъ линията МН, а послѣ къмъ линията РК? Какво прѣдполагате? Защо линията АВ се извива тѣй послѣдователно ту къмъ

линията МН, ту към линията РК? Тукъ навърно има нѣкаква разумна сила, нѣкакъв центъръ, който привлича движението на живота. И тукъ силата на привличането трѣбва да е голѣма. Това нѣщо съществува въ природата, като приливъ на енергията. Значи,

1
2
3
4
5
6
7
8



енергията АВ къмъ линията МН образува единъ приливъ. Въ второто си обръщане, къмъ линията РК образува единъ отливъ. Значи, енергията АВ образува единъ приливъ къмъ линията МН, а единъ отливъ къмъ линията РК. Защо е така? — Понеже по линиитѣ МН и РК се намира една разумна сила, която привлича енергията на линията АВ. Тази разумна сила дѣйствува въ точкитѣ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. Азъ казвамъ: само едно разумно същество може да образува точка. Всѣка отъ тия точки не заема никакво пространство, но владѣе пространството.

По сѣщия начинъ интелигентността или силата на ума дѣйствува извънъ врѣмето и пространството. Следователно, и умътъ се проявява като една математическа точка, която сама по себе си нѣма никакво измѣрение. Обаче тази точка може да дѣйствува въ пространството така, че да отклони едно цѣло течение отъ своя пѣтъ. И цѣлата тази линия

на живота АВ минава между два свѣта (1, 2). Кои сж тия точки, които отдѣлятъ тия два свѣта? (— Умътъ и сърцето). Забѣлѣжете слѣдното нѣщо: разумнитѣ сили, които сж образували човѣшкото сърце, седятъ по-високо отъ силитѣ, които сж образували ума. Въ това отношение човѣшкото сърце е образувано отъ херувимитѣ и серафимитѣ — сжществата на Любовта, които седятъ по-горѣ, отколкото ангелитѣ изобщо. Нѣкой пътъ думата „ангелъ“ се употрѣбява въ смисълъ на „свѣтло сжщество“, колкото да означа естеството на тия сжщества. Въ този случай подъ понятието „ангелъ“ влизатъ всички свѣтли сжщества, но когато ги разглеждаме по степенята на тѣхното развитие, сжществата, които сж образували сърцето сж отъ по-висша иерархия отъ тия, които сж образували ума. Обаче въ човѣшкия животъ умътъ заема по-високо мѣсто, отколкото сърцето. Единъ човѣкъ съ умъ навсѣкждѣ въ обществото се зачита повече, отколкото единъ човѣкъ съ сърце, съ чувства. Ако се явятъ прѣдъ тебе двама души слуги, единиятъ, който се ржководи въ постѣпкитѣ си отъ своя умъ, а другиятъ отъ своето сърце, ти ще прѣдпочетешъ този, който е уменъ прѣдъ оня, който се ржководи отъ своитѣ чувства. Защо? — По простата причина, че умътъ обективно се занимава съ материята. Умътъ се занимава съ външната страна на живота, а понеже ние минаваме

прѣзъ материалния свѣтъ, тия сжщества, които сж го създали, господствуватъ върху материята. И тогава, умътъ като една жива сила, която произтича отъ тѣхъ, може по-добрѣ да ни направлява при сегашнитѣ условия на живота. И дѣйствително, при сегашната стадия на развитие, въ която се намираме, по-добрѣ е да ни направлява умътъ, отколкото сърцето.

Тукъ, въ чертежа, кой е свѣтътъ на сърцето и кой на ума? (— Дѣсната страна е на ума, а лѣвата на сърцето). Коя страна взимате за дѣсна и коя за лѣва? Вземете слѣдното положение: ако слизете отгорѣ надолу, отъ А къмъ В, линията МН ще бжде дѣсна страна. Този законъ, за приливитѣ и отливитѣ, има приложение въ живота, и ако не го прилагате, той ще бжде за васъ единъ непотрѣбенъ багажъ. Щомъ се явятъ въ живота ви нѣкои малки мжчноти, трѣбва да знаете, защо става това нѣщо. Приливътъ на единия свѣтъ образува отливъ къмъ другия, и отливътъ на единия свѣтъ образува приливъ къмъ другия. Тия течения постоянно се редуваатъ: когато въ ума има приливъ, въ сърцето има отливъ; когато пъкъ въ ума има отливъ, въ сърцето има приливъ. Нѣкой пжтъ, наприкладъ, вие казвате: затжплѣлъ е умътъ ми нѣщо, не работи никакъ. Не, това не показва, че умътъ ви е затжплѣлъ, но въ това врѣме имащъ приливъ въ сърцето, а въ ума —

отливъ, вслѣдствие на което изпитвате известна празнина. Другъ пжтъ казвате: азъ съмъ интелигентенъ човѣкъ, мога да работя добръ съ ума си, но сърцето ми е слабо развито. Казвамъ: това е, защото имашъ приливъ въ ума, а въ сърцето — отливъ. Зато ва именно въ този случай не си толкова чувствителено. Слѣдователно, когато вашиятъ умъ се развива, вие ще имате отливъ въ сърцето си. Когато пъкъ вашето сърце се развива, вие ще имате отливъ въ ума си. Тъй се развиватъ умътъ и сърцето. Нѣкой пжтъ се ожесточите въ себе си, ставате твърди и се заканвате, казвате: азъ тъй ще направя, иначе ще направя. Но като станете на другия дечъ, въ продължение на тия 24 часа, у васъ е настъпилъ единъ отливъ и казвате: хайде, азъ ще забравя това нѣщо! Не че ще го забравите, но въ вашитѣ чувства е настъпилъ единъ отливъ.

Сега, наблюдавайте да видите, дали тия нѣща ставатъ въ вашия животъ естествено или неестествено. Когато казвамъ естествено или неестествено, разбирамъ да слѣдите, дали вие се намирате подъ прѣмото влияние на природнитѣ закони, или подъ прѣмото влияние, напримѣръ, на нѣкой вашъ приятель. Човѣкъ върху човѣка трѣбва да влияе, но по законитѣ, които сжществуватъ въ природата. Ще ви дамъ единъ примѣръ, да видите, какъ може да се намирате подъ влияние-

то на другитѣ. Допуснете, че при васъ дойде единъ вашъ приятелъ, рибаръ, който живѣе повече около морето. Той по цѣли дни хвърля мръжата си въ морето, лови риба, съ това се занимава — лодката и мръжата сж неговитѣ инструменти. Вие пъкъ сте земеделецъ, живѣете на сушата, но двамата сте приятели, има нѣкаква връзка между васъ. Той ви поканва да ви разходи малко изъ морето съ своята лодка. Вие се съгласявате. Влизате въ лодката и тръгвате. Морето е тихо и спокойно; но като навлѣзете 2—3 клм. въ него, то започва да се вълнува. Вие започвате да повръщате, става ви лошо и въ васъ се заражда страхъ — морето вече започва да ви влияе. Вашиятъ приятелъ има по-голѣмо присѣствие на духа, защото знае законитѣ на морето, а вие, като не знаете тия закони, боите се. Този човѣкъ има самообладание, а вие треперите. Защо? — Той знае да плава, а вие не знаете. Казвате: какво ще стане съ мене? Той е тихъ и спокоенъ, казва ви: „Не бой се, не бой се!“ Той умѣло дирижира тази лодка, а вие сте подъ негово влияние. Постепенно, постепенно утихвате. Е, какво лошо има въ това влияние? Вие, като излѣзете на брѣга, ще се прѣкръстите и ще си кажете: „Слава Богу, че излѣзохъ! Втори пжтъ не влизамъ въ морето“. Вие не трѣбва да прибързвате да се произнасяте за нѣкого: този човѣкъ е подъ влиянието на еди - кого си. Ка-

кво лошо има въ това? Щомъ този човѣкъ е силенъ, смѣлъ, щомъ той има самообладание и познава законитѣ на морето, всѣки трѣбва да бжде подъ неговото влияние, докато прѣмине морето. Единъ день, този рибаръ ще бжде подъ ваше влияние. Той ще дойде у васъ на гости, и тогава вие ще го впрегнете на работа. Ще му дадете или мотика да копае, или рало да оре. Ако копае цѣлъ день, вечеръта като се върне, ржцѣтъ ще го болятъ и ще каже: „Какво стана съ мене, разболѣхъ се?“ Вие ще му кажете: „Нѣма нищо, всичко ще мине. Измий си краката съ топла вода, хапни си малко гореща чорбица, легни си да прѣнощувашъ и сутринъта като станешъ, ще бждешъ бодъръ и веселъ“. Тѣй ли? Въ този случай рибарътъ е подъ влиянието на земледѣльца. Законътъ е такъвъ — редуване става. Нѣкой пжтъ вие се намирате подъ влиянието на вашето сърце, а нѣкой пжтъ — подъ влиянието на вашия умъ. Сърцето отъ своя страна има двояко влияние върху човѣка. Когато сърцето, като една сила, е прѣмо свързано съ вашата нисша душа, има едно влияние, а когато е свързано съ висшитѣ същества, има друго влияние върху васъ. Азъ наричамъ първото състояние низходяще, а второто — възходяще. Когато ние дѣйствуваме като хора, всѣкога сме егоисти, защото мислимъ само за себе си. Когато чувствата ни сж подъ влиянието на херувимитѣ,

серафимитѣ и други висши сщества; ние сме въ възходяще състояние. Тогава имаме благородни чувства: да помагаме на бѣдни, на страждущи. Това състояние не е ваше. Тогава вие се намирате подъ влиянието на нѣкои възвишени, благородни сщества, които ви направляватъ въ живота.

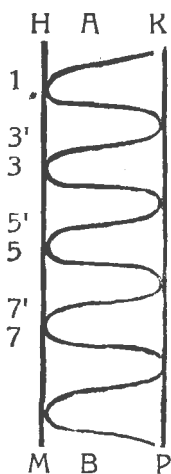
И умътъ, както и сърцето, има двойко влияние върху човѣка: низходяще и възходяще. Обективниятъ умъ въ човѣка указва низходяще влияние. Той ще влѣзе отъ тукъ, отъ тамъ, ще заобиколи, все ще открадне нѣщо. Кражбата е качество на ума. Само умниятъ човѣкъ може да краде, глупавиятъ не може. Само умниятъ човѣкъ може да лъже, глупавиятъ човѣкъ не може. И забѣлѣжете, въ онзи разказъ отъ Библията, дѣто се прѣдава разговора между човѣка и змията, змията тамъ е прѣдставена като символъ на ума. Змията, това е животътъ, който се заражда между двѣ течения, т. е. между двата свѣта МН и РК. Змията върви и се смѣе. Започва се единъ разговоръ между нея и човѣка. Отъ този разговоръ, у човѣка се събуждатъ амбиции, и той казва: „Азъ трѣбва по другъ начинъ да използвамъ тия условия, при които съмъ поставенъ. Не трѣбва повече да се занимавамъ съ това градинарство.“ Значи, този човѣкъ иска да подобри своето положение. Но въ дадения случай, туй, което е приятно за сърцето, не е приятно за ума; и туй,

което е приятно за ума, не е приятно за сърцето. И затова, човѣкъ, за да примири ума и сърцето си, трѣбва му другъ единъ елементъ — трѣбва му душа! Само човѣкътъ, който има душа, може да примири сърцето съ ума. У хора безъ душа умътъ и сърцето имъ сж въ вѣчна борба. И туй, което хората наричатъ борба между плътта и духа, то не е нищо друго, освѣнъ борба между ума и сърцето. Единъ пжтъ сърцето е отдолу, а умътъ натиска отгорѣ. Втори пжтъ, когато дойде отливъ въ ума, сърцето е горѣ, а умътъ долу. И при тази борба никой не може да надвие. Нѣкой пжтъ мислишъ, че умътъ ти е взелъ господство надъ чувствата, но на другия день виждашъ ума си долу, а сърцето горѣ. Единъ день казвашъ: разбрахъ най-послѣ това нѣщо, разрѣшихъ този въпросъ, но на другия день казвашъ: не, като че никога нѣма да го разрѣша. Единъ день мислишъ, че много знаешъ, на другия день виждашъ, че нищо не знаешъ. Единъ день мислишъ, че си благороденъ, а на другия день мислишъ, че не си благороденъ. И слѣдъ всичко това казвашъ: какво става съ мене, ще полудѣя ли? Не, никакво полудѣване нѣма да стане, но тукъ се сблъскватъ съ едно просто явление, което става въ васъ тѣй, както и въ самата природа, и вие трѣбва да го проучавате — нищо повече. Сега вие минавате между

тия два свѣта МН и РК, между които ставатъ приливи и отливи. И когато тия приливи и отливи дойдатъ и въ васъ, тамъ седи красотата на живота — именно въ кривата линия АВ. Тази линия е линията на живота.

И тъй, не се обезсърчавайте отъ страданията! Страданияето почва съ отливъ, радостта — съ приливъ. Тогава имате: радостъ — приливъ, скръбъ — отливъ. Значи, единъ пжтъ ще имате скръбъ въ сърцето си, втори пжтъ ще имате скръбъ въ ума си. Единъ пжтъ ще имате радостъ въ ума си, втори пжтъ ще имате радостъ въ сърцето — редуватъ се тия състояния. Числата 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, това сж радоститѣ на двата противоположни брѣга на живота, а 2', 3', 4', 5', 6', 7', 8', това сж скърбитѣ или нещастията на двата противоположни брѣга на живота. Ние ги наричаме нещастия за онѣзи, които не разбиратъ законитѣ на живота, а онѣзи, които разбиратъ законитѣ, нещастieto въ живота е щастие за тѣхъ.

Ще ви разправа единъ анекдотъ за единъ



бѣденъ човѣкъ. Този бѣде љ човѣкъ постоянно се оплаквалъ отъ своята сиромашия. Всѣки день той минавалъ прѣзъ единъ мостъ и си казвалъ: „На, като съмъ бѣденъ човѣкъ, все тъй по крака ще минавамъ този мостъ, но ако бѣхъ богатъ, щѣхъ да минавамъ съ конь“. Това си повтарялъ всѣки день. Прѣзъ сѣщия мостъ често минавалъ единъ князь, който отивалъ въ гората на разходка и единъ день чулъ, какъ този бѣденъ оплаква сѣдбата си. Той рѣшилъ да му помогне, затова единъ день взима една торба съ злато, туря я на срѣдъ пѣтя, близо до единъ камѣкъ, прѣзъ дѣто минавалъ бѣдниятъ, и слѣдѣлъ, да види какво ще стане. Като дошълъ бѣдниятъ човѣкъ до камѣка, рекълъ си: „Толкова години минавамъ по този мостъ все съ отворени очи, чакай този пѣтъ да си затворя очитѣ, да видя, мога ли да мина моста, безъ да се ударя въ камѣка!“

Та казвамъ: страданията не сѣ нищо друго, освѣнъ онзи мостъ, по който вие минавате съ затворени очи, а на този мостъ, близо до камѣка, седи онази торба съ злато — щастieto, което вие не виждате. Златото, това сѣ условията, които могатъ да ви доставятъ коньтъ, за когото вие мечтаете. Често хората бѣгатъ отъ своето щастие по този начинъ именно. Вие трѣбва да внимавате, като видите онзи камѣкъ на пѣтя си, заинтересувайте се да узнаете, кой е турилъ то-

зи камъкъ, защо го е турилъ и т. н. По този случай вие ще видите и торбата съ златото. Нея ще вземете, а камъкътъ ще отстраните отъ пжтя си. Бѣдниятъ човѣкъ си какалъ: „Чакай да видя, като си затворя очитѣ, ще мога ли да мина моста съ затворени очи, безъ да се ударя въ камъка“. И наистина, миналъ безъ да се удари въ камъка, но и торбата не видѣлъ. Много уменъ човѣкъ е билъ той! И всички съврѣмenni хора иматъ сжщото желание — да избегнатъ страданията и започватъ да философствуватъ, по кой начинъ да минатъ моста. Какъ ще го минатъ? — Или въ лѣво отъ него, или въ дѣсно. И послѣ казватъ: минахме моста! Да, по този мостъ се минава прѣкрасно, но все пѣшъ. Можете ли сега да използвате този разказъ за ваше добро? Вие какъ ще минете прѣзъ моста, съ затворени или съ отворени очи?

Ще ви запитамъ сега: каква е разликата между материята на висшитѣ сжщества и човѣка? — Тѣй както се проявяватъ висшитѣ сжщества, тѣхната материя е устойчива, не се измѣня, както въ човѣка. Запримѣръ, вие съ нищо не можете да измѣните мисълта на единъ ангелъ, съ нищо не можете да го подкупите. Въ човѣка, обаче, вие може да измѣните ума му, а може да измѣните и сърцето му. Като казвамъ, че може да го измѣните, не подразбирамъ, че той се е измѣнилъ, но можете да го подкупите съ нѣ-

що. Подкупътъ всѣкога произтича отъ онова лъжливо схващане, че можемъ да минемъ по единъ лесенъ пѣтъ.

Какъ мислите сега, пълненъ ли е животътъ на линията АВ? Има ли нѣщо, което да ѝ недостига? (— Има, ние търсимъ нѣщо). Този чертежъ сега ни прѣдставлява пълния животъ. Кривитѣ АВ и А'В' сж двѣ-

тѣ прѣплетени змии въ теософията. Въ окултизма тия прѣплетени змии прѣдставляватъ прѣплетения животъ на сегашното човѣчество, дѣто двата полюса на живота се редуватъ. Когато въ единия полюсъ на живота има приливъ, въ другия ще има отливъ. И обратно. Двата полюса на живота изобщо правилно се редуватъ. Затова, за да има хармония въ единъ класъ, половината отъ ученицитѣ трѣбва да бждатъ радостни, а половината скръбни, да образуватъ тази осморка (8). Подъ „скръбъ“ азъ не разбирамъ да проливате сълзи, защото сълзи могатъ да ви текатъ нѣкой пѣтъ и отъ вѣтъ-

В' В'ра. Сълзитѣ по нѣкой пѣтъ сж изкуствени прояви, случайности, които не трѣбва да внасяте въ живота си.

Какъ изгубвате вие радостта си или доброто си разположение? Ще ви приведа единъ примѣръ. Имате една приятелка, която въ първо врѣме обичате, затова сте радостни, довол-

ни и казвате за нея: колко е умна тя! Като нея нѣма друга. По едно врѣме любовта ви къмъ нея започва да охлажда, вие ставате индиферентни и казвате: и тя е като мене. И започвате да търсите друга, у която да има приливъ. Слѣдъ години вие отново намирате първата си приятелка, пакъ се сближавате съ нея и казвате: колко поумнѣла! Какъ е възможно това? Едно врѣме тази ваша приятелка бѣше умна, послѣ оглупѣ и слѣдъ 3-4 години пакъ стана умна. Не е станала глупавата, но имала въ себе си единъ отливъ, а вие като не разбирате закона, казвате, че е оглупѣла. Ето защо, вие трѣбва да си помагате помежду си. Нѣкои отъ васъ сж въ отливъ, други въ приливъ. Като виждате, че нѣкоя ваша сестра е въ отливъ, влѣзте въ положението ѝ и кажете: чакай да изуча какви сж нейнитѣ брѣгове и по какъвъ мостъ се движи! Прѣбродете брѣговетѣ ѝ отъ единия край до другия и вижте, равно ли е мѣстото отъ едната и отъ другата страна. Проходете хубаво тия мѣста! Това значи да се запознаете дълбоко съ човѣшкия животъ. Ако това не можете, изучете поне външната му страна. Всички ученици отъ единъ класъ трѣбва психологически да изучаватъ, както своитѣ приливи и отливи, така и тия въ живата природа. Ще разбирате добритѣ и лошитѣ страни на тия приливи и отливи. Като говоря за добритѣ и лошитѣ страни, азъ разбирамъ ващия

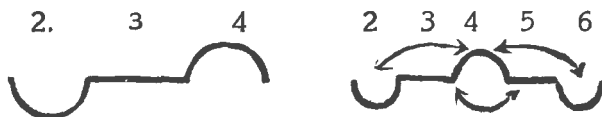
морален животъ. Вие сте млади и сте сжщества само на радости и скърби — движите се между приливи и отливи. Гледамъ нѣкой отъ васъ, той е радостенъ, веселъ. Не се минава и единъ часъ, той плаче, скърби — отиде радостта му, стана песимистъ. По-рано, въ радостта си пише поезии, учи, а щомъ дойде скръбта, напуща и поезия и наука. Слѣдъ нѣколко дни пакъ казва: не, азъ ще уча, ще свърша започнатата си работа. Ако го гледа нѣкой човѣкъ, който не разбира тия нѣща, ще каже: на този момъкъ му хлопа дъската. Не, не му хлопа дъската, но той бърже прѣминава извѣстни течения. Вие не му казвайте нищо, но само изучавайте неговото естество!

Нѣкои отъ васъ, като се подложатъ на опитъ, казватъ: отъ менъ нищо нѣма да стане. Сега именно математически може да се изчисли, какво може да стане. Вие сте хиксъ. Казвате: отъ менъ нищо нѣма да стане. Значи сега ставате X^2 . Азъ казвамъ: сега именно отъ васъ човѣкъ ще стане. Знаете ли защо? Най-силното доказателство, че отъ тебъ човѣкъ ще стане, е когато си казвашъ: „отъ менъ човѣкъ нѣма да стане“. Като си кажете, че отъ вашето сърце нищо нѣма да излѣзе, вие ангажирвате всички ония висши интелигентни сжщества, които сж работили върху сърцето, за неговото създаване, и тѣ казватъ: „Не, вашата работа ще се завърши успѣшно. Ние сме започнали тази работа, и

отъ васъ човѣкъ и половина ще стане.“ Казватъ: ама азъ зная, че отъ менъ нищо нѣма да излѣзе! Не, сега именно отъ тебъ човѣкъ ще стане. И когато нѣкой се обезсърчи, това е най-голѣмото доказателство, че отъ него човѣкъ ще стане. Щомъ се обезсърчите, вземете си единъ малкъ дневникъ и пишете: днесъ прѣкарахъ най-щастливия день отъ живота си, понеже прѣкарахъ много страдания и не умрѣхъ, а отъ това разбрахъ, че отъ менъ човѣкъ ще стане. Ще си отбѣлѣжите, кой е деньтъ, дали понедѣлникъ, вторникъ или другъ нѣкой, ще си отбѣлѣжите накратко и състоянието, което сте прѣминали. Ще си кажете: сега азъ имамъ по-голѣма вѣра въ себе си. По-рано мислихъ, че като ми дойде нѣкое страдание, сърцето ми ще се пукне, а сега видѣхъ, че като дойде страданието, изживѣхъ го, то си отмина безъ да се пукне сърцето ми. Слава Богу, издържахъ всички страдания! Страданията, това сж вжтрѣшни сили, чрѣзъ които работятъ тия висши интеллигентни същества въ насъ. Ние, по причина на болката, която изживѣваме при страданията, не схващаме тѣхния дълбокъ вжтрѣшенъ смисълъ, а се спираме само върху негативната имъ страна. Когато тия същества завършатъ своята работа, въ насъ се явява извѣстна радостъ. Това е законъ абсолютно вѣренъ, който вие сами ще проверите.

Тъй щото вие, младитѣ, не трѣбва да се обезсърчавате.

(Опрѣдѣлено ли е врѣмето на тия приливи и отливи въ насъ?) — Различно е, но обикновено играе между числата 2 - 10. Тѣ започватъ съ числото 2, което прѣдставлява единъ отливъ, т. е. скръбъ. Животътъ започва винаги съ скръбъ. Скръбта, т. е. отливътъ означавамъ съ числото 2. Слѣдъ това не настѣпва веднага радостъ, но състояние на рав-



новѣсие, което означавамъ съ числото 3. Слѣдното състояние е приливъ — него означавамъ съ числото 4. Този приливъ ще трае толкова, колкото отливътъ. Послѣ имате числата: 5 — равновѣсие, 6 — отливъ и т. н. Разликата между единъ отливъ и единъ приливъ, както и отъ едно състояние на равновѣсие до друго, е съ двѣ единици: 2, 4, 6; 3, 5 и т. н. Нѣкой пѣтъ тия приливи и отливи могатъ да започнатъ и отъ числата 6, 7, 8, или 10, но обикновено се започва отъ числото 2. По нѣкога, между тия числа може да има извѣстно колебание, тия моменти могатъ да се увеличаватъ или намаляватъ. Въ случая, както е на чертежа, при числото 2 имаме отливъ на сърцето, при 3 — физи-

ческия свѣтъ, при 4 — проява на ума, приливъ на ума. Слѣдъ това иде пакъ слизание — равновѣсие, послѣ отливъ и т. н. Слѣдъ всѣки приливъ и отливъ има по единъ промежутъкъ: отливъ въ сърцето, приливъ въ ума; приливъ въ сърцето, отливъ въ ума — тъй непрѣкъснато се редуватъ тия състояния.

Та когато идватъ тѣжнитѣ, скръбнитѣ настроения, вие сами ще провѣрите този законъ и ще се радвате. Ще наблюдавате вашитѣ състояния, безъ да се критикувате. Човѣкъ трѣбва да бжде много справедливъ къмъ себе си. Той не трѣбва да има лъжливи схващания за нѣщата, но да знае, че има още много сжщества, които се интересуватъ отъ неговото сърце. Имате единъ добъръ умъ. Радвайте се за този умъ, но знайте, че и други сжщества се интересуватъ отъ него. Туй е красивото въ живота на всѣки едного, че много сжщества сж ангажирани около него. И вие трѣбва да знаете, че каквото и да стане съ вашето сърце или съ вашия умъ, въ края на краищата, тия висши сжщества ще ви изведатъ на безопасно мѣсто, на единъ добъръ край.

Човѣкъ трѣбва да има абсолютна вѣра въ великия законъ, който дѣйствува разумно въ цѣлата природа.

Нѣкой пжтъ ще ви говоря върху разнитѣ категории енергии въ човѣка, защото има различни умствени енергии, както и различни

сърдечни енергии. Едни отъ тѣхъ сж по-нисши, други — по-висши. Висшитѣ енергии въ човѣка съграждатъ неговия характеръ.

Упражнение: Ще изговорите думитѣ: „сърце, умъ, душа и духъ“. Като изговаряте тия думи, ще теглите ржцѣтѣ си (прѣститѣ да се докосватъ само) отъ челото до слънчевия вжзелъ (до стомаха), като минаватъ по лицето, по гжрдитѣ, докато стигнатъ до стомаха. Като произнесете думата „сърце“, наблюдавайте, какво ще почувствувате.

Слѣдъ това теглете ржцѣтѣ си нагорѣ отъ слънчевия вжзелъ до челото, като произнасяте думата „умъ“, и пакъ наблюдавайте, какво ще почувствувате при произнасянето на тая дума. Опитайте се да схванете разликата между чувствата, които ще изпитате при изговарянето на думата „сърце“ и тия на думата „умъ“, понеже тѣ криятъ различни сили въ себе си. (— При изговаряне на думата „умъ“, като че иде едно хладно течение, а при изговаряне на думата „сърце“ — една нѣжна топлина).

Сега ще изговорите останалитѣ двѣ думи — „душа и духъ“. Прѣститѣ на ржцѣтѣ се поставятъ на челото и постепенно се отварятъ широко настрана, като се изговаря думата „душа“. Въ това положение на ржцѣтѣ се изговаря думата „духъ“ и постепенно се прибиратъ на челото. Слѣдете какво ще

почувствувате, като изговаряте думитѣ „душа и духъ“.

И тъй, при тия упражнения имате двѣ течения: едното е надолу и нагорѣ — сърце и умъ, другото е настрана и навжтрѣ — душа и духъ.

Тия упражнения може да правите и мислено, като произнасяте думитѣ въ себе си, безъ да правите движения на ржцѣтъ. Тия думи иматъ сила само като се произнасятъ. Ще си кажете тихо въ себе си думата „сърце“ и мислено ще теглите една линия къмъ сърцето си. Спрете се за малко и си прѣдставете всички ония висши същества, които сж създали вашето сърце и работятъ надъ него. Това е единъ капиталъ, който вие имате. Послѣ пъкъ произнесете думата „умъ“ и мислено прѣкарайте ржцѣтъ си нагорѣ. Теченията на сърцето и ума сж тѣзи двѣ криви линии, които вървятъ между брѣговетѣ МН и РК, които сж двѣ интелигентни същества. Ако нѣкой ясновидецъ би погледналъ на тия нѣща, ще види едно широко, вълнообразно течение, много красиво, подобно на свѣтлиннитѣ лъчи, които се разливатъ отъ слънцето. То е красота, която не може да се опише. Това течение не е просто, въ него има красиви, сложни съчетания. Учениитѣ хора прѣдставятъ междинитѣ въ свѣтлиннитѣ лъчи като еднакви, но въ сжщностъ тѣ не сж еднакви. Всѣка вълна и всѣка междина се различ-

чаватъ една отъ друга, тѣ не сж подобни. Всѣка вълна има свое особено качество и свое прѣдназначение. По това именно се и различаватъ. Тѣ сж като музикалнитѣ тонове. Вземете за примѣръ долно „до“ и горно „до“ въ октавата. Тѣ сж единъ и сжщи тонъ по име, но вториятъ тонъ „до“ съдържа повече вълни, т. е. повече трептения. Каква е разликата въ трептенията на тия два тона? Математически могатъ да се изчислятъ трептенията на всѣки тонъ. Въ всѣки тонъ се внася нѣщо ново. Значи, всѣка вълна се различава отъ другитѣ по броя на своитѣ трептения, както е и съ всѣки музикаленъ тонъ. Който веднѣжъ е видѣлъ една такава вълна, той никога нѣма да забрави тази свѣтла картина. Затова именно свѣтлината съставя толкова богатство въ природата.

Това упражнение ще правите 10 дни наредъ, по 3 пѣти ще изговаряте тия думи, и то точно въ 10 ч. вечерта (до 23. I.). Ако сте нѣкъждѣ на гости, нѣма да правите като турцитѣ, да застанете срѣдъ стаята и тъй да го правите. Вие ще държите на принципа. Дѣто и да вѣ завари това врѣме, даже и гости да има около васъ, ще се спрете въ себе си и тихо, мислено ще направите упражнението. Щомъ сте сами, ще го правите съ движенията на ръцѣтъ — тогава упражнявате и волята си. Тѣй щото, дѣто и да сте, вие може да си направите упражнението, безъ

да подозира нѣкой, че правите нѣщо необикновено. Така ще избегнете едно противорѣчие, което биха могли да внесатъ въ васъ околнитѣ хора. Като мислите за сърцето, ще се свързвате мислено съ херувимитѣ и серафимитѣ, а като мислите за ума, ще се свързвате съ висшитѣ сжщества на Мждростѣта. Знаете ли, какъ теософитѣ и окултиститѣ наричатъ тия сжщества, които сж образува-ли ума? — Тѣ ги наричатъ „творци или бащи“ на ума.

И тъй, когато мислите за сърцето, ще се свързвате съ висшитѣ сжщества на Любовѣта, а когато мислите за ума — съ висшитѣ сжщества на Мждростѣта. Това е необходимо за вашето развитие, защото въ тия сжщества има голѣма хармония. Всички стремежи и идеали въ тѣхъ сж еднакви, само че въ економията на Божествения свѣтъ тѣ заематъ разни длѣжности.

Ще ви дамъ слѣдното правило: като се радвате, да не вкисвате; и като скърбите, да се не отчайвате! Защото онзи, който има радостъ, много лесно се вкисва. Знаете ли кога се вкисва човѣкъ? — Щомъ му взематъ радостѣта, той се вкисва, нѣма обектъ вече. Вие имате, запримѣръ, една шапка, едни обуца или дрехи, на които се радвате. Щомъ ви взематъ шапката, обуцата или дрехитѣ, вие веднага сс вкисвате. Затова, като ви взематъ радостѣта, гле-

дайте да не вкисвате. Ако пъкъ вкисвате, гледайте да не прѣкисвате. Когато се обезсърчите пъкъ, гледайте да не се отчайвате! Обезсърчението ще дойде, невъзможно е да не дойде, но гледайте да не се прѣвърне въ отчаяние, защото отчаянието нищо не ползува. Спрете се само до обезсърчението, то ще даде отливъ.

(Само по веднѣжъ на день ли да правимъ упражнението?) Азъ ви го давамъ единъ пѣтъ, пъкъ ако нѣкой има голѣмо желание да го направи повече пѣти, може, но да го прави усърдно и при концентриране на ума. За наблюдение, за опитъ, но не отъ любопитство, може да го правите и повече пѣти, то ще бѣде за ваша полза. Знаете ли на какво мязате въ този случай? Прѣдставете си, че азъ ви завеждамъ при единъ хубавъ изворъ да пиете вода, и вие ме питате: колко пѣти да пия отъ тази вода? Казвамъ: ако е студено, ще пиете само веднѣжъ прѣзъ деня, ако е топло, може да пиете и 10 пѣти прѣзъ деня. Разбирате ли какво значи това? Та казвамъ: ако е много топло у васъ, може да правите упражнението и 10 пѣти прѣзъ деня, пъкъ ако е студено, ще го правите само веднѣжъ прѣзъ деня. Разбрахте ли сега закона? Това правило, което ви давамъ е разумно.

Т. М.

„Само свѣтлиятъ пѣтъ на
Мждростѣта води къмъ Истината“.

— Тя постоянно ни весели.

Придобивки на съзнанието.

14

III година.

14 лекция на младежкия окул-
тенъ класъ, държана отъ
Учителя, на 20. I. 1923 г.
въ гр. София.

Придобивки на съзнанието.

„Само свѣтлиятъ пѣтъ на
Мъдростѣта води къмъ Истината.“
— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Прочете се резюме отъ темитѣ: „Разлика между трудолюбие и прилежание.“

Прочетоха се нѣколко отъ работитѣ върху темата: „Разлика между економия и пестеливостъ.“

За слѣдния пѣтъ тема № 16: „Ползата отъ въображението.“

Когато се говори за пестеливи и економисти хора, тия двѣ качества иматъ своитѣ признаци въ човѣка. Френологически, прѣситѣ на пестеливитѣ хора сж дебели и кжси въ основата си. Економистѣ човѣкъ, значи прибранъ човѣкъ. Пестеливиятъ човѣкъ всѣкога има, богатъ е той. Въ него има единъ инстинктъ постоянно да събира. Катеричката, запримѣръ, е пестелива. Ако ѝ хвърлите царевича, тя ще ѝ събере, ще си хапне колкото ѝ трѣбва, и останалото ще складира нѣкъдѣ. Орѣхи, лѣшници, всичко каквото намѣри, складира. Когато ако турите прѣдъ нѣкоя кокошка царевича, тя ще се наяде и слѣдъ това останалото ще разпрѣсне съ кра-

ката си. Въ нея нѣма пестеливость, тя не мисли за утрѣшния день.

Въ економиститѣ хора, обратно: прѣститѣ при основата имъ сж тѣнки. Економистѣтъ въ своитѣ дѣйствия не прави тия съображения, каквито пестеливиятъ човѣкъ, който напримѣръ намира голѣмо удоволствие въ пестене пари. Економистѣтъ ще си направи разчетъ, съ кое и до колко може да разполага и тогава свободно дѣйствува. Економията е качество на ума. Економистѣтъ може да бжде държавенъ мжжъ, или финансистъ, изобщо уменъ човѣкъ е той. И когато той економисва нѣщо, въ това взима участие и умѣтъ.

Пестеливостьта е единъ естественъ нагонъ у човѣка. Хора, у които тази склонность е силно развита, могатъ да станатъ толкова пестеливи, че ржцѣтъ имъ да се проточатъ. А какви сж тия хора, у които ржцѣтъ сж проточени? — У всички крадци ржцѣтъ сж проточени, дълги, но и отъ това правило има изключения. Кога? — Когато съвѣстьта у човѣка е развита. Значи, ако пестеливостьта е силно развита въ нѣкой човѣкъ, а съвѣстьта му е слабо развита, тогава пестеливостьта може да се прѣвърне въ едно вжтрѣшно изнудване на духа, и този човѣкъ ще се прояви като крадецъ. Слѣдователно, пестеливостьта е основа на живота, но човѣкъ трѣбва да знае, че туй, което трѣбва да пести, което трѣбва да економисва разумно, то е не-

говата енергия. Стомашната система въ пестеливитѣ хора е отлично развита, тѣ иматъ добръ развито благоутробие. Човѣкъ, у когото стомашната система не е добръ развита, не може да бжде пестеливъ. Пестеливостта се ражда отъ чувството на любостяжание, а любостяжанието, свързано съ разсждителнитѣ и умственитѣ способности на човѣка, се прѣвръща въ економия, т. е. взима умственъ характеръ. Пестеливостта значи иде по единъ естественъ поривъ въ човѣка, а економията лежи на умствена основа.

Има много неджзи, отъ които вие, младитѣ, трѣбва да се пазите. Подъ думата „младъ“ разбирамъ човѣкъ, у когото има голѣмо изобилие. Ако това изобилие не се употребява както трѣбва, може да се прѣвърне въ излишество. Излишекътъ пъкъ образува гниене. Гниенето образува болести, а болеститѣ спъватъ човѣшкия прогресъ, става израждане на хората. Макаръ, че болеститѣ сж една мѣрка въ природата за урегулиране на тия енергии, все пакъ единъ индивидъ може да се спъне. Въ човѣка може да се роди едно болезнено състояние, когато се яви дисхармония между неговото физическо тѣло и неговия етеренъ двойникъ, или между неговитѣ сили и неговото астрално тѣло.

У човѣка има двѣ системи. Едната система азъ наричамъ динамическа (С), която

е горѣ въ главата. Другата система е симпатическата нервна система (З), въ която се намиратъ коренитѣ на живота. Ако



разгледате гръбначния стълбъ на човѣка, той прѣдставлява едно цѣло дърво. Тия двѣ системи въ човѣка сж различни. Едната е свързана съ слънцето (С), а другата е свързана съ земята (З). Доброто за васъ не седи само въ това, дали сте свързани съ слънцето, както и лошото не е въ това, дали сте свързани съ земята. Слънцето изобщо указва благотворно влияние върху човѣка. Земята,

като живо сщество, и тя си има свой хороскопъ, и тя има свой пжтъ, по който си върви. И нейниятъ пжтъ сега не е тѣй гладъкъ, както е било по-рано. Земята по нѣкой пжтъ минава прѣзъ извѣстни области въ пространството, които указватъ неблагоприятни влияния върху самата нея. Тогава въ нея ставатъ извѣстни пертурбации. Хората често се заразяватъ отъ тия влияния на земята и отъ това се зараждатъ разнитѣ епидемически болести въ тѣхъ. И отъ тия болести нѣкой пжтъ измиратъ хиляди и милиони хора. За тия явления въ живота, науката, както въ миналото, така и днесъ, има свои теории, които ние за сега ще изоставимъ настрана.

Окултната наука подържа, че влиянията на земята върху хората преди милиони години сж били толкова лоши, че човѣчеството е бѣдствувало да загине съвършено, да загуби своя пжть. Вслѣдствие на това се е създала мѣсечината. Окултиститѣ казватъ, че въ тѣлото на човѣка има извѣстни органи, дѣто се складиратъ тия нехармонични енергии въ него, които дѣйствуватъ разрушително и сж причина за отливитѣ. Влиянието на мѣсечината въ този случай седи въ това, че тя изтегля всички зловрѣдни сили у човѣка, които го разрушаватъ. Съ това се обяснява, защо нѣкои лунатици, при изпразването и пълненето на луната, мѣнятъ състоянията си. Наблюдавайте какви състояния имате, когато се пълни мѣсечината и какви, когато се изпразва. Нѣкой пжть имате нѣкакво неразположение или нѣкакво мрачно състояние на духа. Забѣлѣзвайте, каква е фазата на луната при това ви състояние. Нали сте интелигентни? Правете научни наблюдения! Вие често казвате: днесъ не съмъ разположенъ. Прослѣдете кждѣ се криятъ причинитѣ на това ви неразположение: дали сж въ самитѣ васъ, дали сж въ окръжаващата ви срѣда или въ самата природа. Като констатируете отдѣ идатъ тия влияния, ще можете и да си помогнете. Ако въ нѣкои отношения самата природа ви противодѣйствува, тя ще ви покаже и изходенъ пжть при това положение.

Ако тя ви създаде известна болестъ, сжщевременно ще ви покаже и лѣкове, ще ви покаже и изходни пѣтища, които могатъ да ви спасятъ.

Сега, васъ младитѣ, азъ наричамъ „богати“ хора. Тия богати хора мислятъ, че иматъ право да иждивятъ своето богатство въ свѣта тъй, както намиратъ за добрѣ. Това е вѣрно, тѣ иматъ право да иждивятъ своето богатство, както намиратъ за добрѣ, но ако бѣха умни. А сега се явява въпроса: вие разбирате ли какъ трѣбва да иждивявате вашата енергия? Да допуснемъ, че нѣкой отъ васъ иска да слѣдва въ университета. Запише се, учи 2—3 семестра и послѣ казва: и безъ учение минава. Зарѣже университета, казва: азъ ще стана учителъ, ще просвѣщавамъ народа! Става учителъ, но слѣдъ 2—3 години зарѣзва и учителството. Послѣ казва: търговецъ ще стана! Зпочне търговията, но слѣдъ 4—5 години и търговията напусне. Хване се слѣдъ това на нѣкакъвъ занаятъ, и него скоро напуска. И най-послѣ хората казватъ, че този човѣкъ е опиталъ всичко, енциклопедистъ е станалъ. Не, тѣзи хора, които опитватъ всичко, нищо не научаватъ. Нѣкои казватъ: да опитаме всичко въ живота! Знаете ли какво нѣщо е да опиташъ всичко? Човѣкъ, който опитва всичко ще замяза ча онази циганка, на която дѣтето се разболѣло и казало: „мамо, млѣчице искамъ!“

— Утрѣ, мама, ще купимъ, утрѣ. На другия день дѣтето пакъ казва: „мамо, медецъ искамы!“ — Утрѣ, мама, ще купимъ. Но тя нищо не купувала. Дѣтето искало това — оно-ва, но нищо не хапнало, докато най-послѣ умрѣло. Циганката си казала: е, поне отъ всичко си хапна.

Така и съврѣменнитѣ хора, които иждивяватъ всичката си енергия, най-послѣ казватъ: поне научихме нѣщо. Конкретно какво научихте? Запримѣръ, азъ съмъ виждалъ мнозина, слѣдъ като страдатъ, казватъ: азъ научихъ, какво нѣщо е бѣднотията. Но дайте имъ слѣдъ това пари, ще видите, че тѣ не сж научили урока си, пакъ старата пѣсенъ започватъ. Слѣдователно, при сегашното си развѣтие, туй знание, което придобивате, трѣбва да е насочено къмъ една опрѣдѣлена посока. Не казвамъ, че трѣбва да бждете едностранчиви, но въ всичкитѣ си работи да имате единство. Напримѣръ, имате склонностъ къмъ поезия, да пишете нѣщо. Напишете нѣколко строфи, но това, което напишете да остане и слѣдъ васъ. Не е достатъчно да кажешъ нѣщо и слѣдъ това да го забравишъ, но да си го написалъ едноврѣменно и въ ума, и въ сърцето си. Иначе, напишешъ ли нѣщо и го забравишъ, това е изхажяване на енергията ти. Отъ това, което човѣкъ създава най-първо той трѣбва да се ползува. Такъвъ е Божествениятъ законъ. Нѣкои

казватъ: нали трѣбва да живѣемъ за своитѣ близки? Ближенъ е всѣки човѣкъ самъ за себе си. Отъ знанието, което добия, най-първо трѣбва да се ползувамъ азъ, да видя каква полза ще принесе на мене, и слѣдъ като направя първия опитъ и получа добри резултати, тогава ще приложя този опитъ и върху близкитѣ си. Най-първо знанието си трѣбва да приложя върху себе си. Това е логично.

Въ окултната наука най-първо се третира въпроса, какъ да се научи човѣкъ правилно да се концентрира. Всички съврѣмenni общества се концентриратъ. Човѣкъ като учи, пакъ се концентрира, но има закони, които той трѣбва да знае, за да може правилно да се концентрира. Да допуснемъ, че у васъ се развива центъра на фантазията, на въображението, което се намира подъ влиянието на мѣсечината, и вие се заемете да пишете нѣщо. Обаче, слѣдъ като напишете едно стихотворение, мѣсечината така повлияе на въображението ви, че вие се разширите и се надцѣнявате. Мислите си, че можете да бждете първокласенъ поетъ. Но да създадешъ единъ планъ и да го реализирашъ, това сж двѣ различни фази въ живота. Природата никога не обича да борави съ грандиозни планове. Тя борави само съ малки величини. Тя е направила за хиляди и милиони години тия скали, тия голѣми планини, които виждаме днесъ, но все отъ

малки, микроскопически същества. Какво търпение има тя! У нѣкои отъ васъ, може би, има желание изведнѣжъ да блеснатъ. Тѣ тръгватъ въ пѣтя, но при първитѣ мжнотии, които срѣщатъ въ живота си, отчайватъ се и започватъ да мислятъ, че ако тръгнатъ въ другъ пѣтъ, животътъ имъ ще стане по-лесенъ.

Въ какво седи лесниятъ животъ? Нека вземемъ примѣри отъ природата. Природата, за примѣръ, е създала човѣшкото тѣло. Но какъ, лесно ли го е създала? — Не, съ усилията на вѣковетѣ. И ние днесъ казваме: човѣшкото тѣло е идеално. Но ако човѣкъ не употребява своята воля, това тѣло само по себе си, не е идеално. То не може само да се държи право. И това, което днесъ поддържа тѣлото право, което го подтиква къмъ движение, къмъ дѣйностъ, това е човѣшката воля. Значи, за всѣко нѣщо се изисква усилие, работа, а не леснина. Въ мозъка на човѣка има едно спирално, едно кржгообразно движение. И когато това движение се извършва правилно, човѣкъ мисли добръ и върви добръ, безъ да залита. Направете единъ опитъ и ще се увѣрите, че е така. Ако вървите по улицата и въ това време ви дойде на умъ нѣщо за нѣкой вашъ противникъ, че е извършилъ нѣкаква пакостъ и почнете мислено да се разправяте съ него, нѣма да изминете и 10 — 20 крачки, вие ще се прѣпънете и ще паднете на земята. Защо? — Прѣ-

кжнали сте това течение въ вашия мозъкъ. Това течение може да се прѣкжсне и по други причини: отъ страхъ, нерѣшителность, подозрѣние и редъ други причини. Подозрѣнието, съмнѣнието сж неджзи, които произтичатъ отъ простия фактъ, че нѣкой вашъ приятель, който ви е обѣщаль 2 — 3 пжти, че ще ви направи нѣкоя услуга, не изпълни обѣщанието си. Това неизпълнение на обѣщанието ви дава поводъ да се съмнѣвате въ приятеля си, да го подозирате. Прѣдставете си, че този вашъ приятель, когато ви е далъ това обѣщание, въ сжщия часъ е далъ нѣкакво обѣщание още на 10 — 15 души. Питамъ ви: ако вие дадете обѣщание за нѣщо на 10 — 20 души, имате ли най-първо физическа възможность да изпълните тия обѣщания изведнѣжъ? — Нѣмате възможность. Въ това отношение младитѣ сж хора, които едноврѣменно даватъ много обѣщания и не могатъ да ги изпълнятъ. Тѣ страдатъ отъ много идеи. Азъ ги уподобявамъ на ония земледѣлци, които по нѣкой пжтъ постжпватъ много глупаво, а именно: посѣятъ едно голѣмо пространство земя, отъ 2 — 3000 декара, послѣ нѣматъ работници, нѣматъ срѣдства да ожънатъ тия ниви. И като дойде врѣме за жетва, нивитѣ оставатъ неожънати, житото неприбрано и окапва на земята. Човѣкъ може да има отлични мисли, високи идеи, но ако нѣма работни сили, които сж неговитѣ способности, за

да може да ги мобилизира, тѣ оставатъ неразработени, неожънати и неприбрани. Ако пъкъ нѣкой човѣкъ има достатъчно работници, т. е. достатъчно сили, способности въ себе си, той трѣбва да умѣе правилно да ги мобилизира, правилно да ги впрегне на работа. Силитѣ, които сега дѣйствуватъ въ свѣта, както и въ васъ, сж повече отрицателни. По нѣкой пътъ, напимѣръ, вие се въодушевявате, вѣрвате, че това ще направите, онова ще направите, но защо? Защото баща ви още изпраща пари, вие не уповавате на вашето сърце, на вашия умъ и на вашата воля и да кажете: „Съ трудъ и постоянство азъ мога да изкарвамъ прѣхраната си“! Казвате: менъ не ме е страхъ. Защо? Защото бащата и майката сж задъ гърба ви. Вие сте на една лъжлива почва. Да уповава човѣкъ на себе си, азъ разбирамъ да уповава на онова великото, Божественото, което е вложено въ неговия умъ, сърце и воля. Щомъ уповавате на Божественото, каквато голѣма мжнотия, или каквото крушение и да ви дойде, вие ще бждете силни да кажете: „Онзи великъ законъ, който направлява свѣта, той ще ме избави, ще ме изведе на спасителния брѣгъ“. Ще те избави, но кога? — Когато ти правилно си свързанъ съ природата. Въ това отношение, онѣзи хора, които не вѣрватъ въ Бога, които сж профани въ тази работа, но изпълняватъ този великъ законъ, иматъ по-добри

результати, отколкото върующитѣ. Често религиознитѣ хора, като станатъ много чувствителни, се намиратъ прѣдъ една опасностъ, а именно: тѣ добиватъ за себе си едно особено мнѣние, ставатъ особени хора. Срѣднахъ единъ пжтъ единъ младъ евангелистъ, който като дошълъ до състоянието на „ново-раждане“, толкова се въодушевилъ, че започна да се мисли за всесиленъ, че никой не може да излѣзе насрѣща му и т. н. Отива една вечеръ самъ на Витоша и казва на дявола: „Ела сега да се поборимъ съ тебе! Азъ мога вече да те бия, нѣма да ти отстъпя“. Обаче, казва той, не се минаха и двѣ години, и дяволътъ ме би.

Тѣй че злото въ свѣта, това сж разумни, интелигентни същества, това сж въплотени дипломати, които дѣйствуватъ съ силитѣ на природата. Въ нѣкои отношения тѣ дѣйствуватъ прѣмо, а въ нѣкои отношения — умствено, чрѣзъ мисълта. И когато се създаде единъ окултенъ класъ, какъвто е вашиятъ, непременно ще имате противодѣйстващи сили. Вие сте изложени вече като една мѣшанка на бойното поле. Ще кажете: защо е това? — Срѣщу всички организации за добро, за духовенъ подемъ черното братство излиза съ цѣлъ да внесе смъртъ и разстройство между тѣхъ. Тѣ ще внесатъ една лоша, отрицателна мисль въ одного, въ втори, въ трети и какво ще стане най-послѣ? —

Ще вземете да обръщате внимание на свѣта, ще изгубите вѣра въ себе си, въ Бога, докато станете играчка въ тѣхни рѣцѣ. И съврѣмениятъ християнски свѣтъ въ това отношение е станалъ играчка на тия тъмни сили.

Да се повърнемъ къмъ въпроса: какво е влиянието на мѣсечината? — Тя влияе върху въображението. Какъ може да се използва нейното влияние въ положителна смисълъ? Да допуснемъ, че нѣкой пжтъ изпаднете въ извѣстно меланхолично настроение. Приложете тукъ вашето въображение! Прѣдставете си една хубава картина, една хубава перспектива въ живота. Направете слѣдния малъкъ опитъ: боленъ сте, изпаднали сте духомъ, но зимно врѣме е, не можете да излѣзете вънъ да се поразходите. Прѣдставете си мислено, че се изкачвате на единъ планински върхъ, който познавате, ходили сте другъ пжтъ, и прѣживѣйте цѣлата екскурзия въ себе си живо, като че въ този моментъ пжтувате. Изкачете се до върха и пакъ се върнете! Всѣки день може да правите по една такава разходка. Туй усилие на вашия умъ веднага ще тонира мозъка ви. При дисхармония на човѣшкитѣ мисли и чувства, всички способности се замъгляватъ и се образува единъ вжтрѣшенъ мракъ. Всички краски наоколо ни изчезватъ, и ние се усѣщаме напълно изолирани, като че отдѣлени отъ цѣлия козмосъ. И тогава, всички страдания

като че се струпватъ все на нашия грѣбъ. При това, онѣзи, които вървятъ въ пѣтя на Божественото развитие, ще изхарчатъ повече отъ своята енергия, но това харчене на енергията трѣбва да става разумно.

Да допуснемъ, че между двама отъ васъ, които и да сж тѣ, се създаде едно чувство на сближаване, на приятелство. Вие какъ опрѣдѣляте качествата на едно приятелство или на една дружба? То не е само едно обикновено запознаване. И въ природата сжествува такова чувство на приятелство. Щомъ свържешъ приятелство съ нѣкого, този приятелъ никога не можешъ да го забравишъ. Приятелство, свързано въ младини, остава и за прѣзъ цѣлия животъ. Онѣзи, които иматъ чувството на приятелство развито въ себе си, тѣ иматъ единъ вжтрѣшенъ езикъ, съ който се разговарятъ. Щомъ имашъ единъ приятелъ въ свѣта, ти никога нѣма да се обезсърчишъ, никога нѣма да се отчаешъ. Нѣмашъ ли поне единъ приятелъ, ще дойде и обезсърчението, и отчаянието. Законътъ изключва всѣко обезсърчение, всѣкакво отчаяние между двама приятели. Да имашъ единъ приятелъ и да се обезсърчишъ, това е невъзможно! Двама души старци, поети по на около 80 — 85 годишна възраст, приятели още отъ младини, едва сега се срѣщатъ. Единиятъ идва на гости на другия. И двамата сѣдатъ

до камината и мълчатъ. Слѣдъ като прѣкара-ли 5 часа въ мълчание, ставатъ, хващатъ се за ръцѣ и единиятъ казва на другия: „Много съмъ благодаренъ за добрия разговоръ, който имахме“. И тъй, цѣли 5 часа мълчание! — това е единъ вжтрѣшенъ разговоръ на души. Не мислете, че когато мълчите не се разговаряте. Човѣкъ и като мълчи, пакъ се разговаря. Та желателно е и отъ ваша страна, всички да образувате помежду си положителни чувства, да си помагате едни на други. Азъ забѣлѣзвамъ, мнозина отъ васъ почнаха да заболѣватъ. Това се дължи на немарливостъ по отношение на тѣлото, става голѣмо изхарчване на вашата нервна енергия. Послѣ, у мнозина забѣлѣзвамъ нервни движения, спазми, нетърпеливостъ и други подобни. Вие трѣбва да контролирате вашитѣ мускули.

За да дойдете до положение да контролирате вашитѣ мускули, вие трѣбва да правите опити за каляване на волята си. Ще правите редъ упражнения за това. Ето какво ще направите: вие ще седите тихъ и спокоенъ и ще извикате нѣкой вашъ приятель да забие една игла на нѣкое меко мѣсто, дѣто нѣма на близо артерия или вена, на крака или ръката ви, и ще слѣдите, до колко можете да издържите, безъ да трепнете. Той ще започне да забива полекичка — 1 м. м., 2. м. м., и вие, ако можете да издържате, ще му кажете: още мал-

ко, още малко! Дойде ли момента, когато не можете да издържате, ще му кажете да спре. Иглата, с която ще правите опита, първо ще я обгорите добръ и послъ ще я забивате, да видите, до колко можете да издържате тия страдания, причинени отъ убождане на игла. Ако дойде нѣкакво внезапно убождане, лесно се издържа, колкото и голѣмо да е, но когато иглата се забожда малко по малко, по-мжчно се издържа. Така ще опитате силата си. Прѣдставете си, че сте мжченикъ още отъ първитѣ врѣмена на християнството, какъ ще изнасяте тия физически страдания, на които тѣ сж били подлагани? Като се прави опита, ще видите, какъ вашето въображение увеличава болката. Често вие увеличавате малкитѣ мжчнотии въ живота си, но само по тоя начинъ, при такива опити, ще имате едно реално схващане за мжченицитѣ на миналитѣ врѣмена. Всѣка мжчнотия, каквато и да е, отъ какъвто характеръ и да е, ние трѣбва да я схващаме като една сила, която работи вжтрѣ въ насъ.

Азъ ви говоря тия нѣща, за да се създаде една хармонична атмосфера между васъ. Трѣбва да знаете, че добритѣ мисли, добритѣ чувства и желаня и добритѣ дѣйствия, образуватъ една прѣкрасна атмосфера за работа и успѣхъ въ живота. Ако между васъ има съгласие и задружностъ, всичко ще можете да направите. Ако, обаче, почнете да

се раздѣляте помежду си на партии и да оставате на особено мнѣние, нищо не можете да постигнете, защото главната цѣль въ живота ви, това е вашето душевно развитие. При всѣка една работа, която можете да извършите на земята, съществено, къмъ което трѣбва да се стремите е: развиването на вашия умъ, усиляването на вашето сърце и облагородяването на вашата воля. Нѣкой пжтъ, при нѣкой неуспѣхъ, или при нѣкоя голѣма мъжнотия, ти може да кажешъ: азъ ще полудѣя! Не, ти ще се спрешъ и ще си кажешъ: въ свѣта има разумни закони, които регулиратъ живота. Какъ ще полудѣшъ тогава? Кой може да ти вземе ума? Ти можешъ да полудѣшъ, но при какви условия? — Полудѣватъ всички ония, които водятъ единъ пороченъ животъ. Полудѣването е допустимо при една разнебитена нервна система, при единъ пороченъ животъ. Туй да го знаете! Но за единъ човѣкъ, който живѣе чистъ животъ, полудѣването е абсолютно изключено. Заболѣване може да стане, разстройство въ нервната система отъ прѣсилване може да стане, но не и полудѣване. Прѣсилването може да стане отъ двѣ противоположни желанія. Нѣкой пжтъ вие можете да прѣкарате прѣзъ нервнага си система толкова електричество, че нервитѣ ви да се разслабятъ. Вие трѣбва да знаете, до колко въ даденъ моментъ вашата нервна систе-

ма е въ състояние да издържа известно електричество, до колко е калена тя. Мозъкътъ въ това отношение е една електрическа батерия. Ако вие изпратите този електрически токъ на мозъка прѣзъ нервната система, може да се осакатите. Затова, вие, като ученици въ този новъ пжтъ, трѣбва да се учите на самообладание, на контролиране. Често нѣкои отъ васъ започватъ да губятъ паметта си. Това азъ наричамъ „приливъ“, който обяснявамъ съ това, че чувствата въ васъ сж взели надмощие, материята е станала по-гжста. Слѣдователно, за да помогнете на паметта си, ще обърнете тия енергии къмъ ума си.

Сега ще ви задамъ единъ въпросъ: ако човѣкъ не може да обича себе си, т. е. подразбирамъ, ако човѣкъ самъ не цѣни Божественото, което е заложено въ него, може ли другитѣ да го обичатъ?

Ще ви задамъ другъ въпросъ: ако вие сами не можете да си сдѣвчите храната, другъ може ли да яде заради васъ? — Не може. То значи: като отидете при единъ вашъ приятель, той може да ви приеме най-любезно, да ви сложи богата трапеза, но вие сами ще ядете. Този вашъ приятель, това е Любовта, която може да ви даде всички най-добри условия за учене, но заради васъ не може да учи. Вашиятъ приятель може да ви даде и всички срдства за учене, но той

не е въ състояние да ви направи ученъ, способенъ. Ако вие нѣмате воля да се учите, вашиятъ приятелъ не е виновенъ за това, и вие нѣма защо да се обезсърчавате, не трѣбва никому да се сърдите. Той може да ви прѣдаде едно хубаво настроение или едно добро чувство, но вие трѣбва да имате воля сами да учите. Има и друго нѣщо: способниятъ ученикъ може да прѣдаде способността си на нѣкой свой уменъ приятелъ. По сѣщия начинъ и лѣнността се прѣдава. Забѣлжете сѣщото нѣщо се проявява и въ училищата. Онѣзи ученици, които дружатъ съ способни другари, всички се учатъ добръ. А тия ученици, които избѣгватъ способнитѣ и мислятъ, че и безъ учене може, тѣ изоставатъ назадъ.

Често, слушамъ нѣкои отъ васъ да казватъ: ние не можемъ да бждемъ толкова добри. Не, вие не трѣбва да мислите така, вие трѣбва да бждете добри, защото доброто е основа въ живота. Не трѣбва да казвате: мога да бжда и по-малко добъръ. — Ако искате да успѣвате въ живота си, не само сега, но и за въ бждеще, вие трѣбва да бждете добри! Тази доброта не зависи отъ васъ. Доброто е вложено въ всички ви, а вие само трѣбва да го признаете и да го приложите въ живота си. Сѣщото нѣщо е и по отношение способнитѣ и чувствата ви. Вие нѣма сега да придобивате способно-

сти, имате ги въ васъ. Чувствата сжщѣ нѣма сега да ги придобивате. Тѣ сж вложени въ васъ. И волята, която ви е потрѣбна, е вложена въ васъ. Туй, което природата е вложила вече въ васъ, нѣма какво да го придобивате, но просто ще развиете тия сили и ще изпълните плана, който ви е прѣдначертанъ. Слѣдователно, при никакви условия нѣма да се отбивате отъ правия пѣтъ. И човѣкъ прѣзъ цѣлия си животъ, отъ младини до дълбока старостъ, винаги трѣбва да учи и винаги трѣбва да има единъ младенчески духъ. Той не трѣбва да казва: моето се свърши, азъ нѣма да уча вече. И на 120 години да станете, азъ желая да запазите онова младенчество, като на 20-годишенъ момъкъ, онзи бистъръ умъ, онзи буденъ духъ, да се интересувате отъ всичко.

Една отъ опасноститѣ, която ще срещнете въ живота си, то е, че ще дойдете до положение, като се срещнете двама души, било отъ външния свѣтъ, било между васъ самитѣ, нѣма да се разбирате и то за нѣкои маловажни работи. Затова, всѣкога ще имате прѣдъ видъ първостепенната, главната мисълъ, а вторичнитѣ и третичнитѣ ще оставяте на заденъ планъ. Винаги ще имате като начало въ живота си слѣдния максимумъ: никой не може да ви спъне въ вашия пѣтъ! Могатъ да ви задържатъ, могатъ да ви вържатъ, но да ви спъне, или да ограни-

чи нѣкой вашия умъ, вашето сърце и вашата воля, или да ви хипнотизира, да не можете да мислите, да чувствувате и да дѣйствувате — това е невъзможно! Човѣкъ може да бжде вързанъ, 20 години да прѣкара въ затворъ и пакъ да прѣмине въ другия свѣтъ съ една силна и трѣзва мисль. Нищо не може да го ограничи. Такива трѣбва да бждатъ героитѣ на новитѣ врѣмена!

Сега вие ще се натъкнете на мъжнотитѣ въ живота, ще ги опитате. Това трѣбва да знаете! Прѣдставете си, че излѣзете на сцената да декламирате едно стихотворение и ви освиркатъ. Какво ще правите? Вие ще си кажете: втори пжтъ не излизамъ. Не, кажете си: втори пжтъ ще излѣза! Излѣзте и втори, и трети пжтъ, постоянно стъпвайте! Знаете ли какво е направилъ краснорѣчивиятъ американски ораторъ Бичеръ? Той отива въ Англия съ известна мисия, да говори нѣщо, да направи нѣкакви прѣдложения. Въ това врѣме, обаче, англичанитѣ и американцитѣ били въ неприязнени отношения. Излиза той прѣдъ публиката, на която трѣбва да говори. Казва нѣколко думи, но всички ставатъ на крака, дигатъ шумъ, не искатъ да го слушатъ. Той прѣстава да говори, чака ги да поутихнатъ. Щомъ се смирятъ, пакъ започва да говори. Кажe нѣколко прѣдложения, но отново шумъ, викоуе, не искатъ да го слушатъ. Той пакъ чака да утихнатъ. Щомъ утих-

натъ, отново заговори. Тъй се продължило това английско събрание 3 - 4 часа, докато най-послѣ той ги заставилъ да го слушатъ. Тѣ викатъ, той ги чака, докато най-послѣ се изказалъ. Като се изказалъ, англичанитѣ казали: „Направихме една погрѣшка.“ Това се казва човѣкъ съ характеръ! Ще те освиркатъ, но ти ще бждешъ тихъ и спокоенъ. Всичко ще утихне. Щомъ млъкнатъ, ти пакъ ще кажешъ двѣ прѣдложения. Тѣ викатъ: не говори, слѣзъ долу! Ти пакъ седишъ спокоенъ. Нѣкой отъ васъ ще каже: това е нахалство! Ако слѣза долу, това е страхливостъ. Кое е по-хубаво: да бждешъ нахаленъ или страхливъ? Животътъ е сцена, на която вие сте се качили, и всички хора около васъ казватъ: долу, не искаме да те слушаме! Вие казвате: слушайте, азъ искамъ да ви кажа защо съмъ се качилъ тукъ, защо съмъ изпатенъ. Като се изкажа, азъ самъ ще слѣза, но докато не се изкажа, нѣма да слѣза. Може и 10 пѣти да слѣза, но пакъ ще се кача! Това да знаете!

Азъ съмъ забѣлѣзалъ, у мухитѣ има една отлична черта въ това отношение. Седя въ стаята си и се занимавамъ и току-вижъ нѣкоя муха кацне на носа ми. Азъ работя, тя седи. Азъ правя опити: изпжда я, тя пакъ се връща, кацне на сжщото мѣсто. Казвамъ: ето една похвална черта на устойчивостъ, която ученицитѣ трѣбва да придобиятъ. И

слѣдъ това знаете ли какво правя? — Взема малко медецъ на една книга и я примамвамъ съ него. Казвамъ ѝ: разбирамъ какво искашъ отъ мене. Държа книгата къмъ носа си, тя дойде, кацне, погледне къмъ меда. Тогава азъ турямъ книгата на страна и оставямъ и тя да се занимава. Азъ си продължавамъ работата, а тя се занимава съ меда. Казвамъ: ако не бѣше ми кацнала на носа, не бихъ ѝ далъ медъ. При това, ако само веднѣжъ бѣше кацнала, пакъ не бихъ ѝ далъ медъ, но като дойде 20 - 30 пѣти, азъ казвамъ: за твоего постоянство, азъ ще ти дамъ или захарчица или медецъ. Ти заслужаващъ това. И въ природата дѣйствува сжщиятъ законъ. Когато ние постоянствуваме въ постигането на своята висша цѣль, тя е готова да отвори своитѣ съкровища. Затова всички бждете настойчиви! Паднешъ веднѣжъ, втори, трети, четвърти, десети, двадесети, четиридесети, петдесети, шестдесети, деветдесети, деветдесетъ и деветия пѣтъ — пакъ стани, пакъ настоявай! Онова, което искашъ, на стотния пѣтъ ще сполучишъ.

Сега запримѣръ, вие се заемате да издавате едно списание, нали? Вие трѣбва да имате настойчивостта на тази муха. Не мислете, че доброто ще ви постигне изведнѣжъ! Може да ви окритикуватъ, нищо отъ това — настойчивостъ се изисква! Само по този

начинъ можете да си пробиее пжтъ. Не мислете, че е лошо, ако срещнете нѣкоя неблагоприятностъ въ живота си! Това е една криза. Най-неблагоприятниѣ условия, това сж една хубава вътрѣшна възможностъ за добро. Само така вие ще станете по-умни.

И тъй, между вашата мозъчна система и симпатическата нервна система трѣбва да има хармония. Първата система е на мисълта, а втората на чувствата. Почнатъ ли очитѣ ви да пожълтѣватъ, трѣбва да знаете, че черния ви дробъ иска почивка. Никакво безпокойство, никакво нервирание! Пълно разположение на духа! Ще мислите, че всичкитѣ ви работи сж уредени. Търпѣние, търпѣние, докато всичко се уреди. Природата обича търпеливитѣ, смѣлитѣ, рѣшителнитѣ, настойчивитѣ, разумнитѣ хора — на тѣхъ всѣкога прави отстъпки. Неджзитѣ, това сж обратнитѣ качества въ човѣка, за които не искаме да говоря.

Упражнения е. Ржцѣтъ напрѣдъ, прѣститѣ свободни. Медлено ще свивате прѣститѣ си въ юмрукъ. Постепенно отпусчайте прѣститѣ си! (Това ще повторите нѣколко пжти). Ржцѣтъ се прибиратъ прѣдъ гърдитѣ и послѣ настрана, съ прѣсти свити на юмрукъ. Ржцѣтъ пакъ се прибиратъ прѣдъ гърдитѣ, при което прѣститѣ се отпускатъ. (Това сжщото се прави нѣколко пжти). Ржцѣтъ прѣдъ гърдитѣ съ свити прѣсти се протягатъ на-

прѣдъ и прѣститѣ се отпушатъ. Ржцѣтъ прѣдъ гжрдитѣ и прѣститѣ се свиватъ. Ржцѣтъ настрана и прѣститѣ се отпушатъ. Ржцѣтъ прѣдъ гжрдитѣ съ свити прѣсти. Ржцѣтъ се протягатъ напрѣдъ, а прѣститѣ се отпушатъ, отварятъ.

Като правите това упражнение, прѣдставете си мислено, че прѣдъ васъ седи една голѣма мечка, която вие държите за ушитѣ. Дръжте тѣй мечката и считайте, че сте равни по сила на нея. Прѣдставлявайте си, че държите мечката съ лѣвата си ржка за главата, а дѣсната си ржка прѣкарайте отъ горната частъ на главата ѝ по гърба и назадъ. Съ отворена ржка ще я потупате малко, първо по гърба, а послѣ по главата. Слѣдъ това съ двѣтъ си ржцѣ я дръжте за ушитѣ. Хванете я послѣ съ дѣсната си ржка за главата, а лѣвата прѣкарайте по гърба ѝ. Разтворете ржцѣтъ си настрана съ отворени прѣсти! Пакъ хванете мечката за главата, потупайте я по странитѣ хубаво!

Второто упражнение, при което си прѣдставяте мечката, се прави много бавно. Това упражнение може да ви се вижда лесно, да галите мечката, но мечката е символъ. Тя е акумолаторъ на извѣстенъ родъ энергия въ природата. Тя е сжщество, пълно съ здраве. Запримѣръ, направете слѣдния опитъ. Ако ви тресе или сте духомъ отпаднали, хванете мислено една голѣма мечка и съ едната си

ржка я дръжте за ухото, а другата пръка-
райте по гърба ѝ. Като направите това упраж-
нение, ще почувствувате, като че нѣкаква
сила е минала отъ нея въ васъ. Въ този слу-
чай мечката може да ви помогне, стига у
васъ да не се яви желание да ѝ напакостите.
Това упражнение не можете да направите съ
вълка, а само съ мечката. Тя е сжщество на
чувствата, много се привързва, но сжщевръ-
менно е и много отмъстителна.

Ако вашата симпатична нервна система
е разстроена, съ това упражнение вие ще
можете донѣкждѣ да си въздѣйствувате, ще
се тонирате. Всѣки човѣкъ трѣбва да черпи
отъ природата извѣстна енергия, която му
лигисва. Най-първо отъ васъ трѣбва да изчез-
не всѣкакъвъ страхъ. Вие само като си прѣд-
ставите мечката тъй рунтава, голѣма, вие по-
трепервате. Упражнявайте се, за да наддѣлѣ-
ете на страха. Забѣлѣжете друго нѣщо: бѣл-
ха, въшка, или какъвъ и да е другъ паразитъ,
въ мечка кожа не седятъ, бѣгатъ отъ нея.

Та при всички упражнения, които пра-
вите, имайте за обектъ едно живо сжщество,
както при това упражнение въ ума ви ще
седи мечката. Тогава и тя, и вие ще се ползу-
вате. Взимамъ мечката като символъ на енергия.

Онѣзи отъ васъ, които съзнателно на-
правихте упражнението, какво почувствува-
хте? (— Лекота. Спокойствие). Мечката е
спокойно, миролюбиво сжщество. Само въ

краенъ случай, когато я раздразните, става лоша. Вие се боите отъ мечката, имате едно извратено понятие за нея. Знаете ли какъ е произлѣзла мечката? Има едно българско прѣдание за произхода на мечката, то е слѣдното: едно врѣме тя била една красива, хубава мома. Майка ѝ умрѣла, та ѝ дошла втора майка, мащеха, която я третирала много злѣ. Всѣка сутринъ я пращала на рѣката да пере едно руно и като се връщала, налагала я. Като дотегнало това на тази мома, тя си казала: „Господъ да ме направи мечка съ рунтава козина, въ гората да живѣя, но при майка ми да ме не праща“. И като си турила това руно, тя станала мечка. Значи, мечката е онази красива мома, която избѣгала отъ втората си майка.

Казвамъ: дълго врѣме ще мине, докато у васъ се създаде едно правилно разбиране за животнитѣ.

Т. М.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на
Мждростѣта води къмъ Истината“.
— Тя постоянно ни весели.



Трансформиране на енергията.

15

III година,
15 лекция на младежкия окул-
тенъ класъ, държана отъ
Учителя на 27. I, 1924 г. въ
гр. София.

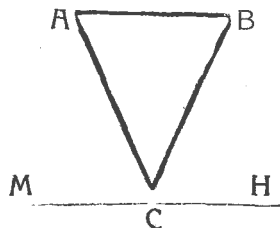
ТРАНСФОРМИРАНЕ НА ЕНЕРГИИТЪ.

„Само свѣтлиятъ път на
Мъдростъта води къмъ Истината.“

— Тя постоянно ни весели.

Т. М.

Въ природата съществува единъ методъ
за прѣвръщане на енергииѣ. Прѣдставете си
една права линия АВ, която да изразява съ-



стоянието на покой въ
съзнанието. При това
състояние нѣщата сж
строго опрѣдѣлени, нѣ-
ма никакво безпокой-
ство въ тѣхъ. Обаче,
има редъ външни при-
чини, които могатъ да
се явятъ тъй, както мо-
же да се яви една ко-

мета въ пространството и да наруши спо-
койствието въ съзнанието. Да кажемъ, че
една такава причина е С. Тя може така да
разтърси съзнанието, че да го доведе до съ-
стояние на падение. При това падане, обаче,
съзнанието все ще опре да нѣкоя плоскостъ,
напримѣръ плоскостъта МН. Разбира се, ко-
гато се чертаятъ тия линии въ геометрията,
тѣ не произвеждатъ никакво болезнено съ-
стояние, но когато човѣкъ пада, то е другъ
въпросъ. Тѣй че, когато само се чертае едно

падане, нищо не се произвежда въ съзнанието на човѣка, но когато той фактически пада, ще усѣти едно психическо, вътрѣшно страдание, едно голѣмо безпокойствие. Нѣкой път ефектътъ, страхътъ, изживѣнъ при това падане, при това сътресение може да бже толкова силенъ, че да изгубите съзнанието си. Допуснете, че мѣстото, на което се намирате, е една скала и вие се подхлзвате и падате. И сега, ако теренътъ, на който паднете е мека прѣстъ, вие ще се избавите само съ едно слабо контузуване, но ако той е скалист мѣсто, вие ще платите съ вашия животъ.

Прѣдставете си, че тукъ не се касае за нѣкакво физическо падане, но за нѣкакво морално или умствено падане. Какъ ще отклоните това падане?

m



— Веднага въ ума си трѣбва да създадете една огъната линия mn, обратна на посоката на падането. Това е единъ начинъ за поляризиране на вашия умъ. Запримѣръ, направете

n

слѣдния опитъ: прѣдставете си, че вие седите на една скала и искате да се хвърлите отъ нея на дълбочина 500 м. надолу. Вие сте увиснали вече въ въздуха, готови да пад-

Нете, но сега, по ваша воля, постепенно слизайте надолу. Прѣдставяйте си мислено, че не падате надолу, а тъй съзнателно, по ваша воля слизате бавно, сантиметъръ слѣдъ сантиметъръ. За онзи, който има грамадна воля, или който разбира законитѣ на природата, тия сили дѣйствуватъ въ съгласие съ него. Такъвъ човѣкъ може да поляризира тия сили, т. е. да владѣе всѣка своя клѣтка и по такъвъ начинъ ще може да спре, дѣто иска. Постѣпвате ли по този начинъ, вие ще можете да слѣзете, както искате, но вашето съзнание трѣбва да бѣде толкова интензивно, че нито за моментъ да загубите връзка съ живата природа и да помислите, че законитѣ на природата могатъ да дѣйствуватъ и другоаче. Щомъ се държите за законитѣ на природата, то е както когато се държите за едно вѣже. Ще се спуснете полека по това вѣже и тъй ще слизате. По сѣщия начинъ може да се качвате и нагорѣ по вѣжето. Ако това нѣщо можете да направите по едно вѣже, не можете ли да го направите по законитѣ на живата природа? — Можете. Само че въ нея това вѣже е невидимо. Ако вѣже-то е слабо, то ще се скѣса, и вие ще паднете. Ето защо вие трѣбва да извършите тази манипулация много спокойно и внимателно.

Сѣщиятъ законъ се отнася и до вашето вѣтрѣшно естество. Докато вашата вѣра е здрава, и докато вашитѣ рѣцѣ — волята ви

— сж силни, вие ще можете безопасно да слизате и да се качвате по това вжже, но ако вѣрата и волята ви не сж силни, вие ще паднете. Всички хора, които падатъ, тѣ сж духовно пияни — нищо повече. Когато човекъ изгуби своето съзнание, той е въ положение на духовно пиянство. И знаете ли кога хората падатъ? Въ духовния свѣтъ има особени питиета, които, като се пиятъ, прѣдизвикватъ психическо опияняване. Хората започватъ да си въобразяватъ, като турцитѣ, единъ рай на щастие и блаженство, което не заслужаватъ, обаче. А какво нѣщо е незаслуженото? — Всѣко нѣщо, за което не си готовъ, е незаслужено за тебе.

Ще ви дамъ още единъ примѣръ, за да поясна мисълта си. Ако нѣкоя майка даде на своето новородено дѣте твърда храна, то непрѣменно ще умре. Това дѣте се нуждае само отъ рѣдка храна. Слѣдователно, щастие-то и блаженството, които вие търсите, още не сж заради васъ. Затова, най-подходящата храна за съврѣмения свѣтъ това сж скърбитѣ и страданията. Отъ скръбъ и страдание никой не се е развалилъ до сега, но отъ щастие и блаженство половината отъ хората въ свѣта сж се поврѣдили. Това, че се раждатъ такива противоположности въ свѣта, е все отъ тия блага, за които хората, при сегашното си съзнание, не сж готови. Запримѣръ, нѣкои отъ ученицитѣ казватъ:

азъ имамъ известни мжнотии, но не мога да издържа на тѣхъ. Защо нѣма да издържите? Кой сж причинитѣ на това? Това показва, че вие губите вѣра въ себе си. Значи, вие губите вѣра въ вашитѣ ржцѣ, въ вашето вжже. Щомъ изгубите вѣра въ вашето вжже, щомъ изгубите вѣра въ вашитѣ ржцѣ, непрѣменно падането ще дойде. При сегашнитѣ условия на живота ви, успѣхътъ зависи отъ силата на вашето вжже и вашитѣ ржцѣ.

Сега, какво трѣбва да направите, за да може една мжнотия или една тяжесть да седи на повърхността на нѣкоя течность? Да кажемъ, имате 1 кгр. желѣзо съ малкъ обемъ и го хвърлите въ морето. Какво ще стане съ него? — Ще се намѣри на дъното на морето. Какво трѣбва да направите съ това желѣзо, за да го заставите, споредъ законитѣ на физиката, да седи на повърхността на водата? — Обемътъ или плоскостъта му да се увеличи. Ако направите плоскостъта на това парче желѣзо голѣма около 2-3 м., ще потъне ли? — Нѣма да потъне. Защо? Защото измѣства по-голѣмо количество вода и съ толкова по-тегло става по-леко. Въ този случай и съпротивлението на водата е по-голѣмо, отколкото е тяжестьта на желѣзото. Следователно, сжщиятъ законъ ще приложите и при мжнотиитѣ. Когато имате една мжнотия, малка по обемъ, но сбита по материя, вие психически ще разширите обема ѝ, за да олекне

и да не потъва въ вашето съзнание, дѣто би причинила болезнени състояния. Да кажемъ, че имате една малка мжнотия, боли ви прѣстъ и не можете да търпите. За да се излѣкувате или по-право, за да можете да търпите, прѣдставете си, че нѣкой ви е забилъ единъ голѣмъ гвоздей въ ржката. Тази по-голѣма болка сега ще измѣсти по-малката. Ако можете да произведете умствено това забиване на гвоздея въ ржката си, въ съзнанието ви ще стане трансформиране на болката. Значи, за да издържите малкитѣ мжнотии въ живота си, ще си прѣдставите, че има по-голѣми отъ тѣхъ.

Прѣдставете си сега другъ случай въ живота. Нѣкой отъ васъ, ученицитѣ, върви по улицата съ нѣколцина свои приятели, изважда кесията си, иска да купи нѣщо, но нѣма нито петъ пари въ нея. Краката му започватъ да треперятъ отъ срамъ, отъ честолюбие и си казва: какъ ще се издамъ сега прѣдъ приятелитѣ си, че нѣмамъ нито петъ пари? Защо ми е този животъ? Терзае се, но мълчи, никому нищо не казва. Прѣдставете си сега друга перспектива. Този ученикъ се намира въ единъ далеченъ градъ, пакъ безъ петъ пари въ джеба си. но нѣма нито единъ познатъ, нито единъ приятелъ. Въ кой отъ двата случая задачата е по-мжчна?—При втория случай, разбира се.

Често у съврѣменнитѣ хора се заражда едно

тягостно състояние, едно неразположение на духа. Запримѣрь, ставате сутринъ, но сте неразположени, гнѣвни, пуснали сте пояса си и казвате: днесъ съмъ неразположенъ, не ме бутайте! Вие не се спирате да разберете, защо сте неразположени. Причината на това неразположение може да е вътрѣшна, може да се крие нѣкъде въ подсъзнанието, съзнанието или самосъзнанието. Вие може да сте подпушени въ една отъ тия три области. Какво трѣбва да правите тогава? Ще се вдълбочите дълбоко въ себе си и ще се запитате: защо се нервирямъ, защо не мога да търпя? Ще се стремите да си дадете единъ искренъ отговоръ, като прѣдъ Бога, и само така ще прѣмахнете причината, която ви дразни, безпокои.

Сега ще ви изнеса два психологически противоположни момента. Прѣдставете си, че нѣкое лице ви е обидило крѣвно, и вие казвате: азъ никога не мога да простя на това лице. Обаче, вие, като ученикъ, имате нужда отъ 10.000 лева, търсите нѣкой да ви помогне, да ви услужи съ тия пари. Отивате при единъ вашъ приятелъ, искате да ви помогне, но той казва: нѣмамъ, много съжалявамъ. Отивате при втори, трети, всички си повдигатъ раменѣтъ, казватъ: нѣмаме. Всѣки казва: бихъ желалъ да ти помогна, но... Да кажемъ, че лицето, което ви е обидило, е единственото, което може да ви услужи, готово е да ви даде 10.000 лева. Този човѣкъ казва: нека дойде при мене, азъ

ще му услужа. Вие казвате: не, не отивамъ при него! Вие се намирате прѣдъ една дилема. Какъ ще постѣпите? Вашата честъ е ангажирана съ тия 10,000 лева — една неприятностъ. Отъ друга страна, трѣбва да отидете при лицето, което ви е нанесло обидата — втора неприятностъ. Коя отъ двѣтѣ ще изберете? Като дойде по-голѣмата мжнотия, вие ще забравите вашата обида. Нуждата отъ 10,000 лева ще заличи обидата ви, и вие ще кажете: хайде, азъ ще му простя, ще забравя обидата. Туй става въ живота. Това е единъ остенъ, който природата употребява противъ своенравнитѣ хора. Тя ни впрегне въ хомота и казва: „Право въ браздата ще карашъ!“ Вземи остена, мушне те съ него, и ти трѣгвашъ право въ браздата — нищо повече.

Ще ви задамъ въпроса: въ какво седи достоинството на човѣка? Какъ бихте отговорили на този въпросъ? Достоинството на единъ слуга седи въ това — да изпълнява добръ работата, която му е дадена. Достоинството на единъ ученикъ седи въ това — да учи уроцитѣ си добръ. Достоинството на единъ проповѣдникъ седи въ това — да проповѣдва добръ. Достоинството на единъ писателъ седи въ това — да пише по възможность най-хубави нѣща. Достоинството на единъ лѣкарь седи въ това — да лѣкува споредъ най-добритѣ методи. Питамъ: ами вашето достоинство, като ученици, въ какво седи? — Въ при-

ложението на окултнитѣ закони въ живота си. Ако не приложите тия правила въ живота си, всичко е безполезно. Ако е за знания, вие имате такива. Вие имате знания и по физика, и по химия, и по астрономия, и по история, по всички науки изобщо, но едно нѣщо ви липсва: не знаеете какъ да прилагате окултнитѣ закони при разнитѣ условия на живота. Слѣдователно, щомъ ви дойде нѣкоя мъчнотия въ живота, каквато и да е тя, кажете си: азъ зная, има духовенъ пътъ, има възможность за разрѣшение на тази задача, тя не е една отъ най-голѣмитѣ, напротивъ, тя е една отъ най-малкитѣ мъчнотии за менъ. И дѣйствително така е. Най-голѣмитѣ мъчнотии въ живота се даватъ на най-великитѣ хора, а вие още не минавате за велики хора. Тѣй щото, вашитѣ мъчнотии сж едни отъ най-малкитѣ въ свѣта и като тѣй, вие можете да се справяте съ тѣхъ.

Чувамъ нѣкои отъ васъ да казватъ: азъ искамъ да бжда добъръ! Вие можете да бждете добри моментално. За да бжде човѣкъ добъръ, не се изисква нито единъ часъ врѣме, а даже и нито една минута, то е извънъ врѣмето и пространството. Всички хора, които ставатъ добри, тѣ ставатъ такива въ единъ моментъ. То е състояние на съзнанието, което зависи отъ интензивността на неговата свѣтлина. Проблесне ли веднѣжъ свѣтлината въ съзнанието, всички утайки отъ него моментално

изчезватъ. И въ Писанието се казва: „Човѣкъ може да се новороди“. За този моментъ на съзнанието именно се говори. Той е единъ кратковрѣмененъ моментъ: изведнѣжъ може да станете добри, и изведнѣжъ можете да станете лоши.

Прѣдставете си сега, че имате едно прѣ-
красно разположение на духа, но иде при
васъ една ваша другарка, къмъ която не
храните добри чувства. Какво ще направите?
Ще си кажете: днесъ ли намѣри да дойде?
И слѣдъ като тя се отдалечи отъ васъ, вие
изгубвате всичкото разположение на духа си.
Защо? Отдѣ знае тази ваша другарка, че вие
сте неразположени къмъ нея? Знаете ли он-
зи анекдотъ за Диогена, въ който се разпра-
вя подобно нѣщо? Диогенъ като билъ на 82
годишна възраст, единъ день рѣшава да се
отдалечи на самота нѣкждѣ, като си казва:
„Толкова години прѣкарахъ между хората,
работихъ и се занимавахъ все съ тѣхъ, този
день ще посветя само за себе си“. Отдалеча-
ва се отъ хората, сѣда на сѣнка подъ една
круша и почва да си мечтае: „Колко прѣкра-
сенъ е животътъ, колко хубаво е всичко това,
което вѣковетъ сж създали!“ Но ето, къмъ
обѣдъ идва единъ селянинъ при него за нѣ-
какъвъ съвѣтъ. Диогенъ като го видѣлъ, пона-
мръщилъ се малко, далъ му съвѣтъ, какъвто
трѣбвало и послѣ си казалъ: „Ей, Диогене, ти
прѣпоръчвашъ на хората търпѣние и спокой-

ствие, а самъ, въ този случай, не издържа. Ти се отдѣли тукъ подъ крушата на сѣнка, за да бждешъ въ самота, но какво е виновенъ този селянинъ, отдѣ знае той, че не искашъ днесъ гости? Искашъ ли, като се сърдишъ така, да изгубишъ това, което си спечелилъ прѣзъ тия 82 години? Не, ти не трѣбва да се сърдишъ на хората, когато идватъ при тебе“.

Сега азъ ви питамъ: вие имате ли право да се сърдите на вашитѣ мжнотии? — Нѣма те право. Мжнотиитѣ, това сж гости, това сж селянитѣ, които ви намиратъ и когато сте седнали подъ крушата на сѣнка. Мжнотиитѣ сж живи. Нѣкоя мжнотия ви вижда, че седите подъ крушата на сѣнка, отправя се къмъ васъ, като този селянинъ, и си казва: „Този човѣкъ тамъ е философъ, нѣма работа. Азъ ще отида при него да разрѣши мжнотията ми“. А вие кипвате и казвате: днесъ ли намѣри този човѣкъ да дойде при менъ? Тѣкмо имахъ едно поетическо, вдъхновено разположение, щѣхъ да открива нѣщо, но работата ми се развали. Не, вие не трѣбва да разсѣждате така. Тия рѣзки енергии, тия рѣзки прояви, които имате по нѣкой пжтъ, ви каратъ да казвате: азъ ще пропадна въ тази работа, не мога да устоя, този пжтъ не е за менъ, той е за по-способнитѣ, за по-умнитѣ, азъ имамъ толкова слабости! И вие започвате да си правите извѣстни уговорки. Не, кажете си правото: азъ искамъ да слѣдвамъ този пжтъ, или

не искамъ да слѣдвамъ. Искрени трѣбва да бждете къмъ себе си! Защото вие трѣбва да знаете, че причината не е вънъ отъ васъ, тя е вжтрѣ въ васъ. Азъ говоря това нѣщо на васъ ученицитѣ, които искате да използвате живота си разумно. Трѣбва да знаете, че щастieto, което търсите, се намира най-първо въ вашия умъ; послѣ — въ вашето сърце, а слѣдъ това и въ вашата воля. Отъ хармоничното съчетание на тия три сили въ живота ви, зависи и вашето щастие.

Сега, азъ не говоря за тжгитѣ, за скърбитѣ, които вие изживѣвате. Често нѣкои отъ васъ изпадатъ въ меланхолични състояния и ви дохожда мисълта да се самоубиете, да се отровите или да се хвърлите отъ нѣкоя скала висока около 500 м. Цдомъ имате такова желание да се хвърляте отъ скалата и да умрете, направете това нѣщо съзнателно. Какъ? Качете се на единъ камъкъ 3 м. високъ и скочете отъ него. Послѣ на другъ, по-голѣмъ, именно около 5 м. И тъй, качвайте се послѣдователно на все по-голѣмъ и по-голѣмъ камъкъ, докато достигнете до камъкъ съ височина 10 м. и опитайте се да скочите отъ тамъ. Наблюдавайте, какво ще прѣживѣете при този опитъ. При този опитъ вие ще кажете: азъ разрѣшихъ вече въпроса, нѣма какво да се самоубивамъ. А така, вие дѣйствувате много бързо. Дойдете до нѣкоя спънка въ живота си и току изведнѣжъ кажете:

азъ ще се самоубия! Да се самоубиешъ, това е най-голѣмиятъ опитъ, къмъ който ще пристъпишъ. Първо ти ще направишъ най-малкия опитъ и постепенно ще вървишъ къмъ по-голѣмитъ, Другъ нѣкой казва: азъ искамъ да се самоубия, ще си тегля единъ куршумъ. Казвамъ: почакай, направи по-малкия опитъ! Вземи една игла, бодни я 1 см. въ кожата си и вижъ, ще те боли ли. Слѣдъ това бодни я 2 см. и пакъ слѣди, какво ще усѣтишъ и какъ ще вземешъ да разсждавашъ. Опити трѣбва да правите! Дойде ли ви нѣкоя мисль за самоубийство, вземете една игла и ще видите, че още прѣди да я забиете нѣйдѣ въ тѣлото си, всички мрачни мисли и желанія за самоубийство ще изчезнатъ, и вие ще си кажете: не, не трѣбва да се самоубивамъ, животътъ е сериозно нѣщо!

Слѣдователно, дойде ли нѣкоя отрицателна мисль у васъ, не се старайте да я изпждите отъ себе си, поразгледайте я, поразговаряйте се съ нея, попитайте я, какъ дойде при менъ? Нѣмашъ ли баща, майка, роднини? Интересуватъ ли се въ вашия свѣтъ отъ менъ? Кой ти даде моя адресъ? Този разговоръ е единъ отъ методитъ за прѣвръщане на енергиитъ. Като се поразговорите съ тази отрицателна мисль, ще почувствувате едно постепенно вътрѣшно утихване въ себе си, докато най-послѣ ѝ кажете: азъ измѣнямъ своето мнѣние за тебъ. Всички те прѣд-

ставяха лоша като менъ, но сега виждамъ, че си толкова нещастна, колкото и азъ съмъ нещастенъ. И тази отрицателна мисль ще ви отговори: понеже и ти си нещастенъ като менъ, никаква пакостъ нѣма да ти направя. Всичко това подразбира, че всѣка енергия въ човѣшкия умъ трѣбва да се прѣвърне и да ѝ се даде мѣсто да се роди и живѣе. Това е, за което се казва на едно мѣсто въ Писанието: „Не противи се злomu!“ Дойде въ васъ лоша мисль, дайте ѝ мѣсто! Дойде добра мисль, дайте ѝ мѣсто!

Прѣвърщането на духовнитѣ енергии става по сѣщия начинъ, както и физическитѣ енергии. За да прѣвърните извѣстна физическа енергия отъ едно състояние въ друго, за да ѝ дадете по-голѣма интензивностъ, какво правите? Първото срѣдство, което употребявате е огъньтъ. Сѣщото нѣщо е и въ духовния свѣтъ.

За сега, отъ всинца ви се изисква повече животъ, защото той носи въ себе си топлина. Много отъ съврѣменнитѣ хора умиратъ отъ малко животъ, отъ малко топлина. Подъ думата „животъ“ разбирамъ единъ съзнателенъ животъ, а не едно просто вегетиране. При съзнателния животъ посоката на движението ни трѣбва да е строго опрѣдѣлена. Животъ безъ обектъ не е животъ. Обектъ трѣбва да имате! Щомъ разбирате какъ да трансформирате вашитѣ мрачни, отрицателни мисли, вие

Ще можете да помагате и на себе си, и на другитѣ. Минешъ покрай твоя сестра, ученичка, гледашъ я нѣщо нераположена, но си казвашъ: какво се е нацупила тази сестра, какво е проточила носътъ си, защо не търпи? Да, но утрѣ ти се нацупишъ, твоятъ носъ се проточва. Това нацупване ходи на гости у всички. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не се е нацупвалъ. Всички съврѣмenni хора, отъ дѣтинството си до края на живота си, все сж се цупили. Дълги години ще минатъ, докато хората отвикнатъ отъ това цупене. Азъ съмъ виждалъ учени, философи хора, които сжщо се цупятъ. То е едно особено хипнотическо състояние, слѣдъ което послѣ сами се чудятъ на себе си, какъ се подаватъ на такива разположения. Тия нѣща сж ясни за менъ, трѣбва да бждатъ вече ясни и на васъ. И когато човѣкъ се обхване отъ това хипнотическо състояние, не знае какво прави — въпрѣки волята си върши всичко, каквото му диктува това състояние. Това става всѣкога, когато човѣкъ изгуби съзнанието си. Щомъ съзнанието му се върне, той ще разбере нѣщата. Колкото и да сте силенъ, колкото силно и да плувате, влѣзете ли въ това течение, то ще ви отнесе. Ако влѣзете въ морето и вълнитѣ сж много силни, лодката ви може да се обърне. Ето защо човѣкъ трѣбва да има правилно разбиране за ония сили, съ които ще има да се бори.

Всички мънотии, които срѣщате въ живота си, сж опрѣдѣлени точно за васъ. Има, обаче, такива мънотии, които се натъкватъ на пѣтя ви и вие ги поемате, но тѣ не сж ваши, не сж опрѣдѣлени за васъ, вие сами ги прѣдизвиквате. (Какъ ще познаемъ кои мънотии сж опрѣдѣлени за насъ?) — Тази мънотия, която е опрѣдѣлена за васъ, вие сами ще можете да я дигнете отъ земята, ще я турите на гърба си и ще продължавате пѣтя си. А за тази мънотия, която не е ваша, ще се мъчите день, два, три и повече, да я вдигнете и пакъ нѣма да успѣете. Затова оставете тая мънотия настрана и си вървете по пѣтя. Мнозина отъ васъ, запримѣрь, сѣдятъ, размишляватъ и си казватъ: какъ ще се оправи съврѣмненото общество? Тази мисълъ не е за васъ. Тя е една мънотия, която не се отнася нито за младитѣ, нито даже и за религиознитѣ хора. Мнозина сж си задавали този въпросъ, правили сж опити да го разрѣшатъ, но всичко безуспѣшно. Тази мънотия чака своя герой. Кой е той? — Този, който ще може да дигне тази мънотия. Когато дойде този герой, ще дигне тази мънотия на гърба си и ще тръгне напредъ. Така, ще знаете: туй, което вие може да вдигнете, туй, което вие сами можете да носите, то е заради васъ. Въ този свѣтъ всѣки взима по една торба, носи я и казва: тази торба е моята. И като ме запитватъ нѣкои хора, какъ ще се

оправи свѣта, азъ ще имъ отговоря: когато всички хора вдигнатъ своитѣ торби съ мжчноти, свѣтътъ ще се оправи. Това разумно носене на торбитѣ съ своитѣ мжчноти азъ наричамъ „трансформиране на енергиитѣ.“ И най-красивото нѣщо въ живота ви, въ даденъ моментъ, е да можете да трансформирате едно ваше състояние. Напримѣръ, вие сте недоволни нѣщо. Какъ ще трансформирате това ваше недоволство? Прѣдставете си, че сте двѣ личности, че у васъ живѣятъ едноврѣменно двѣ Ганки, запримѣръ. Едната Ганка е недоволната, а другата не е. Нека втората Ганка каже на първата: „Ти си се нѣщо поразсърдила, но чакай, азъ ще ти изпѣя нѣщо!“ Като ѝ изпѣе една, двѣ, три пѣсни, нека я попита послѣ: сега доволна ли си отъ мене? Тя ще ѝ каже: какво си се развеселила, разсмѣла, бжди малко по-сериозна, не ти прилича да се държишъ така. Първата Ганка е още сериозна, недоволна и си казва: азъ трѣбва да бжда сериозна, защото и животътъ е сериозенъ, строгъ. Втората Ганка ще си каже: азъ пкъ не мога да бжда сериозна, ще се посмѣя, ще се повеселя и ще взема половината отъ твоитѣ страдания. Нека слѣдъ това тази весела Ганка да цитира единъ стихъ отъ Писанието на сърдитата Ганка, или да ѝ прочете едно стихотворение и да ѝ каже слѣдъ това: слушай, Ганке, ти си добра моя сестричка, азъ те обичамъ, жайде да си попѣемъ заедно

Тогава тази сърдитата Ганка ще каже: „Така ли е, много добръ, азъ ей сега ще се развеся.“ Ако нѣкой слуша отвѣтъ, че се разговаряшъ съ себе си, ще каже: на този човѣкъ дѣската му трѣбва да е мръднала. Ами не е ли мръднала дѣската на онзи човѣкъ, който е много сериозенъ? Какво означава мръдването на нѣкоя дѣска? Чудни сж хората, когато говорятъ за мръждане на дѣски! Че това не е нѣкаква философия! Ако вие затворите въ единъ сандѣкъ нѣкой умрѣлъ човѣкъ, той ще мърда ли? — Нѣма да мърда. Ако пъкъ затворите единъ живъ човѣкъ въ този сандѣкъ, ще мърда ли? — Ще мърда. Тогава, кое отъ двѣтъ нѣща е по-добро? — Да мърда човѣкъ, разбира се. Значи, като кажемъ, че нѣкому мръднала дѣската, подразбирамъ, че вжтрѣ има живъ човѣкъ. Ето истинското разсуждение по този въпросъ! Щомъ ти мръдне дѣската, кажи си: Ганке, азъ се много радвамъ, че ти е мръднала дѣската. Това показва, че си жива. Съврѣменнитѣ хора сж изопачили едно истинско положение въ живота и казватъ: дѣската на този човѣкъ е мръднала. Мърда ли ти дѣската, радвай се, живъ си. Не ти ли мърда дѣската, тогава да се опасавашъ. Хората считатъ, че нѣкой човѣкъ е положителенъ, че нѣкоя работа е сигурна, когато дѣскитѣ не се мърдатъ.

Използвайте всички ваши състояния като живи уроци, като живи опити. Дойдешъ

въ едно интензивно състояние, възбудишъ се, кажи си: колко съмъ енергиченъ днесъ, мога да върша работа! Ученичка си, разгнѣвила си се нѣщо, вземи метлата и си кажи: брава, Ганке, колко си спретната, какъ хубаво метешъ, много те харесвамъ, като тебе нѣма друга. Ела ми и втори пътъ на гости! Това е практически начинъ за трансформиране на енергията. По този начинъ вие ще можете да учите по-добрѣ, защото еднообразието убива човѣка. Ако човѣкъ съсредоточава ума си все къмъ една и сжща посока, мозъчната му енергия отслабва и остава въ застои, а природата не обича еднообразието.

И тъй, съ веселото си разположение, вие, безъ да знаете, ще прѣнесете дѣятелността си нагорѣ, къмъ вашитѣ духовни центрове. Веселостта е качество отъ духовенъ характеръ. Само високо-духовнитѣ хора, само разумнитѣ хора могатъ да бждатъ весели. Въ Писанието се казва: „Да се весели Господъ въ своитѣ дѣла“. И Господъ се весели, затова азъ ви прѣпоръчвамъ веселостта като едно отъ най-ефикаснитѣ сръдства за лѣкуване на много ваши неджзи. Неджзитѣ ви ще дойдатъ, ще се проявятъ, а съ веселостта си не само ще се лѣкувате, но ще дадете единъ тласъкъ на ума, сърцето и волята си къмъ по-интенсивна дѣятелностъ. Затова ви давамъ веселостта на Ганка за примѣръ. Въ дадения случай Ганка е образецъ, коефициентъ за всички

други. Не всички хора, обаче, сж весели. Нѣкои хора сж весели по естество, затова могатъ лесно да се лѣкуватъ. У други центърътъ на веселието е много слабо развитъ, тѣ сж песимистични по натура и затова виждатъ само мрачното въ живота. Не, въ живота има толкова много хубости, красоти и блага, които той трѣбва да види.

Та ще трансформирате мжчнотиитѣ, които идватъ въ живота ви. Нѣма да гледате на мрачната, на тъмната страна въ живота. Често нѣкои отъ васъ казватъ: може да се поврѣдя отъ много учене. Окултната история не помни нито единъ случай записанъ въ нейнитѣ аналии, дѣто нѣкой човѣкъ да е полудѣлъ отъ много учене. Хората не полудѣватъ отъ много учение, но това, което разваля живота на хората, сж безполезнитѣ тревоги, не обаче и онази чиста, ясна мисль. Чистата мисль уякчава мозъка, уякчава цѣлата нервна система, затова азъ бихъ ви прѣпоръчалъ: ми с л е т е интензивно, н о не се тревожете! Не говоря за мисль свързана съ страхъ. Такава мисль съдържа отрова въ себе си.

Слѣдователно, щомъ имате една малка спънка въ живота си, създайте мислено на мѣстото ѝ по-голѣма! По това азъ ще ви дамъ редъ упражненія за каляване на волята ви. Какво разбирате подъ думата „калена воля“? Калено желѣзо, запримѣръ, е това, което първоначално е било меко и послѣ чрѣзъ

нагрѣване на огънь и потапяне въ студена вода изведнѣжъ се втвърдява. Значи, рѣзки-тъ промѣни прѣврѣщатъ мекото желѣзо въ твърдо. Огънятъ най-първо го стопява, смекчава, а послѣ втвърдява. По аналогия на това, ние разсждаваме така: всички тѣла изобщо, както и всички меки тѣла специално, съдържатъ въ себе си скрита топлина. Това показва, че тѣ сж минали прѣзъ огъня, но не и прѣзъ водата. Добрѣ, желѣзото, което е калено и притежава голѣма твърдостъ, съ какво ще можемъ да му прѣдадемъ и друго качество, а именно: — да бжде пакъ калено, но да е гъвкаво, да не се чупи. Тогава казвамъ: ако въ човѣшката воля се вложи повече електрическа енергия, тя става силна, но крѣхка. Такава воля, макаръ че не е слаба, но като дойдатъ срѣщу нея повече мжноти и съ голѣма сила, отколкото тя може да издържи, счупва се. Ето защо, на човѣшката воля трѣбва да се придаде единъ важенъ елементъ — мекота. Азъ считамъ мекотата въ човѣшката воля за едно отъ качества на разумния животъ. Само разумниятъ човѣкъ може да бжде мекъ — той съдържа повече магнетизмъ, въ себе си.

Каквъ методъ ще прилагате срѣщу мжнотиитъ въ живота? Допуснете, че имате една отвѣсна гладка площъ, която се бомбардира отъ неприятеля. Въ това положение тя ще прѣтърпи голѣми поврѣди. Ако сжщата

площ е въ хоризонтално положение и сжщо така гранатитъ я обстрѣлватъ, и въ това положение тя ще прѣтърпи голѣми поврѣди. Но ако направимъ тази площъ корубеста, гранатитъ ще падатъ наклонно върху нея и нѣма да прѣдизвикватъ такива поврѣди. Въ такава състояние трѣбва да бждемъ и ние, за да се справяме разумно съ мжнотиитъ въ живота. Какво означава корубестото състояние? — То означава магнетичното състояние у човѣка. Ето защо ние трѣбва да направимъ плоскостъта на нашето съзнание корубеста, за да може противодѣйствуващата сила, обстрѣлванията, да не му причинятъ никаква врѣда. Лжчътъ на падането не трѣбва да образува правъ жгълъ съ плоскостъта. Вие трѣбва да проучавате този законъ добръ. Щомъ срещнете една мжнотия, която се отправя върху площъта на вашето съзнание и образува съ него жгълъ равенъ на 90 градуса или правъ жгълъ, вие ще се справите много мжно съ нея, тя ще произведе въ васъ взривъ, експлозия. При тия условия тази мжнотия прѣдставлява една психическа бомба. За да избегнете тия експлозии, вие така трѣбва да огъвате площъта на вашето съзнание, че съ посоката, отъ която иде мжнотията да се образува жгълъ, равенъ на 30—35 градуса. Само по този начинъ може да се образува едно отклонение, едно отблъскване на силитъ, които биха причинили тѣзи

голѣми поврѣди. Това може да направи всѣки отъ васъ. Вземете слѣдния простъ примѣръ, който се случаваше често между ученицитѣ: вие дължите на нѣкой вашъ приятелъ пари, които нѣколко пѣти сте общавали да ги върнете, но не устоявате на общанието си. Най-послѣ той рѣшава да ви набие и единъ день влиза въ стаята ви. Какво ще направите въ този моментъ?— Ще посрещнете този вашъ приятелъ и ще му кажете: приятелю, не се безпокой, азъ ще ти върна паритѣ заедно съ припадащитѣ имъ се лихви и съ всички други загуби, които съмъ ти причинилъ. Кажете ли така, въпросътъ веднага се изглажда, и приятелътъ ви е 50 на сто обезоръженъ.

И тъй, да се справи човѣкъ съ себе си, да се справи съ силитѣ, които сж вложени въ него, това е най-трудното нѣщо въ свѣта, то е дълбока наука. Та първото важно нѣщо е да проучавате естеството си съ вложениитѣ въ него сили още отъ миналитѣ си съществуванія.

Всичко това, което ви говорихъ за мъжнотиитѣ, трѣбва да прилагате разумно.

Прочете се резюме отъ темата: „Економия и пестеливостъ“. Френологически разгледанъ човѣкътъ, когато у него любостяжанието е силно развито, че минава границата, и когато обичьта къмъ живота е сжщо силно развита, заражда се въ него чувството на

пестеливостъ, т. е. голѣма любовъ къмъ паритѣ, и този човѣкъ започва да пести. А онзи човѣкъ, който економисва, всѣкога има прѣдвидъ да употреби економисаното за нѣкаква по-висша цѣль. Напримѣръ, той ще економиса пари отъ облѣклото си, отъ други нѣкои нужди, за да може да си купи книги. Само разумниятъ човѣкъ може да економисва. Той е сжщеврѣменно и пестеливъ, но тази пестеливостъ е подъ контрола на ума. Въ разумния човѣкъ чувството на пестеливостъ не е силно развито. Той пести пари за доставяне необходимитѣ срѣдства за неговото саморазвитие и самоосъвършенствуване. Пестеливиятъ човѣкъ пѣкъ пести пари за самото богатство. Има нѣкои стари баби, на които като дадешъ пари ще ги вързватъ въ 9 вжзела, спестяватъ ги. Прѣди години дойде при мене единъ човѣкъ, извади една голѣма кесия и почна да я развърта, много навита бѣше тя. Слѣдъ туй отвори устата ѝ, бръкна вжтрѣ, извади друга една кесия. Гледамъ го, отвори и нейната уста, бръкна вжтрѣ, извади още една по-малка кесия, много хубаво направена. Отвори и нея, бръкна вжтрѣ и ржката му започна да трепери. Извади една монета и пакъ започна да завърта кесията. Този човѣкъ отвѣнъ още се познава, че е пестеливъ. Като скрива паритѣ си въ три кесии и ги държи въ пазвата си, счита, че това е едно сигурно срѣдство да ги запази. И дѣто мрѣд-

не, скоро ржката си около паритѣ, никой не може да го обере. Економистътъ все економисва и все не му достигатъ срѣдства, той не е богатъ човѣкъ, даже и дългове има. И забѣлжете, съврѣменнитѣ европейски народи, които се занимаватъ съ пари, потънали сж въ дългове. И България сжщо, съ пари се занимава, все економисва, а до уши е потънала въ дългове. Българитѣ не сж пестеливи. Въ тѣхъ има развито чувството на економия, но не разумна економия.

За слѣдующия пжтъ ще пишете върху тема № 17: „Произходъ на глаголнитѣ форми“. Не се плашете отъ тази тема, тя ви се дава като задача, ще мислите върху това, какъ се появилъ глаголтъ, и по какъвъ пжтъ е миналъ, докато стигне до тия форми, въ които го срѣщаме. Върху тозъ въпросъ може да напишете цѣла теза, но вие ще пишате малко. Тази тема е доста трудна. Човѣкъ ли е създалъ глаголитѣ, или тѣ сж сжществували прѣди това? (— Тѣ сж сжществували прѣди човѣка). Писанието казва: „Прѣди да е говорилъ човѣкъ, Господъ е говорилъ“. Значи, човѣшкитѣ глаголи сж произлѣзли отъ Божественитѣ. Човѣшкиятъ глаголъ е само едно трансформиране на Божествения. По аналогия на горния въпросъ, ще ви запитамъ: окото ли се е създало по-рано, или зрѣнието? (— Зрѣнието е сжществувало по-рано отъ окото). Значи, зрѣнието е създало окото,

Между съвременнитѣ учени има споръ, какъ се е появило око̀то. (— Има червеи безъ очи, които виждатъ, обаче, свѣтлината). Това показва, че зрѣнието е съществувало по-рано отъ око̀то и послѣ се е създа̀лъ органа на зрѣнието. Тогава, споредъ васъ, какъ ще класифицирате глаголнитѣ форми, къмъ коя областъ принадлежатъ, дали къмъ областъта на ума, сърцето, душата или духа? (— Къмъ областъта на духа). Значи, разумното въ човѣка говори.

Г. м.

„Само свѣтлиятъ пътъ на
Мъдростъта води къмъ Истината.“
— Тя постоянно ни весели.

Елементи въ геометрията.

16

III година.

16 лекция на младежкия окул-
тенъ класъ, държана отъ
Учителя на 3. II. 1924 г. въ
гр. София.

ЕЛЕМЕНТИ ВЪ ГЕОМЕТРИЯТА.

„Само свѣтлиятъ пѣтъ на
Мъдростъта води къмъ Истината“.
— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Прочете се резюме отъ темитѣ „Ползата
отъ въображението“.

За слѣдния пѣтъ ще пишете върху тема
№ 18: „Основнитѣ елементи въ геометрията“.
Този въпросъ е малко философски. Ако ви
попитатъ, кои сж елементитѣ въ химията, зна-
ете ги, нали?

Азъ бихъ желалъ, всѣки единъ отъ васъ
да си извади на единъ списъкъ всички теми,
задавани до сега въ продължение на тритѣ
години, като си отбѣлѣжи и датата на всѣка
тема, за да се види реда, по който вървятъ.
Тия теми влизатъ като камъни въ градежа
на едно здание. Така и всѣки прѣдметъ, вър-
ху който се спира вашия умъ, ще ви прине-
се въ дадения случай, или полза или врѣда.
Вие трѣбва да мислите, но не можете да прѣ-
небрѣгвате законитѣ на мисълта. Ако не
вървите по нейнитѣ закони, ще мислите не-
правилно, т. е. въ мисълта си ще вървите
по кривъ пѣтъ. Има само два начина на мисъ-

лене: единият начинъ е мислене въ тъмнина, другият начинъ е мислене въ бѣлата свѣтлина, т. е. въ свѣтлината изобщо. При сегашнитѣ условия на живота, вие не можете да бждете неутрални. И всѣки, който казва, че може да бжде неутраленъ, той трѣбва да бжде божество. Даже и божествата не могат да бждат неутрални. Тѣй че всѣки, който мисли, ще има едното или другото положение, или и двѣтъ, не въ единъ и сжщ моментъ, но ще се смѣняватъ.

Сега, нѣкой може да каже: нашитѣ умо-ве не могат ли да бждат заняти съ нѣкои по-важни въпроси? Защо не, можете да се занимавате съ каквито искате въпроси, но много посторонни мисли ще дойдатъ въ ума ви и безъ да ги искате. Въ ума ви ще дойдатъ всѣкакви посторонни теми, но ще се учите да дисциплинирате ума си, затова именно сте ученици. Да дисциплинирате ума си, това е най-голѣмото изкуство. Недисциплинираниятъ умъ може да се уподоби на единъ дивъ конь, който прѣскача всички прѣгради, колкото голѣми и да сж тѣ, баири и планини той прѣскача. За да го укротишъ, трѣбва да му туришъ голѣмъ гемъ. Нѣкой пжтъ, като се разбушува, виждашъ го, и тебе взелъ, и гемътъ взелъ, прѣскочилъ планината, а ти се озърташъ натуку-натамъ, търсишъ го. Затова ще се заемете да работите върху ума си, да го дисциплинирате.

Дисциплинираният умъ е велика сила въ природата. Който дисциплинира ума си, създава въ себе си и характеръ. Че минаватъ въ ума ви лоши мисли покрай добритъ, не трѣбва да се смущавате за това. Считайте туй нѣщо като едно необходимо явление. Вие не може да измѣнявате реда на нѣщата. И злото и доброто ще дойдатъ. Тѣ сжществуватъ въ свѣта. Защо и за какво, вие не можете да знаете, но едно нѣщо трѣбва да знаете, че не можете да измѣните отношенията на доброто и злото къмъ васъ. За да измѣните тия отношения, трѣбва да разбирате законитъ на вашия умъ. Като почнете да се справяте съ ума си, и то по единъ най-разуменъ начинъ, ще разбирате и отношенията на доброто и злото къмъ васъ. За сега вие мислите, че сте много силни и ще можете да турите на ума си една голѣма спирачка. Но знаете ли каква катастрофа може да стане съ васъ, ако турите на ума си една голѣма спирачка? Много малка спирачка ще му турите.

Отъ друга страна, вие трѣбва да изучавате и законитъ на вашето сърце. Нѣкои се оплакватъ отъ ума си, други отъ сърцето си, а трети отъ волята си. Нѣма какво да се оплаквате отъ ума, сърцето или волята си, тѣ сж много добри. Умътъ ви е много добъръ, сърцето ви е много добро и волята ви е много добра. И умътъ ви, и сърцето ви, и во-

лята ви сж на мѣстата си, но единственото нѣщо, което ви спѣва е това, че сте забравили правилата, по които се движи вашия умъ, вашето сърце и вашата воля. Та ще знаете: най-главното за ученицитѣ отъ всички окултни школи е да дисциплиниратъ ума си. Тамъ ученицитѣ употребяватъ най-малко по 10 — 15 — 20 години за дисциплиниране на ума си. Запримѣръ, ако бихте могли да се дисциплинирате, както сте сега въ този класъ, вие бихте дошли до състояние, да седите тихо и спокойно, да не ви смущава нищо наоколо, като че сте сами. Гледамъ отъ нѣколко дни насамъ е дошло отъ нѣкое село едно младо момиче, ио знаете ли какъ умѣе да се концентрира? Умътъ ѝ е тихъ и спокоенъ, мисълта върви правилно, хармонично. Казвамъ: ако вие още днесъ бихте имали това концентриране, знаете ли каква сила би прѣдставлявало това нѣщо за васъ? И вие нѣкога сте имали способността да се концентрирате и послѣ сте я загубили. Сега отново трѣбва да я възстановите.

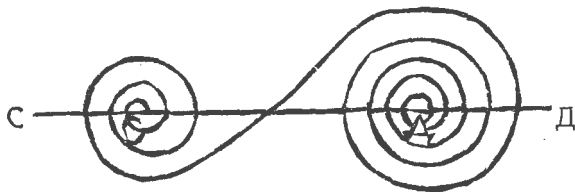
Сега вие мислите, че сте станали много лоши, а по-рано сте били по-добри. Обратно е: едно врѣме бѣхте по-лоши, а сега сте по-добри. По-рано сте имали по-малко свѣтлина, та не се виждахте. Сега, понеже имате повече свѣтлина, виждате какви сте. Значи, дали сте добри или лоши, това зависи отъ свѣтлината, която имате. Има наистина една разли-

ка между това, което бѣхте по-рано и това, което сте сега. Тази разлика седи въ слѣдното: едно врѣме имавте по-малко разноси въ ядене и пиене, имавте по-малко отношения съ хората, имавте по-малко изкушения и изпити, а сега имате повече отношения съ хората, повече изкушения, изобщо повече сте изложени. Ще ви дамъ слѣдния примѣръ: вземете единъ ученъ човѣкъ, който постоянно говори за моралъ и вижте, какъ старателно смекчава своитѣ грѣшки. Той счупи нѣкоя чаша, запримѣръ и веднага въ него се явява миисълта, какъ да се оправдае, какъ да смекчи погрѣшката си. Какво грѣбва да направи? Ако въ този човѣкъ има повече свѣтлина, той ще констатира факта тъй, както си е, безъ да търси причини за оправдание. Често и вие постѣпвате така. Нѣкой пѣтъ правите и други погрѣшки. Даде ви се нѣкоя тема и вие казвате: тази тема е маловажна. Щомъ кажете така, веднага още сте направили въ ума си една основна погрѣшка. Вземете за примѣръ днешната тема, която ви дадохъ: „основнитѣ елементи на геометрѣята“. Това е единъ доста тежъкъ въпросъ. Кой е единъ отъ първитѣ елементи на геометрѣята? (— Точката). Какъ ще обясните философски точката, като единъ важенъ геометрически елементъ? Геометрическитѣ точки заематъ ли мѣсто? (— Не). Какъ се е образувала правата линия? (— Отъ движението на точката).

Питамъ ви тогава: щомъ точката не заема никакво пространство, какъ се е образувала правата линия? Какъ може, въображаемитъ точки, които не заематъ никакво пространство, да образуватъ веществени точки, които заематъ пространство? Тукъ вече се натъкваме на схоластическата философия, при която може да се философствува, безъ да се дойде до едно крайно заключение.

И тъй, точката е първиятъ елементъ въ геометрията. Кой е вториятъ елементъ? — (Линията). Третиятъ елементъ? (— Плоскостъта). Четвъртиятъ елементъ? (— Тѣлото). Петиятъ елементъ? (— Нѣма повече отъ четири). Сега вие ще размишлявате по-нататъкъ. Ще разгледате понятието „елементъ“ тъй, както влиза въ геометрията, като нѣщо, върху което почива геометрията.

Какво прѣдставлява тази крива линия



на чертежа? (—Парабола.) Тази крива линия се образува, когато държите палецътъ и по-

казалецът си разтворени. Кажете ми тогава, каква е разликата между парабола и хипербола? (Хиперболата има два клона, параболата — единъ). Добръ, ако едно тѣло тръгне отъ центъра на кривата линия на палеца и се движи по нея, отдѣ ще се върне пакъ въ сжщата точка? Напримѣръ, ако това тѣло тръгне отъ точка С ще стигне въ точка Д. Каква е била материята при точка С, по-гжста или по-рѣдка, когато е започнало това движение? Какви сж били силитѣ, които сж дѣйствували при точка С? Слѣдили ли сте, какъ се извършва процеса на мисълта въ нашия умъ? Най-първо извѣстна идея седи въ ума ви неопрѣдѣлена, т. е. границитѣ ѝ сж слабо очертани, но колкото повече мислите, тази идея все повече и повече се опрѣдѣля, докато най-послѣ се материализира вънъ отъ васъ. Вземете напримѣръ нѣкой изобрѣтателъ. Въ ума му най-първо се явява извѣстна идея въ проектъ, всички колелета, всички части на машината дѣйствуватъ, движатъ се първо въ ума му и слѣдъ това той търси начинъ, какъ да реализира тази идея навънъ. Когато извѣстна идея, която се е зародила въ ума ви, се проектира на физическия свѣтъ, но не може да се реализира, тя се връща назадъ. И много хора страдатъ отъ нереализирани идеи. Всичката опасностъ седи въ това, че тази енергия се повръща къмъ своя източникъ. (Врѣдно ли се отразява това повръщане на

енергията къмъ своя източникъ?) — Въ повечето случаи се отразява върѣдно. Напримѣръ, нѣкой иска да свърши университетъ, но ако не успѣе, въ него се заражда една тѣга, че не е могълъ да реализира своята идея. Затова именно всички благородни идеи трѣбва да се реализиратъ, не въ своитѣ крайни прѣдѣли, но въ човѣшкото съзнание, за да дадатъ потикъ или да отворятъ мѣсто на една нова дѣятелность. При новото положение, въ което се намирате сега, у васъ, намѣсто да се развива ума ви, интелигентността ви, развива се чувствителността ви, и то не чувството на милосердие, а личнитѣ чувства, честолюбие — силно се възбужда въ васъ енергията на задната частъ на главата ви. Всѣки отъ васъ мисли, че той е най-важната личность въ свѣта, че той е нѣкакво божество. Всички хора мислятъ така, никой не иска да признае Истината. Така е не само съ хората, но и съ животнитѣ. Вземете едно куче, бутнете го само по опашката, и то казва: господиѣ, какъ си позволявашъ да ме буташъ? Ти не трѣбва да буташъ опашката ми! Тукъ именно, вие, като ученици, трѣбва да бждете много внимателни. Ако не сте внимателни, ще пострадате.

И сега, вие, като ученици на окултната школа, изучавате вътрѣшната страна на живота, въ която влизатъ всички сегашни науки. Като изучавате науката за живота, трѣбва да

знаете, че ако вие не сте деликатни спрѣмо другитѣ хора, и тѣ ще бждатъ съ сжщото поведение по отношение къмъ васъ. Ако вие обичате да критикувате, и васъ ще критикуватъ. Казвате: нищо, нека търпи, той трѣбва да си знае погрѣшката. Добрѣ, но утрѣ и за васъ ще кажатъ нѣщо. Вие веднага ще кажете: какъ тѣй, защо той си позволява да говори по мой адресъ така? Ами ти какъ си позволявашъ? Ако ти говоришъ за другитѣ, трѣбва да имашъ мжжество, като говорятъ за тебе, да кажешъ: нека говорятъ, ще нося всичко! И ти трѣбва да изтърпишъ погрѣшката си. Ако единъ фактъ е правъ, защо да не го признаешъ? Казвате за нѣкого: ти си нетърпеливъ, ти си грубъ въ обходата си, ти не си милосерденъ, не приемашъ никого въ кжщата си и т. н. Всичко това не е ли фактъ? Ако е вѣрно, признай го и радвай се, че имашъ работа върху себе си. Ама, възразява той, азъ не съмъ толкова лошъ. То е другъ въпросъ. Туй, което е вѣрно, всѣки отъ васъ трѣбва да бжде доблестенъ да признае като фактъ дотолкова, доколкото е вѣренъ, а именно 75 на сто, 50 на сто или 25 на сто. Ако пъкъ нѣкой фактъ е абсолютно невѣренъ, ще кажешъ: добрѣ, ще си помисля върху това.

Азъ не съмъ за този методъ при възпитанието, да се критикувате, да си търсите погрѣшкитѣ едни други, но всѣки за себе си да има будно съзнание. Нѣкои хора кипватъ

много скоро. Че кипватъ, това е много хубаво, защото иначе щѣше да бжде за тѣхъ по-лошо. Но като кипнатъ, трѣбва да знаятъ, кждѣ да пратятъ тази енергия. Човѣшкиятъ организъмъ си има свой отдушникъ, капакъ, прѣзъ който може тази енергия да се изпрати навънъ. Всѣки отъ васъ ще отвори отдушника на сърцето, на ума и на волята си, за да може тази енергия при кипването да излиза прѣзъ тѣхъ, тамъ да се вдига шумъ. Нѣкой човѣкъ влѣзе въ дома си, започне да вика, да дига ржцѣ, да скача и казва: азъ ще направя туй, онуй, хубаво да знаете! И послѣ, седне на стола си и започва да работи. Много учени хора се лѣкуватъ отъ гнѣва си съ работа. Напримѣръ нѣкой ученъ е онеправданъ отъ нѣкого въ критиката си, и той се разгнѣви, но веднага взима бравдата, нацѣпва нѣколко дърва и се успокоява. Или, взима перото, пише, пише, докато се укроти. Добрѣ е и ние да имаме една градина на разположение, или едно лозе, та който се обиди или докачи отъ нѣкого, да вземе мотиката и хайде на работа. Тѣй ще се редувате единъ слѣдъ другъ. Щѣ кажете: смѣшно е това нѣщо. Да, смѣшно е, но приятно. Да отидешъ на лозето, да му копаешъ и говоришъ, е хубаво, приятно нѣщо. Само по този начинъ ние ще намѣримъ истинския пътъ на възпитанието.

Въ живота си всички хора с р ѣ щ а т ъ

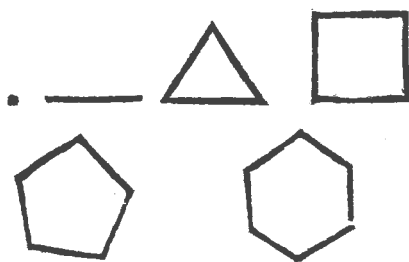
мжноти. Не мислете, че е лесно да се възпита човѣкъ. У човѣка има нѣщо необуздано. Нѣкой пѣтъ се разгнѣвишъ срѣщу нѣкого, но послѣ казвашъ: не, азъ вече нѣма да му говоря нищо! Размислишъ се малко, казвашъ: какъ да не му говоря? Защо да мисли той, че азъ съмъ такъвъ-онакъвъ? Ще му говоря! Разсждавашъ, разсждавашъ, докато се успокоишъ. Че е кипналъ нѣкой човѣкъ, не е лошо. Това сж сили, които работятъ вѣтрѣ въ човѣка. Азъ бихъ писалъ бѣлѣжка 7 на този човѣкъ, който кипва. И за работа бихъ приелъ такива коне, които ритатъ и хапятъ, но които и работа вършатъ. Такъвъ конъ рита, хапе, но като го впрегнешъ въ каруцата, тегли я. Отлична работа върши той! Казватъ: много рита този конъ. Да, такъвъ конъ желая, той върши работа. А конъ, който е много кротъкъ отвѣнъ, който не рита, не хапи, като го впрегнешъ въ каруцата, не тегли, работа не върши. По-хубаво да имаме въ себе си една сила, която ще ни кара да работимъ, отколкото да нѣмаме нищо. Не се оплаквайте отъ злото, което е въ васъ. То е една велика сила, едно велико благо. Азъ взимамъ злото въ много широкъ смисълъ. Кипването, гнѣвътъ, всички отрицателни качества въ васъ сж едно богатство, единъ специаленъ торъ, който трѣбва да знаете, дѣ и какъ да турите. За въ бж-деще той ще ви донесе извѣстни блага, но

трѣбва да знаете, какъ да се справите съ него.

Вие, като влизате въ училището, нѣкои отъ васъ мислятъ, че въ този пжть нѣма да срещнагъ никакви изкушения. Не, свѣтътъ нѣма да ви посрещне съ вѣнци, нито на ржцѣ ще ви държи. Единъ день може да дойде това нѣщо, но за сега не е така. Слѣдователно, този пжть, който сега минавате е още тѣсниятъ пжть. Вие трѣбва да знаете, че ще срещнете редъ мжчноти и въ физическия свѣтъ, и въ науката, и въ вашата собствена етика. При това, колкото повече знаете, толкова повече ще се увеличаватъ мжчнотиитъ и страданията ви. Но кое е по-хубаво: да знае човѣкъ и да страда, или да не знаете и пакъ да страдате? (— Да знае, разбира се).

Ще ви дамъ едно упражнение, което трѣбва да правите въ продължение на 7 дни (отъ 3. II — 10. II). Упражнението се състои въ слѣдното: да кажемъ, че п ъ р в и я т ъ д е н ъ, понеделникъ, имате едно неразположение на духа. Напишете си веднага една точка, слѣдъ това една права линия и до нея тригълникъ. Забѣлжете си въ тетрадката, какво е врѣмето възнь. Ще наблюдавате сжщо така, какви сж състоянията, които ви измѣнятъ. В т о р и я т ъ д е н ъ, вторникъ, до тригълника, на сжщия листъ, ще напишете единъ квадратъ. По сжщия начинъ ще отбѣлжите врѣмето и състоянието си. Т р е т и я т ъ д е н ъ, срѣда, ще напишете на тетрадката или на листа си

до четирижълника единъ петожълникъ. Петожълникътъ може да има форма на кжщичка, но още по-добръ е да бжде единъ правиленъ геометрически петожълникъ. Четвъртиятъ день — четвъртъкъ — шестожълникъ. Петиятъ день — петъкъ — седможълникъ. Шестиятъ день — сжбота — осможълникъ. Седмиятъ день — недѣля — деветожълникъ. Така, въ продължение на тия седемъ дни ще имате слѣднитѣ фигури:



Вие трѣбва да знаете всички тия фигури. Тѣ сж символи, които изразяватъ живи сили въ природата. Тя познава тия символи. Най-първо вие ще прѣдизвикате умствено тия фигури, а послѣ ще ги начертаете на книга, но много правилно, чисто, красиво. Която фигура напишете прѣзъ дня, нея ще държите прѣзъ цѣлия день въ ума си. Каквото разположение и да имате, добро или лошо,

всѣка сутринъ ще написвате опрѣдѣлената фигура. Геометрията упражнява отлично влияние върху човѣка. Затова, когато човѣкъ е неразположенъ духомъ, нека се занимава съ геометрия, или да рѣшава задачи по математика. Математиката, обаче, е по-отвлѣчена. По-лесно е да започнете съ геометрията, а да свършите съ математиката.

И тъй, като напишете точката, ще я проектирате въ ума си, ще размишлявате върху смисъла ѝ. Линията пъкъ изразява точка въ движение. Като размишлявате върху всѣка фигура, тѣ постепенно ще оживѣятъ въ васъ. По този начинъ вие ще разберете, отдѣ произтичатъ вашитѣ неразположения. Азъ ще ви обясня, отдѣ произтичатъ неразположенията въ човѣка. Прѣдставете си, че кжщата, въ която вие живѣете е добръ направена, стѣнитѣ ѝ хубави, здрави, но дойда азъ или другъ нѣкой и вдигнемъ покрива на вашата кжща. Тукъ природата на вашата кжща се видоизмѣня, отгорѣ ѝ остава равнище. Какъ мислите, какво ще стане съ васъ, ще бждете ли спокойни въ кжщата си? Мислите ли, че дъждътъ ще се церемони съ васъ? Не, дрехитѣ ви, всичко въ кжщата ви ще бжде изложено на дъжда, ще бжде въ опасност. Тогава отношенията на нѣщата въ васъ се измѣнятъ; измѣнятъ се и вашитѣ чувства. Това нѣщо става и въ вашия умъ. Често вие вдигате покрива на ума си, вашия три-

жгълникъ отгорѣ, и остава само четирижгълника, една отворена плоскостъ, при която се нарушава равновѣсието на ума ви. Какво трѣбва да правите? Казвамъ: турете трижгълника, покрива на вашата кжща, отгорѣ на четирижгълника, покрийте го съ керемиди, замажете стѣнитѣ, направете вратитѣ здраво и тогава можете да бждете спокойни духомъ. Това не е ли философия?

На чертежа е прѣдставена само основа-



та отъ трижгълника на една кжща (ав). Този трижгълникъ, макаръ и въ този видъ, е туренъ въ дѣйствие. Той прѣдставлява една лодка, която се движи по водата. Прѣтътъ С прѣдставлява мачтата, на която сж опнати платната А. Ако махнете срѣдния прѣтъ, т. е. мачтата на вашата лодка, какво ще стане съ нея? — Тя ще седи въ водата, безъ да се движи. Мачтата прѣдставлява една сила, която може да кара лодката. Снемете ли я, вашата лодка остава на произвола на сждбата. Слѣдъ всичко това казвате: защо ми дойдоха тия неприятности? Казвамъ: защото вие хвърлихте мачтата въ водата. Какво да правя тогава? — Като излѣзете на суша, ще ту-

рите отново мачтата на лодката си. Лодката прѣдставлява сърцето ви. Мачтата С, това е единъ обектъ на Любовта.

Често вие казвате: азъ не искамъ да любя, всички хора сж лоши. Щомъ кажете, че всички хора сж лоши, това подразбира, че вие хвърляте този директъ въ водата, и вашата лодка остава безъ обектъ. Какво трѣбва да правя? — Ще турите дървото на мѣстото си. Животътъ ви трѣбва да има обектъ! Любовта ви къмъ одного или къмъ всички, е все едно и сжщо нѣщо. Законътъ е единъ и сжщъ. Нѣкои казватъ: азъ не мога да любя всички. Ти не си длъженъ да любишъ всички. Като любишъ едного, чрѣзъ него можешъ да любишъ всички. Ето какъ стоятъ тия положения въ умствения свѣтъ. Щомъ сърцето изгуби своя обектъ, то загубва трижълника си отгорѣ. Слѣдователно, казвамъ: дръжете кормилото на вашата лодка срѣщу вѣтъра, който прѣдставлява вашитѣ желанія. Поставите ли се по този законъ на движение, прѣспокойно може да излѣзете на брѣга, къмъ който се стремите. И тогава азъ ще ви питамъ: какъ е покривътъ на вашата къща? Или какъ стои вашия петожълникъ? Ще ви питамъ още: директътъ на вашата лодка седи ли? Имате ли хубавъ куминъ на парахода си? Огворени ли сж отдушниците ви? Имате ли достатъчно вода, вжглица и т. н.? И слѣдъ

всичко това, когато бждете доста силни, когато придобиете нужното самообладание, вие ще бждете въ състояние да се занимавате и съ съврѣменната, и съ окултната наука. Ако не станете силни, богатството, което придобиете отъ тази наука, нѣма да ви ползува лично васъ, а ще ви причини по-голѣми страдания. Не казвамъ, че страданията сж нѣщо лошо или безполезно, но казвамъ, че може да се мине и съ по-малко страдания въ този свѣтъ.

Сега, като махнете тригълника на вашата кжща, какво ще правите само съ кватрата отъ нея? Човѣкъ, който продаде кжщата си, трѣбва да си купи една зеленчукова градина, която да обработва, за да придобие новъ капиталъ. Тогава вече той не се нуждае отъ тригълникъ, но трѣбва да обработва градина. Въ този случай по-добрѣ кжщата му да седи на мѣстото си.

Ако искашъ да имашъ кжща, трѣбва да любишъ! Ако не искашъ да любишъ, ще имашъ градина. Ти можешъ да не любишъ, но тогава мотика ще имашъ и цѣлиятъ день ще се разправяшъ съ земята, ще отглеждашъ краставици, зеле и други зеленчуци. Една краставица може ли да те смушава и да се смушавашъ отъ нея? Не, ти можешъ да я наглеждашъ, да я садишъ, тя нѣма да ти каже нито една обидна дума, нѣма да се бунтува противъ тебе. Ти нѣма защо да я

обичашъ; и тя нѣма защо да те обича.

Та въ свѣта има разни занятия, а въ окултната школа има разни методи. Съ нѣкои отъ тия методи ти можешъ да прѣвърнешъ една по-нисша енергия въ по-висша. И трѣбва енергиитѣ да се прѣврѣщатъ! Имашъ нѣкакво неразположение на духа. Ти можешъ да прѣвърнешъ това неразположение въ 5 — 10 — 15 — 20 минути. Какъ? — Иди покопай малко въ градината! Слѣдователно, ти ще станешъ за нѣколко минути градинарь и като копаяшъ, ще се съсрѣдоточишъ тѣй интензивно, че ще прѣвърнешъ неразположението си въ добро разположение. Мисълта ти трѣбва да бѣде тѣй интензивна, че да се изпотишъ. Нѣкой пжтъ може като седишъ, да се съсрѣдоточишъ тѣй интензивно, че да потече отъ челото ти потъ.

Всички тия методи, които сега ви давамъ, за въ бждеще ще ви бждатъ потрѣбни. Когато нѣкой човѣкъ е боленъ или черазположенъ духомъ, той може да се лѣкува чрѣзъ трансформиране на енергиитѣ. Той може да си служи съ тия линии, съ тия геометрически фигури, и по този начинъ ще прѣкара мозъчните енергии въ бѣлитѣ си дробове. Това трансформиране на енергиитѣ трѣбва да става правилно. Геометрическитѣ форми сж съединителната нишка, чрѣзъ която могатъ да се трансформиратъ енергиитѣ. Разбира се, трудно е да се постигне това нѣ-

що изведнѣжъ. Много опити трѣбва да се правятъ! Практическо приложение трѣбва! Направете 5 — 10 опити, за да се убѣдите въ истинността на моитѣ думи. Когато направите единъ сполучливъ опитъ, не спирайте, продължавайте, направете, 10 — 15 — 20 — 50 — 90 — 99 опити, за да имате едно положително знание, което изключва всички съмнѣния.

Упражнението, което ви дадохъ за една седмица, искамъ да го направите много хубаво. Ще си вземете единъ хубавъ листъ и ще начертаете фигуритѣ много правилно, чисто, съ пергелъ и съ линия. Ако се начертаятъ тъй, само да мине, това не е геометрия, то е привидна геометрия. Законитѣ на геометрията не позволяватъ неточностъ, неправилностъ.

Упражнение. I. Ръцѣтъ се изнасятъ напредъ, съ трептение на киткитѣ. После се разтварятъ настрѣча, пакъ съ трептение на киткитѣ. (Ръцѣтъ въ лактитѣ не съвсѣмъ обтегнати). Ръцѣтъ пакъ напредъ и настрѣча, съ движение като хвъркане. Издигатъ се малко нагорѣ, после пакъ надолу, съ същото движение, като хвъркане. Ръцѣтъ напредъ и съединени прѣдъ гърдитѣ. Следъ това пакъ нагорѣ, надолу и прѣдъ гърдитѣ. Трептенията се усилватъ все повече и повече. Ръцѣтъ пакъ нагорѣ, после надолу, прави напредъ, съ движение само на

киткитѣ и то много бързо. Движението на киткитѣ се усилва все повече и повече, послѣ се намалява и пакъ усилва. Киткитѣ се движатъ само нагорѣ и надолу. Ржцѣтѣ настрана, съ движение само на киткитѣ нагорѣ и надолу.

На какво уподобявате това движение? (— Както пчелитѣ провѣтряватъ кошера си).

Упражнение II. Ржцѣтѣ съ малко прѣвити лакти се движатъ отпрѣдъ — едната нагорѣ, другата надолу, като вѣзни. Движението се усилва. Дѣсната ржка надолу, лѣвата нагорѣ. Най-напрѣдъ полека, послѣ движението се все повече усилва. Движи се само китката отъ двѣтѣ страни на главата. Движенията постепенно се намаляватъ, отслабватъ. Усѣщате ли около прѣститѣ си едно движение, като че електричество минава? Движение на ржцѣтѣ отпрѣдъ гърдитѣ, нагорѣ, настрана и надолу. Кржгообразни движения много пѣти. (Бавно). Послѣ обратното: отпрѣдъ гърдитѣ, надолу, настрана, нагорѣ и прѣдъ гърдитѣ. Пакъ кржгообразни движения. (Много пѣти). Ржцѣтѣ прѣдъ лицето съ бързо махане пакъ въ видъ на кржгове. Ржцѣтѣ напрѣдъ.

Т. М.

„Само свѣтлиятъ пѣтъ на
М ждростѣта води къмъ Истината“!
— Тя постоянно ни весели!



СЛОЖНИ ДВИЖЕНИЯ НА СЪЗНАНИЕТО.
СВЪТЛА ТОЧКА ВЪ СЪЗНАНИЕТО.

17

III година.
17 лекция на младежкия окул-
тенъ класъ, държана отъ
Учителя, на 10. II. 1924 г.
въ гр. София.

СЛОЖНИ ДВИЖЕНИЯ НА СЪЗНАНИЕТО. СВЪТЛА ТОЧКА ВЪ СЪЗНАНИЕТО.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на
Мждростѣта води къмъ Истината“.

— Тя постоянно ни весели.

Прочете се резюме отъ темитѣ: „Произходъ на глаголнитѣ форми“.

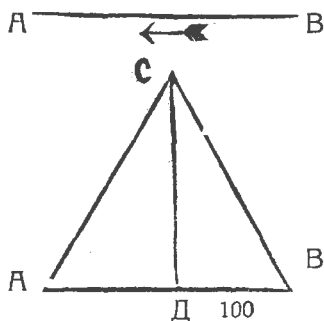
Прочетоха се нѣколко отъ работитѣ
върху темата: „Основнитѣ елементи въ геометрията“.

За слѣдния пжтъ ще пишете върху тема
№ 19: „Отношение между моралнитѣ чувства
и умственитѣ способности“.

Сега ние влизаме въ една областъ, тъй
наречена „сложни движения на съзнанието“. Азъ ще направя само нѣколко малки бѣлѣжки, върху които вие ще може да мислите, да разсждавате. Нашата цѣль е да ви направимъ философи, да ви подтикнемъ да мислите. Философията седи въ това, дали човѣкъ може да мисли. Научи ли се човѣкъ да мисли правилно, другата философия ще дойде сама по себе си. Човѣшкото съзнание може да се проектира извънъ индивида, т. е. съзнанието на една душа може да се проектира и да пусне корени въ друга душа. Разбира се, това се отнася до висшето, до Боже-

ственото съзнание. Когато ние казваме, че Божественото живѣе въ човѣка, подразбираме, че има едно специално мѣсто, дѣто Божественото съзнание е локализирано. У човѣка има една особена любовъ, едно особено съзнание — да съзнава само Бога и то като едно цѣло вжтрѣ въ себе си.

Да кажемъ, че дадена математическа точка А прѣдставлява нашето съзнание въ дѣй-



ствие. Това съзнание дѣйствува извънъ пространството, т. е. не фигурира на физическия свѣтъ. То върви по една права линия и се самоопредѣля въ точка В. Този изминатъ пътъ АВ прѣдставлява едно разширение на съзнанието. Щомъ съзнанието А достигне своя краенъ прѣдѣлъ на разширение, човѣкъ започва да чувствува, че остарѣва, че нѣма повече наждѣ да се движи. Когато съзна-

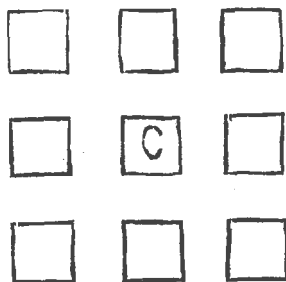
нието е въ точка А, човѣкъ се чувства младъ, свѣжъ, бодъръ, философствува. Но щомъ дойде до срѣдата на своя пжть, въ точка Д, т. е. слѣдъ като е изминалъ пжтя АД, той е на зрѣла възраст и казва: азъ съмъ вече на зрѣла възраст. Отъ тукъ съзнанието върви въ двѣ посоки: едната е продължение на първата къмъ точка В, а другата отива по наклонъ нагорѣ, къмъ точка С. Човѣкътъ, обаче, не съзнава второто движение, което е единъ потикъ нагорѣ, въ посока АС, а съзнава само праволинейното движение.

Когато човѣкъ е най-силенъ, когато е въ разцвѣта на силитѣ си, тогава той е и въ разцвѣта на съзнанието си, и се намира на равнодѣйствиващата линия. Но той като не разбира закона на движението, което продължава къмъ В, сжщеврѣменно усѣща едно слизание. Точката С, обаче, не е извѣстна за него. Запримѣръ, човѣкъ съзнава, че се е родилъ и че ще умре, съзнава, че отъ А ще отиде къмъ В. Отдѣ знае това? Защото майка му е отишла отъ А къмъ В; баща му сжщо е отишълъ отъ А къмъ В. Той съзнава всичко това, но какво има извънъ А, той не знае. Какво има въ онзи свѣтъ, сжщо той не знае. Онзи свѣтъ е горѣ, при точка С. Човѣкъ не съзнава това движение къмъ точка С, защото то прѣдставлява духовенъ елементъ. Когато се говори въ окултната наука, че

трѣбва да събудимъ Божественото въ себе си, подразбира се именно това движение на съзнанието, къмъ С. Самиятъ човѣкъ не съзнава това движение, не съзнава Божествения елементъ. Слѣдователно, вие може математически да си направите една пропорция. Трижгълникътъ ABC е равностраненъ. Ако разстоянието отъ A до B е 100 клм., а същевременно има едно движение отъ A къмъ C и отъ C къмъ B , тогава какво ще бжде разстоянието на втория пътъ, а именно отъ A до C ? Сега вие ще изпаднете въ едно заблуждение. Въ геометрията това разстояние е равно на разстоянието AB , защото това сж страни въ единъ равностраненъ трижгълникъ, но когато разсждавате за Божествения животъ, за плоскостъ и кубове, въпросътъ не е така, тукъ разстоянието AC ще бжде два пъти по-голѣмо отъ AB . Запримѣръ, въ обикновената геометрия опрѣдѣляте посоките съ думитѣ „нагорѣ“ и „надолу“, но като влѣзете въ духовния свѣтъ, дѣто ще изучавате сжщността на нѣщата, нѣма да употребявате думитѣ „нагорѣ“ и „надолу“ — тамъ отношенията сж други.

Прѣдставете си, че C тукъ прѣдставлява единъ централенъ кубъ. Тогава всички други прѣдмети, всички други кубове ще се разглеждатъ по отношение положението на този централенъ кубъ, т. е. ще гледате въ какво съотношение се намиратъ спрѣмо централния

кубъ С, дали сж въ лѣво или въ дѣсно
отъ него. То значи: всички нѣща може
да се разглеждатъ по отношение една цен-
трална идея, дали сж „влѣво“ или „на-



дѣсно“ отъ нея, но посокитѣ „нагорѣ“
и „надолу“ въ пространството не сжще-
ствуватъ. Започнете ли да разглеждате
нѣщата отъ тази посока „нагорѣ“ или „на-
долу“, ще изпаднете въ грѣшка. Казвате:
„нагорѣ“ и „надолу“. Питамъ ви: кждѣ на-
горѣ, къмъ нашата глава? Кждѣ надолу, къмъ
нашия стомахъ? Тогава казвате: къмъ Бога!
Значи, Богъ е глава за насъ. Слѣдователно,
като кажемъ „къмъ Бога“, подразбираме
единъ по-обширенъ организъмъ, отколкото е
нашиятъ. И ние съставляваме единъ удѣ,
една малка частъ отъ този организъмъ. Като
казваме „къмъ Бога“, ние само опрѣдѣляме
нашето отношение къмъ по-обширния орга-
низъмъ.

Слѣдователно, Божественото съзнание се движи два пѣти по-бързо, отколкото човѣшкото съзнание, но намъ се чини, че пѣтътъ, който изминава то е два пѣти по-дълъгъ, защото не сме тъй будни за него, както сме будни за физическото съзнание. Тукъ имате закона за единицата и двойката, отношението на които е 1:2. Числото „двѣ“ въ дадения случай показва движението на единицата. Тази идея е малко сложна, но ще ви я обясня. Допуснете, че единицата сте вие, а двѣтъ, това е вашиятъ конь. Вие имате да пѣтувате нѣкъдѣ, да извършите извѣстна работа, която е X — неизвѣстна. Извършването на тази работа ще зависи отъ бързината на вашия конь, отъ способността на движението му. Въ дадения случай човѣшкото съзнание е само органъ — носителъ на Божественото съзнание.

Значи, въ съзнанието на човѣка едновременно има двѣ течения, които трѣбва да се доловятъ. Всѣки отъ васъ може да наблюдава тия течения. Запримѣръ, минавате покрай нѣкоя градина, погледнете къмъ плодовете ѝ, искате да си откъсните отъ тѣхъ. Едновременно съ появяването на тази мисль се явява и друга мисль — нѣщо дълбоко въ васъ ви казва: не, ти не трѣбва да взимашъ отъ тия плодове. Отдѣ се ражда послѣдната мисль въ васъ? — Тя иде отъ Божественото съзнание. Вие казвате: ама азъ съмъ

гладенъ! Че вие още не знаете, дали този плодъ не е отровенъ. Дървото може да е хубаво, но ако вие изядете този плодъ, вашиятъ животъ може да се спре въ развитието си, затова Божественото съзнание ви казва: нѣма да ядешъ този плодъ! Божественото съзнание нѣма да ти обяснява, защо и за какво нѣма да ядешъ този плодъ. То никога не обяснява, само казва: не, недѣй! — нищо повече. То казва: това или онова нѣма да правишъ. Всичката погрѣшка на съвременнитѣ моралисти или религиозни хора е въ това, че тѣ запитватъ: защо да не правя това или онова? Божественото никога не отговаря. То казва: не! Ако ти се подчинишъ на това, което Божественото съзнание ти подсказва, слѣдъ време, въ твоитѣ старини, туй Висше съзнание ще дойде да ти обясни всичко. Това е, което съвременнитѣ философи наричатъ висшето „азъ“ въ човѣка.

И тъй, въ човѣка има двѣ съзнания: нисше и висше съзнание. Божественото е висшето съзнание и като дойде То, ще ти обясни нѣщата, защото То черпи знанията си отъ единъ по-висшъ източникъ. Туй съзнание ще хвърли свѣтлина върху всички философски въпроси, които занимаватъ ума ви. И философи и учени страдатъ отъ единъ дефектъ, че искатъ въ даденъ случай да разбератъ всичко, а това е невъзможно. По никой начинъ не може това! Красотата въ живота, красотата въ нау-

ката не седи въ много знания. Истинската красота е въ знанието на доброто. Красотата въ науката, въ природата, въ живота седи въ онѣзи микроскопически хубости и добрини, които едва долавяме. Туй, което никой не може да види, на него да се радваме. Следователно, радвай се на тия малки, микроскопически точки, които никой не може да ти отнеме.

Сега всички хора мислятъ за грандиозното, за великото, но то никога не иде! Най-великитѣ нѣща въ свѣта се даватъ все въ микроскопически величини. Нѣкои хора искатъ да блеснатъ изведнѣжъ, въ единъ моментъ да станатъ чисти и святи. Не, това е заблуждение. Азъ искамъ да ви обърна внимание върху това, кждѣ да гледате и какъ да гледате. Вие трѣбва да гледате „себе си“, но ако ви кажа само толкова, ще се намѣрите въ чудо, защото „себе си“, това прѣдставлява за васъ още една неопрѣдѣлена величина. Ако гледате на „себе си“ тъй, както сега разбирате това, въ дълбочината на вашата душа ще забѣлѣжите една едва уловима свѣтла точка. И вашиятъ идеалъ седи именно въ тази точка. Онзи, който не разбира това, търси своя идеалъ вънъ отъ тази точка. Силата на свѣтлината ѝ е една и сѣща, тя никога нито се увеличава, нито се намалява. Нейниятъ цвѣтъ е приятенъ. Въ тази точка нѣкой пжтъ се явяватъ грамадни

огньовете — тукъ пламне единъ огънь, тамъ пламне другъ огънь, но въ нѣколко часа всичко изгасва — като че се създаватъ нѣкакви свѣтове.

Нѣкой пжтъ тия голѣми огньовете, които се образуватъ около вашето Божествено съзнание ви заблуждаватъ. Опитниятъ окултенъ ученикъ внимава само въ тази точица, а тия огньовете не го интересуватъ. Когато нѣкой ангелъ тръгне отъ Божествения свѣтъ за земята, отъ тамъ земята се вижда като една много малка точица. Този ангелъ вижда наоколо си милиони още голѣми слънца, но той не се самозаблуждава отъ тѣхъ, той държи тази малка свѣтла точица и по нея се ръководи да дойде на земята. Обаче хората на земята не правятъ тѣй. Законътъ е измѣненъ отъ тѣхъ. Тѣ като тръгнатъ по пжтя за Божествения свѣтъ и видятъ нѣкое голѣмо слънце, казватъ: „Тукъ е животътъ“. Послѣ, видятъ друго нѣкое слънце и казватъ: „Тамъ е животътъ“. Ходятъ натукъ-натамъ, мятатъ се, докато животътъ изтече и казватъ: „Нищо не можахме да направимъ“. Тѣй е, тия слънца сж много голѣми, непостижими сж. Тѣ прѣдставляватъ това, което въ обикновения животъ наричатъ „непостижимитѣ идеали“.

И тѣй, отъ сега вече ще гледате въ себе си, нѣма какво да се смущавате, да правите разлика между вашето съзнание и Божественото съзнание. Ще направите единъ

малък опитъ, да знаете, какъ да различавате тия съзнания. Въ човѣшкото съзнание има едно малко колебание, което можете да провѣрите на опитъ. Това колебание може да си прѣдставите като една вълнообразна линия. Вълнитѣ показватъ постояннитѣ колебания въ човѣшкото съзнание. Затова именно човѣкъ е всѣкога недоволенъ отъ себе си. Обаче при това постоянно движение въ себе си, човѣкъ усѣща и другото, висшето съзнание въ себе си, което всѣкога е тихо и спокойно. И когато човѣкъ е развълнуванъ, обезсърченъ, тази малка свѣтлинка — Божественото съзнание — казва на човѣшкото съзнание: не бой се, всичко ще се свърши добрѣ! Ти се спирашъ, но то казва: не бой се! Ти философствувашъ, питашъ: какъ ще се свърши тази работа? — Добрѣ ще се свърши. Само толкова казва Божественото съзнание, но ти чувствувашъ дълбоко въ себе си едно спокойствие. И най-послѣ, като се свърши работата добрѣ, Божественото съзнание казва: „Видѣ ли, нали ти казахъ, че ще се свърши добрѣ?“ Божественото съзнание никога не казва, че отъ тебе човѣкъ нѣма да стане. Това е човѣшкото съзнание, което се раздоява и казва: отъ тебе човѣкъ нѣма да стане! Божественото съзнание казва: ти ще станешъ човѣкъ! Но какъ? — Като държишъ постоянно въ ума си съзнанието АС, т. е. движение нагорѣ къмъ С.

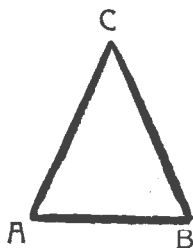
Сега азъ ви навеждамъ на една реална философия, която външно изглежда малко отвлѣчена, но въ нея има едно микроскопическо приложение. И всѣки учителъ, който ви каже, че може да имате нѣкакви грандиозни резултати, не ви казва истината. Истинскиятъ учителъ ще ви покаже малката свѣтлинка. И ако вие сте доблестенъ, ако имате характеръ, ако имате воля да се движите, ще вървите по линията на тази малка свѣтлинка въ вашето съзнание. Като се движите по тази линия, ще се намѣрите въ възможноститѣ на другъ единъ свѣтъ. Мнозина отъ светиитѣ, мнозина отшелници въ Индия, много учени хора сж изгубили своя животъ въ търсене на Божественото съзнание. Напразно сж изгубили живота си. Тѣ трѣбвало да търсятъ малката свѣтлинка въ себе си, която би имъ допринесла много по-голѣма радость, отколкото всичкитѣ радости, които сж имали до това врѣме. И ако вие съберете всичкитѣ радости, които сте имали до сега, половината отъ тѣхъ даже не може да се сравнятъ съ тази малка радость, която може да ви достави малката свѣтлинка въ съзнанието. Въ тази свѣтлинка вие имате вече нѣщо реално. Къмъ нея ще погледнете въ най-голѣмитѣ бури на живота си. Тя ще ви допринесе нѣщо повече, отколкото всичкитѣ други блага, които сте имали. Свети ли тази малка свѣтлинка въ вашето съзнание;

свети ли този фаръ, морето може да се вълнува, колкото ще, но вие бждете увърени, че нищо не е въ състояние да ви извади отъ този пътъ. Загасне ли тази малка свѣтлинка, изгубите ли този фаръ, тогава можете да попаднете въ една погрѣшка. Това е не защото сте изоставени, но понеже хората често взиматъ противоположна посока на Божественото съзнание, вслѣдствие на което изгубватъ тази малка свѣтлинка и не знаятъ накъдъ се движатъ. И сега, единственото нѣщо, което ви оставя, е да се ориентирате, накъдъ се движи това Божествено съзнание и да влѣзете въ посоката на неговото движение. Вие едновременно ще се движите въ двѣ посоки, т. е. ще реализирате два живота: отъ една страна ще развивате човѣшкото съзнание, а отъ друга страна ще се стремите да се движите къмъ Бога.

Ако бихъ ви запиталъ, какво значи стремѣжъ къмъ „себе си“, какъ бихте го опрѣдѣлили? Виждате, колко е мжно да се разясни тази проста истина! Не само че е мжно да се разясни, но мжно е и да се разбере. Защото онова, което се изяснява, нѣкой пътъ остава неразбрано. Трудно е да се прѣдадатъ тѣзи обяснения на единъ човѣшки езикъ.

И тъй, въ съзнанието ви има двѣ движения: едното е отъ А къмъ В, а другото отъ А къмъ С. Или, можемъ да опрѣдѣлимъ

посокиѣ на тия движения съ ACB и ABC .
Нѣкои прѣдставятъ тия движения по слѣд-



ния начинъ: щомъ се движи A къмъ B , имате вече правата линия AB . Послѣ пъкъ A се движи къмъ C , и B се движи къмъ C , при което се образува тригълника ACB . Значи, тукъ едноврѣменно има два пжтя.

Сега, бихъ желалъ единъ отъ ученицитѣ да каже основната идея отъ всичко казано до тукъ. Какво разбрахте отъ всичко казано? Каква нова свѣтлина се внесе въ ума ви? (— Че насоката на цѣлия ни животъ зависи отъ малката свѣтла точица). Да, и още това, че съзнанието има двойко движение. Трѣбва да знаете, че щомъ срещнете съпротивление, то е, понеже материята, въ която живѣете е гжста. Затова, трѣбва да знаете, че при движението ACB на вашето съзнание, т. е. при движението си къмъ Божественото, се намиратъ всички благоприятни условия за васъ,

Туй движение АСВ приготвява правия път на вашето съзнание, което може да излезе от тази гъста материя. То е, което ще ви подигне. И когато нѣкой индивид стигне точката С нагорѣ, той се повдига и пътят се измѣня. Тогава той се намира въ едно по-високо поле, или при едно по-високо разбиране. Нѣкой път може да се случи обратното — пакъ да се върнете по сѣщия път.

Прѣдставяйте си тригълника АСВ! Носете всѣкога въ съзнанието си движението АС нагорѣ, защото то е потрѣбно за вашитѣ философски разбирания. То е единъ методъ въ школата. Нѣкой скултисти даватъ друго опрѣдѣление за странитѣ на тригълника, като казватъ, че АС прѣдставлява пътя на сърцето, СВ — пътя на ума, а АВ — пътя на тѣлото. Това е едно замаскиране на въпроситѣ. Споредъ тѣхъ умътъ и сърцето се стремятъ да организиратъ тѣлото. Не е така. Линията АС прѣдставлява движението на Божественото съзнание. Но нѣкой път това движение въ своята възходяща линия минава прѣзъ ума. Нѣкой път процесътъ е обратенъ: при възкачването си, Божественото съзнание минава прѣзъ ума, а при слизането си — прѣзъ сърцето. Значи, и едното, и другото става. Напримрѣ, движението на Божественото съзнание у мъжа и жената не върви въ една и сѣща посока. Движението на Божественото съзнание у мъжа започва отъ А, т. е. отъ

дѣсно и върви къмъ лѣво. Но ще имате прѣдъ видъ едно нѣщо: въ Бога има само една страна, тамъ нѣма лѣва и дѣсна страна. Абсолютното има само една страна.

Слѣдователно, въ дадения случай С показва само посоката къмъ Божественото. Да кажемъ, че А тръгва отдѣсно и върви нагорѣ, къмъ Божественото С. Но като дойде до тази точка, то казва: азъ не мога да отида до Бога, но да се върна поне назадъ. И не се минава много врѣме, слиза въ В. Тѣй се опрѣдѣля неговиятъ животъ. Това е не защото не може да отиде нагорѣ, но защото не може да се задържи въ тази точка С. И теософитѣ казватъ, че слѣдъ като умре човѣкъ, душата му минава първо прѣзъ астралния свѣтъ, послѣ прѣзъ менталния и най-послѣ въ причинния. Понеже не може да отиде по-нататкъ отъ причинния свѣтъ, спира се тукъ извѣстно врѣме да размишлява върху причинитѣ и послѣдствията на нѣщата въ живота. Въ него се заражда желание да се върне отново на земята. За този цикълъ на душата говорятъ теософитѣ.

Отъ всичко това, което ви говорихъ, искамъ да остане една обща идея у васъ, защото ако се спрете върху подробноститѣ, тѣ ще ви спънатъ. Линията АС прѣдставлява едно движение нагорѣ, къмъ Божественото, но щомъ човѣкъ не може да го реализира, той се връща къмъ В и чувствува, че е оста-

рѣлъ. Движението на съзнанието у жената е обратно на това у мъжа. Мъжътъ, принципътъ на мъдростта и жената, принципътъ на любовта се срѣщатъ въ Божественото съзнание. Въ точкитѣ А и В нѣма никаква любовъ, тѣ сж мѣста на движение. Въ тѣхъ се изразява обикновения животъ.

Правата линия прѣдставлява живота на индивида. Значи, той владѣе само правата линия. Добрѣ, да направимъ сега единъ психологически анализъ на геометрията, т. е. да я прѣведемъ като живи сили на съзнанието. Отъ това гледище правата линия прѣдставлява всички възможности на точката, додѣто може да достигне тя въ своето праволинейно движение. Ако правата линия показва възможноститѣ на точката, и тази точка е достигнала отъ А до В, питамъ: коя е причината, която измѣства точката отъ нейното праволинейно движение и я отправя къмъ втората посока С? — Това е Божествениятъ елементъ въ съзнанието, който измѣства движението на човѣка.

Какво прѣдставлява плоскостта? — Плоскостта всѣкога показва възможноститѣ между двѣ души, които се съединяватъ. И наистина, какво могатъ да направятъ двама души? — Тѣ могатъ да направятъ само една плоскостъ. Единъ човѣкъ може да направи само една линия. Двама души могатъ да образуватъ само една плоскостъ. Слѣдова-

тѣлно, отъ чисто психологическо гледище, това сж възможности и условия на силитѣ, които дѣйствуватъ за и противъ при създаване на човѣшкия организъмъ, както и при растенето и развитието на човѣшкия духъ. Важно за васъ сега е да можете да наблюдавате и да провѣрите, дали това нѣщо е вѣрно, или не.

Азъ бихъ желалъ вие да опитате тази теория. Това, което ви казвамъ, теоритически е вѣрно, но практически, мнозина отъ васъ нѣмате тази опитностъ. Имате ли опитността отъ това движение? Най-първо, какъ ще намѣрите въ себе си тази малка свѣтла точица? Ако мислите, че ще я намѣрите чрѣзъ концентриране на мисълта си, лъжете се. Затова, ще се поставите въ едно състояние на вжтрѣшно затишие и вжтрѣшенъ миръ, като считате, че всичко наоколо ви е въ пълненъ редъ и порядъкъ. Само по този начинъ ще можете да забѣлѣжите тази малка точица, тази малка свѣтлинка въ себе си. Вие ще намѣрите тази точица само въ най-голѣмитѣ бури на вашия животъ, когато всичко наоколо ви е въ пълненъ мракъ и считате, че сте свършено самъ, изоставенъ на произвола на сждбата. Само тогава ще блесне въ съзнанието ви, тази едва мъжделѣюща точица. И единственото нѣщо, за което може да се държите въ този моментъ, е свѣтлината на тази малка точица въ хоризонта на вашето

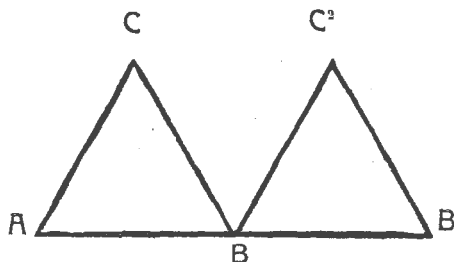
съзнание. Вие сте въ развълнувано море. Къмъ тази свѣтла точка ще се стремите, тя ще бжде вашиятъ фаръ. Тази опитностъ може да имате всички. Тѣй ще имате една база въ живота си, ще знаете, че има нѣщо Божествено въ човѣка. И при всички вжтрѣшни страдания и несгоди въ живота си, намѣрите ли тази малка свѣтлинка, тя ще бжде една радостъ за васъ. Вие ще знаете, че при този фаръ нѣкъдѣ има брѣгъ, има суша, дѣто ще можете да живѣете, т. е. има възможностъ за растене и развиване на вашия животъ. А това е достатъчно.

Когато дойдете до разочорование, какъ ще разрѣшите въпроса? Азъ искамъ да ви прѣдамъ една наука, отъ която да може да се ползвате въ всички случаи на живота си. Азъ искамъ да прѣведа окултната наука, защото тя е много отвлѣчена, а искамъ да се ползвате отъ нея още въ сегашния си животъ. Вие имате извѣстни разочарования въ вашия животъ — това е пжтьтъ ви по АВ. Но трѣбва да знаете, че същеврѣменно имате и друго едно движение на съзнанието си отъ А къмъ С, отдѣто ще дойдатъ благата на живота. Тия блага ще дойдатъ, когато и да е, никой не може да ви ги вземе. И ако сте върни на този Божественъ принципъ, непрѣменно движението АС ще ви извади отъ всички противорѣчия, въ които може да се намѣрите. Дали вие вървате или не вървате,

то е другъ въпросъ, но ако вие имате достатъчно търпѣние да издържите на всички мъчнотии, непрѣменно това Божествено съзнание, или движението на туй съзнание ще ви изведе на добъръ край. Движението на Божественото съзнание наричатъ въ духовнитѣ науки — Божественъ Промисълъ. Но то е една неопредѣлена дума, азъ го наричамъ „движение на Божественото съзнание“. Едновременно човѣкъ се движи въ двѣ посоки. Всѣки човѣкъ, както и всѣки отъ васъ, има тия двѣ движения въ себе си, само че у всички хора не се очертаватъ ясно, всички не съзнаватъ тия движения, които ставатъ у тѣхъ.

Значи, най-важното за гасъ е тази свѣтла точкица на съзнанието. Тя е най-важното нѣщо въ живота ви. Тя е една постоянна свѣтлина, която мъжделъе слабо, но всѣкога свѣти. Тя е най-красивата свѣтлина, която вие може да имате въ себе си. Когато сте щастливи, когато сте радостни, тя почти не се вижда, но щомъ животътъ ви стане мъченъ, щомъ дойдатъ най-голѣмитѣ нещастия, страдания, отчаяния — тя се вижда. И затова, за да я видите, нѣкой пжтъ Божественото съзнание образува, като въ театъра, прѣчки — затваря ви, ограничава ви, като ви насочва да мислите на друго мѣсто и казва: има нѣщо по-важно въ вашия животъ, отколкото движението АВ. Вие се раздвоите, казвате:

като АВ нѣма нищо друго. Не, казва то, има нѣщо по-важно отъ АВ — то е АСВ. Но онзи, който не разбира този законъ страда. Въ живота на човѣка има възлизане, има и слизане — то е единъ процесъ. Ние туряме тия два тригълника единъ до другъ. Защо?



Който разбира закона, трѣгва отъ А къмъ С. Послѣ, слиза надолу къмъ В, но веднага продължава пакъ си нагорѣ къмъ С'. Тия тригълници АСВ и АС'В сж свързани, или може да кажемъ, че като дойде ученикътъ до В, той пакъ възлиза нагорѣ и т. н. Тия тригълници прѣдставляватъ макрокозмоса. Тамъ тригълниците сж въплотени, а тукъ ни прѣдставляватъ движение нагорѣ и надолу. Движението надолу е слизането на Духа въ материята, а нагорѣ — възлизането на Духа къмъ Божественото съзнание. Значи, движението върви въ първия тригълникъ къмъ АС и послѣ къмъ СВ. Който разбира закони-

тѣ, ще продължи да се движи въ втория тригълникъ къмъ ВС³, послѣ къмъ СВ. Слѣдъ това ще мине въ трети тригълникъ и т. н. Пъкъ онзи, който не разбира законитѣ, той все ще се движи въ първия тригълникъ и най-послѣ ще каже, че животътъ е безсмисленъ. Такъвъ човѣкъ за години или за цѣлъ редъ сжествування ще си остане само материалистъ. Ще каже: животътъ не е нищо друго, освѣнъ материя. Да, споредъ материалистическото схващане на живота, той не е нищо друго, освѣнъ материя, движение само по права линия. Да бждешъ материалистъ, значи да съзнавашъ само възможноститѣ на точката, която се движи въ права посока. Материалистътъ казва: „Човѣкъ се ражда, остарѣва и умира, всичко се свършва съ него“. Това е движение по една права линия. Споредъ тази философия, човѣкъ се движи въ пространството като единъ мѣхуръ, който като се пукне, всичко се свършва съ него. По-нататъкъ нѣма никакво движение.

У п р а ж н е н и е. Станете прави! Движение на двѣтѣ ржцѣ въ кржгове — единъ пжтъ отвжтрѣ, нагорѣ, навънъ, назадъ (нѣколко пжти). Втори пжтъ — отвънъ, навжтрѣ и надолу. Трети пжтъ — отзадъ, нагорѣ, надъ гжрдитѣ, настрани, прѣдъ гжрдитѣ, въ кржгъ настрани, напрѣдъ (нѣколко пжти).

Дѣсната ржка настрана, лѣвата прѣдъ гжрдитѣ, послѣ лѣвата настрана, а дѣсната

прѣдъ гърдитъ. Това смѣняване става много
бързо, послѣ бавно.

Т. М.

„Само свѣтлиятъ пжть на
М ждростъта води къмъ Истината“.

— Тя постоянно ни весели,



МОРАЛНИ ЧУВСТВА.

18

III година.

18 лекция на младежкия окул-
тенъ класъ, държана отъ
Учителя на 17. II. 1924 г. въ
гр. София.

МОРАЛНИ ЧУВСТВА.

„Самосвѣтлиятъ пѣтъ на
Мъдростѣта води къмъ Истината“.

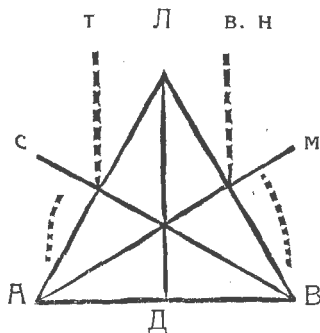
— Тя постоянно ни весели.

Размишление.

Прочете се резюме отъ темитѣ: „Основ-
нитѣ елементи на геометрията“.

Прочетоха се нѣколко отъ работитѣ вър-
ху темата: „Отношението между моралнитѣ
чувства и умственитѣ способности“.

Вие говорите за много морални чувства.
Колко сж тѣ на брой? (— Едно). Кое е то?
(— Чувството къмъ Бога). Друго? (— Съвѣсть-



та). Ако чувството къмъ Бога е само едно,
човѣкъ ще мяза на единъ тригълникъ, на

върха на който ще седи неговата глава, т. е. неговият умъ.

Моралнитъ чувства сж: съвѣсть (с), милосердие (м), вѣра (в), надежда (н), твърдосъ (т), и любсъ къмъ Бога (л) Вие може да наблюдавате, какъвъ е центърътъ на милосердието у всички милосердни хора. Чувството на милосердието се намира отгорѣ на човѣшката глава. То се опрѣдѣля отъ голѣмината на жгъла ВАМ. Този жгълъ сжщеврѣменно опрѣдѣля и умствениитъ способности на човѣка. Всички хора не сж еднакво милосердни. Колкото жгълътъ ВАМ сестѣснява, става по-малъкъ, толкова повече се намалява и милосердието. Линията АВ показва основата на мозъка, т. е. ако прѣкарате една права линия прѣзъ ушитѣ, тя ще мине прѣзъ плоскостта АВ и ще я прѣсече. Височината на тази плоскостъ опрѣдѣля моралността на човѣка. Височината на перпендикуляра ДЛ опрѣдѣля силата и качествата на моралнитъ чувства. Съврѣменнитъ психолози, пъкъ и вие дори, когато опрѣдѣляте, кой човѣкъ е мораленъ, и кой не, ще имате прѣдвидъ тази височина именно. Степенъта на развитието на моралнитъ чувства сжщо тъй се опрѣдѣля отъ голѣмината на различни жгли. Това е тъй, защото всѣко нѣщо си има и свои външни признаци. Ние казваме: този или онзи човѣкъ е красивъ. По какво се опрѣдѣля красотата на човѣка? — Има признаци, по които се опрѣдѣля. Ние

казваме, че нѣкой човѣкъ е уменъ, или че е интелигентенъ типъ. По какво познаваме това? — Пакъ си има външни признаци. Наблюдавайте нѣкои умни котенца, ще видите, че срѣдната частъ на челото имъ е много издадена. Отъ тази издаденостъ на челото имъ вие ще сждите за тѣхната интелигентностъ. Тази интелигентностъ се изразява въ особена досѣтливостъ. Азъ говоря за интелигентността у коткитѣ, и затова сравнявамъ интелигентността на коткитѣ една съ друга, не говоря за интелигентността на котката въ сравнение съ тази на човѣка. У нѣкои котки, обаче, съзнанието имъ е развито почти колкото у човѣка.

Сега съврѣменнитѣ психолози се натъкватъ на единъ труденъ въпросъ. Той е слѣдниятъ: защо всички хора не сж еднакво морално силни? Или защо всички хора не сж еднакво умствено развити? — По простата причина, че на умния човѣкъ органитъ сж развити повече, отколкото въ глупавия. Слѣдователно, чрѣзъ органитъ ще се прояви и човѣка. Всѣко морално чувство си има свои органи. Споредъ степенъта на развитието на тия органи, може да се прояви едно или друго отъ моралнитѣ чувства. Моралнитѣ чувства не спадатъ къмъ областъта на егоистичнитѣ чувства. Въ областъта АСВ, която прѣдставлява една пирамида, спадатъ личнитѣ чувства на човѣка. Ако прѣвърнемъ тригъл-

ниците ВАС, ВАМ, АЛЗ въ пирамиди, ние ще можемъ да опрѣдѣлимъ проявата на тия органи. Ако се съмнѣвате въ това, правете наблюдения. Вземете двама души между васъ, единиятъ по-милосерденъ, а другиятъ - не, ще видите, че въ устройството на тѣхнитѣ глави има едно различие. Главата на милосердния човѣкъ се различава отъ главата на немилосердния. Главата на съвѣстния човѣкъ се различава отъ главата на несъвѣстния. Всичкитѣ органи въ главата на човѣка се различаватъ по устройството си. Онзи човѣкъ пъкъ, който има силно развито чувство къмъ Бога, любовъ къмъ Бога, то дава подема нагорѣ. Туй чувство, колкото и да е благородно, ако не е въ хармония съ другитѣ умствени чувства, нѣкой пътъ ражда фанатизма. Човѣкъ може да бжде фанатикъ, когато това чувство е силно развито въ него, безъ да е въ съгласие съ интелекта. Той вѣрва слѣпо. Любовето може да бжде слѣпа, понеже нѣма директива отъ ума, а когато чувството е свързано съ човѣшкия умъ, тогава е развито правилно и дава една отъ най-хубавитѣ черти на човѣшкия характеръ. Само такъвъ човѣкъ може да бжде нѣженъ, крайно досѣтливъ и учтивъ. Само единъ набоженъ човѣкъ, не така привидно, но когато неговото сърце е засегнато отъ благородното въ свѣта, може да бжде крайно учтивъ и досѣтливъ спрямо окръжаващитѣ го. Нѣма по-хубаво нѣщо отъ то-

ва, когато моралните чувства — съвестъ, милосердие, вѣра, надежда, твърдостъ, чувство къмъ Бога — сж напълно развити въ човѣка. Тогава човѣкъ никога не изпада въ меланхолия. Той е смѣлъ и рѣшителенъ, побѣждава всички мжчноти. Често, когато се явяватъ у васъ меланхолични настроения, тѣ показватъ, че нѣкои отъ тия чувства сж слабо развити. Когато милосердието е слабо развито, човѣкъ става скжперникъ. Когато съвестъта е слабо развита, човѣкъ обича да полѣгва. Когато твърдостъта е слабо развита, каквото вѣтъръ и да повѣе, той се огъва; каквото и да ти кажатъ, ти го направляшъ. Когато нѣмашъ любовъ къмъ Бога, таквъ човѣкъ е тѣло безъ глава. —

Ако лишите човѣка отъ моралните чувства, той ще заприлича на животно. Той не знае, какво нѣщо е право. Правото се ражда отъ съвестъта. Човѣкъ безъ морални чувства, нѣма мораленъ устой. Само у човѣкъ, който има воля, може да има мораленъ устой; у животните нѣма воля, нѣма и устой. У тѣхъ има само единъ нагонъ, който се дължи на желанията. Едно животно може да е смѣло, само когато е гладно. Щомъ се задоволи глада въ него, смѣлостъта му се прѣмахва. Умътъ на животните не е така буденъ, както умътъ на човѣка. Животните прѣкарватъ повече отъ живота си въ сънно състояние. Овцата като се наяде, легне да спи. Защо?

Защото нѣма какво да прави, тя не може да мисли. Никакви философски мисли не я занимаватъ. Нѣкой пжтъ се стресне, събуди се и послѣ пакъ заспи. Докато има опасностъ за нея, докато усѣща гладъ, или нѣщо друго, тя е будна, но послѣ пакъ заспива. У човѣка не е тъй.

Слѣдователно, ще помните, че моралнитѣ чувства опрѣдѣлятъ характера на човѣка; т. е. човѣкътъ е човѣкъ по причина на своитѣ морални чувства. Отнемете отъ него съвѣстѣта, милосердието, вѣрата, надеждата, твърдостѣта и любовѣта къмъ Бога, и вие ще го повърнете съ милиони години назадъ. Той ще бжде по-доленъ и отъ най-долната маймуна, въ нѣкои отношения. И у маймунитѣ има развити нѣкои морални чувства. Забѣлжете, маймунитѣ сж пълни вегетарианци, плодоядци. По никой начинъ не можете да накарате една маймуна да яде месо.

Сега като проучавате обективно умственитѣ способности и моралнитѣ чувства въ човѣка, питате се: какви други чувства биха могли да се проявятъ? Вие ще си кажете: човѣкъ трѣбва да бжде благороденъ, Добрѣ, но въ какво седи благородството? Нека напише нѣкой отъ васъ, какво нѣщо е благородството. Нека нѣкой поетъ напише нѣщо върху темата: „Благородниятъ човѣкъ“. Какво бихте написали? Много работи може да напишете. Изобщо, много красиви нѣща

можете да придадете въ характера на благородния човѣкъ: съвѣсть, твърдостъ, любовъ, редъ интелектуални способности, разумностъ въ обхода, правилно разрѣшава всички въпроси, щедростъ, лесно спогаждане съ хората и т. н. Какъ бихте охарактеризирали благородството въ човѣка — способностъ ли е; какво е то? Това е единъ философски въпросъ, не се срамувайте да се изкажете. Какво нѣщо е споредъ васъ благородството? Не само вие, но доста философи биха се спрѣли на този въпросъ, какъ да опрѣдѣлятъ моралнитѣ чувства въ човѣка. Това, което опрѣдѣлятъ, трѣбва да е вѣрно, да е въ съгласие съ туй, което става въ природата.

Тогава, споредъ васъ, кждѣ ще отнесе-те благородството — къмъ моралнитѣ чувства, или къмъ умствениитѣ способности на човѣка? Вижте, у благородния човѣкъ има и личенъ елементъ. Когато кажете, че нѣкой човѣкъ е благороденъ, това подразбира, че този човѣкъ винаги съзнава своето високо произхождение. Съзнанието пъкъ за високо произхождение, всѣкога включва частъ отъ личнитѣ чувства. Благородството върви по кръвъ. За такъвъ човѣкъ казватъ, че е роденъ благородникъ. У него кръвта е чиста. Нѣкои благородни хора иматъ царско произхождение. Често отдаватъ благородството на човѣка на кръвта. Казватъ: този човѣкъ има благородна кръвъ.

Ако бихъ ви задалъ темата: „Разлика между моралнитѣ, личнитѣ и егоистичнитѣ или себични чувства“, какво бихте писали? Какъ ще ги опрѣдѣлите? Сега азъ искамъ вие да изучавате въпроса коренно. Ако вие не можете да познавате себе си коренно, всичко друго ще бѣде безполезно изучаване. Прѣдставете си, че вие гостѣщавате единъ вашъ приятель, и той ви посрѣща много студено. Много пжти може да ви е посрѣщалъ радостно и засмѣно, а сега вие отивате, той е сериозенъ. Вие излѣзете отъ дома му и се докачите. Туй докачение на какво чувство се дължи. (— На лично чувство). Защо се докачате въ дадения случай? (— Нашето лично чувство е засегнато). Не, ние не разглеждаме въпроса лично, ние разглеждаме само проявата на нѣщата. Всѣки отъ васъ чувствува това. То е едно общо явление и се прѣдава на всички ви. Това сж нѣща, които се случватъ всѣки день. Вие се докачате отъ този вашъ приятель, излѣзете навънъ и казвате: азъ втори пжтъ нѣма да стѣпя тамъ! Питамъ ви сега: защо се докачате? Какъвъ е обектътъ на това докачение? (— Защото не ни е угодно въ нѣщо).

Сега ще ви приведа другъ примѣръ. Допуснете, че азъ всѣка сутринъ излизамъ да посрѣщамъ слънцето. Всѣка сутринъ то е засмѣно, азъ го поздравя, и то ме поздравя. Тѣй си мисля азъ. Обаче, една сутринъ като

отивамъ пакъ да го посрещна, гледамъ, времето е мрачно, хоризонтътъ начумеренъ, покритъ съ облаци, и слънцето не се показва. Азъ обърна гърбаси, казвамъ: такова облачно време! — втори пътъ нѣма да излизамъ да посрѣщамъ слънцето. Питамъ: слънцето виновно ли е? На що се дължи това помрачение? Защо слънцето се крие задъ облацитѣ? Защо не излѣзе да ги разпръсне, да се засмѣе насрѣща ми? И тогава казвамъ: азъ втори пътъ нѣма да излизамъ да нарушавамъ моето благородство! Питамъ: при това явление, има ли нѣкакъвъ сговоръ между облацитѣ и слънцето? Виновно ли е слънцето? (— Не). Е, защо му се сърдите тогава? (— Защото ние сме виновни). Не, не сме и ние виновни, но ние правимъ едно погрѣшно заключение. И знаете ли на какво се дължи това погрѣшно заключение?



Прѣдставете си, че а в сж едни вѣзни, а С е подпорната имъ точка. Но тѣзи вѣзни не функциониратъ правилно, рѣждявали сж малко. На едната страна на вѣзнитѣ туряте теглилки, а на другата—прѣдмета, който ще теглите. Вие сте купили отъ нѣкъдѣ половинъ килограмъ нѣкаква стока, но на дру-

тата страна туряте единъ килограмъ теглилки, грамове, за да се уравниѣсятъ вѣзнитѣ. Защо е това така? — Нѣкъждѣ въ вѣзнитѣ има нѣкакво съпротивление. Тогава вие прѣвисте смѣтка по грамоветѣ. Но ако този човѣкъ, който ти е продалъ нѣщо отъ стоката си, отиде да прѣтегли същото нѣщо на друго мѣсто, какво ще намѣри? — Или ви е далъ повече, или ви е далъ по-малко. Ако ви е далъ по-малко, отколкото сж грамоветѣ на другата страна на вѣзнитѣ, вие ще кажете: този човѣкъ е безчестенъ. Но ако слѣдъ като прѣтеглите, видите, че сте взели повече, ще кажете: този човѣкъ е много щедъръ, много благороденъ човѣкъ. Това безчестие произтича отъ една погрѣшка, както и това благородство произтича отъ една погрѣшка. Значи, докато азъ давахъ несъзнателно повече, бѣхъ благороденъ човѣкъ, но когато давамъ пакъ несъзнателно, но по-малко, азъ съмъ безчестенъ човѣкъ. Питамъ: между тия двѣ явления има ли извѣстна връзка? — Има. Връзката седи въ това, че този, който продава, трѣбва да провѣрява своитѣ вѣзни. Самъ той не е виновенъ, че е далъ повече или по-малко. Вината седи въ неговитѣ вѣзни. Тѣ трѣбва да бждатъ изправни!

Кое у човѣка прѣдставляватъ вѣзнитѣ? (— Съвѣстѣта. Моралнитѣ чувства). Съгласявате ли се, че моралнитѣ чувства сж вѣзнитѣ? Ако нѣкой би ви казалъ, че моралнитѣ

Чувства сж грамоветъ, които се турятъ въ възнитъ, тогава има ли нѣкаква връзка между човѣка и тия негови чувства? Едно морално чувство се различава по това, че то разрѣшава въпроса вънъ отъ самия човѣкъ. Запримѣръ, правото и съвѣстѣта не разрѣшаватъ единъ въпросъ въ смисълъ, дали той е въ моя полза, или не; дали това е право, или криво за тебе. То само казва: това не е право — нищо повече! Милосердието разрѣшава въпроса вънъ отъ личния животъ. Човѣкъ трѣбва да бжде милосерденъ, вънъ отъ условията, независимо отъ това, дали е бѣденъ, или не. Милосердието казва: ти си длъженъ да направишъ това нѣщо. Не че си длъженъ, но то изисква. Казва: ти трѣбва да го направишъ. И прѣдъ едно милосердно чувство ти не можешъ да прѣдставишъ никакво извинение. Моралнитѣ чувства не приематъ никакви извинения, когато личнитѣ чувства приематъ извинения. Въ моралнитѣ чувства много рѣдко се срѣщатъ изключения. Тамъ ти съ нищо не можешъ да се оправдаешъ. Нѣма изключение у тѣхъ. Слѣдователно, споредъ изключенията, които сжществуватъ въ васъ, колкото повече изключения имате, толкова моралнитѣ чувства сж по-слаби. Колкото изключенията сж по-малко, толкова моралнитѣ чувства сж по-силни. Има случаи, при които вашиятъ приятель прѣзъ цѣлия си животъ не

може да ви се разсърди. Ако вие отивате при вашия приятел със пълни ръце, той никога няма да ви се разсърди. Но единъ денъ, той не ви посреща привѣтливо, то е, защото вие сте отишли при него със празни ръце — нищо повече!

Допуснете слѣдующето нѣщо: Ако моралнитѣ чувства на вашия приятел не сж достатѣчно силни да асимилиратъ противорѣчията, които сжществуватъ въ дадения моментъ, той ще се откаже да ви приеме. Той, още като ви види отдалечъ, ще усѣти едно възпирание отвѣтрѣ, не е готовъ да ви приеме. Казано на наученъ езикъ: неговитѣ морални чувства не сж въ състояние да издържатъ противорѣчията, които се явяватъ въ този случай. Ще ви приведа другъ единъ примѣръ. Иде единъ вашъ приятел при васъ, иска 50,000 лева, но вие сте бѣднякъ, неможете да му услужите. Той, обаче, иска съ такава настойчивостъ, казва ви: или ще ми намѣришъ 50,000 лева, или азъ ще се самоубия. Вие чувствувате тази мисль въ себе си, прѣди той да е дошълъ при васъ. Казвате: азъ не мога по никой начинъ да направя тази услуга — и се отказвате да го приемете.

Сега, у васъ въ другъ случай може да се появи слѣдующето противорѣчие. Да допуснемъ, че нѣкой вашъ приятел се дави въ водата. Вие не знаете да плувате, но се хвърляте въ водата да го спасявате. Той се

хване за васъ и ви повлича въ водата. Питамъ: умно ли е, морално ли е да спасявашъ нѣкого, когато не знаешъ какъ да го спасишъ? (— Не е умно). Тогава какво трѣбва да направите? — Въ дадения случай, ще повикате нѣкого, койго може да му помогне, защото когато се давятъ двама души, това показва, че между тѣхъ има любовъ, обаче и злото между тѣхъ става двойно. Слѣдователно, всѣка постѣпка, която вие извършвате въ свѣта, трѣбва да бжде разумно обоснована. Всички морални постѣпки трѣбва да бждатъ разумни.

За слѣдующия пѣтъ бихъ желалъ нѣкой отъ васъ да нарисува единъ мораленъ типъ. Цѣлиятъ класъ трѣбва да се съгласите въ това, какъвъ да бжде този образъ. Може да го вземете отдѣто и да е, но мораленъ типъ искамъ отъ васъ. Ще се съгласите върху нѣго цѣлия класъ. Може да го извадите измежду васъ, но по-хубаво е да вземете този образъ отъ външния свѣтъ, за да не става помежду ви нѣкакво състезание. Азъ искамъ мораленъ типъ въ широкъ смисълъ на думата, а не нѣкой фанатикъ, не нѣкой ограниченъ чозѣкъ. Мораленъ чозѣкъ разбирамъ онзи, който има единъ закрѣгленъ миросгледъ и въ мисловия, и въ чувствения, и въ физическия, и въ духовния, и въ Божественния свѣтъ — да има горѣ-долу единъ закрѣгленъ миросгледъ. Не само да има единъ

мирогледъ, но той трѣбва да постѣпва съобразно този мирогледъ, да е всѣкога готовъ да жертвува. За слѣдния пжтъ ще ми донесете единъ мораленъ типъ, а послѣ ще ми донесете единъ духовенъ типъ, да видимъ какъ ще ги разграничите. И слѣдъ това ще направимъ разлика между моралния и духовния типъ. Запримѣръ, светията е единъ духовенъ човѣкъ, а благородникътъ спада къмъ моралнитѣ типове. Всичкитѣ благородни хора спадатъ къмъ моралнитѣ типове, а всичкитѣ светии спадатъ къмъ духовнитѣ типове.

Вие трѣбва да изучавате себе си строго, безъ да се тревожите. Защото въ живота ще се натъкнете на много мъчности. Въ миналото се натъквахте, пазете се и сега да не се натъкнете на нежелателни мъчности. Сега може да кажете: за въ бѣдеще да стане това. Не, много въпроси сж на дневенъ редъ. Сега може да ги разрѣшите правилно и да се ползвате отъ тѣхното разрѣшение. Българитѣ сж забѣлѣзали, че млѣкото на нѣкои крави често е горчиво. И знаете ли защо горчи млѣкото имъ? Когато нѣкои крави сж яли пелинъ, той минава въ млѣкото имъ и затова то горчи. Често личнитѣ чувства у човѣка проникватъ въ моралнитѣ и тогава се образува една горчивина. Освѣнъ това, въ човѣка има събудени и по-нисши отъ личнитѣ чувства — себичнитѣ чувства. И когато тѣхнитѣ сокове проникватъ въ моралнитѣ чувства,

образува се тази горчивина. И българитѣ пазятъ кравитѣ да не ядатъ пелинѣ, за да не се вгорчава млѣкото имѣ.

Развиването на моралнитѣ чувства е необходимо за всѣки едногo отъ васъ. Само при моралнитѣ чувства вие може да бждете физически здрави. Моралнитѣ чувства даватъ просторъ, широчина на човѣшкия духъ. Тѣ внасятъ още и разширение на кръвоноснитѣ съдове, т. е. дишането е свободно, а кръвообръщението правилно — нѣманикакво стѣснение въ човѣка. Много отъ болеститѣ се явяватъ отъ неправилното развитие на моралнитѣ чувства. И затова всички ще се стремите да изправите неджзитѣ си. Азъ ще ви посоча всички тия неджзи, ще ви дамъ и методи, какъ да се освободите отъ тѣхъ. Вие, младитѣ, имате много неджзи, но знайте, че природата не се шегува. Нѣкои нѣща ги правите по незнание, обаче природата еднакво налага, независимо отъ това, дали знаешъ, или незнаешъ. И който знае, и който не знае, за нея е безразлично. Само че, ако те хване и те наложи, ти като знаешъ погрѣшката си, ще знаешъ защо те бие. А ако не знаешъ и тя те налага, ти не можешъ да разберешъ, защо те бие. Природата никога не казва защо бие. Тя е мълчалива. Ти се чудишъ защо те бие, питашъ я; но тя казва: не зная. Или по право нищо не казва. Тя спазва слѣдния законъ: за всѣко едно прѣстѣпление тя знае

точно математически, колко удара да ти удари. И ти ще броишъ, колко удара ти е дала, и споредъ тия удари ще опрѣдѣлишъ точно, каква ти е погрѣшката. Ти трѣбва да броишъ. Ако те заболи много и забравишъ да броишъ, още много пжти ще бждешъ битъ. Пъкъ, като те удари, и ти броишъ едно, послѣ те удари още веднѣжъ — двѣ, слѣдъ това още веднѣжъ — три, тя знае вече, че ти разбирашъ закона. Тогава тя казва: „Умно дѣте е това“. Четири — ти пакъ броишъ. Тогава тя свършва. Числото четири означава, че си прѣстѣпилъ закона на справедливостта, на свѣстѣта. Природата ще ти даде четири удара, но хубаво ще те заболи. Ако ти удари петъ удара, значи нарушилъ си човѣшкото, обидилъ си нѣкой човѣкъ, брата си, накърнилъ си неговитѣ лични чувства. Значи, ти ще изправишъ своето поведение. Тя си има образи.

Това е само за обяснение. При разнитѣ погрѣшки, които правимъ въ свѣта, заразяватъ се извѣстни органи у васъ. Направишъ ли една погрѣшка, ще почувствувашъ болка или въ стомаха, или въ сърцето, или въ бѣлитѣ дробове, или въ краката, или въ лакета, или въ червата, или въ прѣститѣ, или въ грѣбначния стълбъ, или въ черния дробъ. . . Локализирането на болеститѣ въ разнитѣ мѣста, показва каква погрѣшка си направилъ. Особена медицинна има природата. И особена педагогия има тя,

И тъй, ще приложите морала. Не само да философствувате, но ще гледате да се ползвате, да можете по-лесно да изправяте погрѣшките, които сега имате. Защото, ако не ги изправите, другъ ще ги изправи, но всѣкога по-добръ е човѣкъ самъ да изправя погрѣшките си. То е най-хубавото. И всички дарби, всички човѣшки способности, талантитѣ у човѣка — писателството, поезията, изкуството — всичко това зависи отъ онова морално спокойствие, което ние имаме, отъ онази вжтрѣшна самоувѣреностъ, да постѣпваме съобразно великите закони въ природата. Само тогава можемъ да бъдемъ силни. Всѣка наша постѣпка трѣбва да се опрѣдѣли строго. А цѣльта е тази — всички да бъдете силни. Защото, ако не сте силни въ морално отношение, въ какво ще седи разликата между васъ и другитѣ хора отвънъ? Запримѣръ, ако вие излѣзете въ обществото и тамъ могатъ да ви подкупятъ съ пари, да направите едно прѣстѣпление, каква полза, че сте слушали това? Стрданията ви ще се увеличатъ. Ще кажете: ние не се нуждаемъ отъ тия подкупи. Да, но вие трѣбва да бъдете силни, съ нищо да не могатъ да ви подкупятъ, а не само да говорите. Вие трѣбва да бъдете готови да услужите комуто и да е. То е хубавото. Това трѣбва да развивате у васъ. Туй е задачата на сегашния ви животъ. Всичко друго, което научите на зе-

мята, е само единъ врѣмененъ багажъ, а това, което спечелите съ усилието на вашата воля, то ще ви остане, то ще ви придружава и за въ бждеще. Че сте чели Шекспира, Платона, Канта — всички тия работи ще ги забравите, а това, което сте прѣживѣли, вашето справедливо постѣпване въ даденъ моментъ, изучаването на единъ живъ урокъ въ природата — то ще бжде съ васъ. Само знанието на природата е мѣродавно. И това, което научимъ отъ нея, никога нѣма да забравимъ. Като влѣземъ въ другия свѣтъ, пакъ ще го знаемъ. Павелъ казва: „Отчасти знаемъ, отчасти мѣдруваме, а когато дойде съвършеното, т. е. Божественото, това, което е отчасти, ще изчезне“. Пакъ казва на друго мѣсто: „Като бѣхъ дѣте, мѣдрувахъ като дѣте, а като възмжжахъ, напуснахъ това, което е дѣтинско“.

Сега, разбрахте каква ще бжде задачата ви за втория пътъ — да прѣдставите една рисунка на единъ мораленъ човѣкъ.

Т. М.

„Само свѣтлиятъ пътъ на
Мѣдростъта води къмъ Истината“.
— Тя постоянно ни весели.



МОРАЛНИЯТЪ ТИПЪ.

19

III година.
20 лекция на младежкия окул-
тенъ класъ, държана отъ
Учителя. на 24. II. 1924 г.
въ гр. София.

МОРАЛНИЯТЪ ТИПЪ.

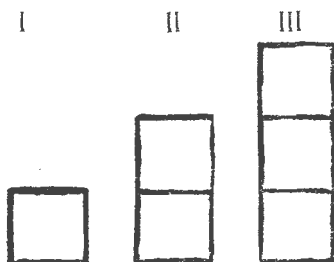
„Само свѣтлиятъ пѣть на
М ждростъта води къмъ Истината“.

— Тя постоянно ни весели!

Размишление.

Прочете се резюме отъ темитѣ: „Отноше-
нието между моралнитѣ чувства и умственитѣ
способности“.

(На черната дъска е поставена една на-
нарисувана картина—глава, която прѣдставля-
ва единъ мораленъ типъ).



Всички съгласни ли сте съ този образъ
въ картината? По какво се отличава морал-
ниятъ типъ? Кой сж външнитѣ черти? Какъ
познавате, дали нѣкой човѣкъ е мораленъ,
или не? Все-таки трѣбва да имате една мѣр-
ка, колкото ѝ да е малка.

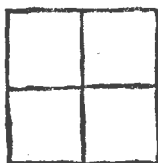
Всички трѣбва да си служатъ съ ония методи, съ които природата си служи.

Това отверстие (I) е единъ прозорецъ. Този прозорецъ е въ зависимостъ отъ стаята, въ която е поставенъ. Ако този прозорецъ

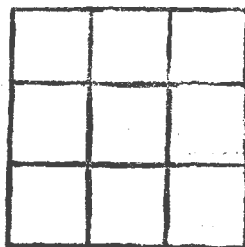
IV



V



VI



се продължи два пѣти (II), колко повече свѣтлина ще влѣзе? (— Два пѣти повече.) Ако се продължи три пѣти? (III) (— Три пѣти повече) и т. н. Сега, ако ние разширимъ

този прозорецъ, а не бугаме неговата височина (IV), колко свѣтлина ще влѣзе? Послѣ, ако го увеличимъ и на ширина и на височина (V), колко свѣтлина ще влѣзе? (— Въ квадратъ повече). Ако го увеличимъ и на широчина, и на височина три пѣти? (VI). (— Въ кубъ повече). Количеството на свѣтлината зависи още и отъ това, дали свѣтлината влиза направо въ прозореца или чрѣзъ отражение. Да допуснемъ, че вие прѣкарате свѣтлина въ прозореца чрѣзъ отражение, чрѣзъ нѣкое огледало. Какъ мислите, тази свѣтлина дали ще има сѣщия ефектъ, както когато влиза направо въ стаята? — Не. По сѣщия начинъ нѣкога и вашитѣ мисли и идеи не сѣ здравословни. Знаете ли защо? Защото нѣкой пѣтъ вие възприемате нѣкои идеи чрѣзъ отражение. Това показва, че вие сте на сѣверъ. Тази свѣтлина не ви ползува, тя носи смъртъ въ себе си. Разбира се, тя е по-полезна, отколкото, ако живѣете въ нѣкоя изба, но все-таки тази сѣверна свѣтлина ще окаже извѣстно влияние върху васъ. Тѣй щото, вие може да бѣдете обърнати съ вашия умъ или къмъ югъ, или къмъ сѣверъ, или къмъ изтокъ, или къмъ западъ. Има и едно пето положение на ума: нагорѣ.

Въ всѣки даденъ моментъ вие трѣбва да разбирате, каква е посоката на вашия умъ. Вие трѣбва да разбирате не само посоката на вашия умъ, но едновременно и посоката

на вашето сърце — наред се движатъ вашитѣ чувства. Чувствата сж сжщо тѣй сили въ природата. Най-първо трѣбва да разгледате умствения и чувствения свѣтъ, като движение на живи сили въ природата. Въ потѣнкости нѣма да се спирате. Проучавайте закона на тия сили, при какви условия се разеиватъ чувствата. Запримѣрь, азъ мога да повдигна между двама ви ревностъ. Даже и между тия, които сж най-благородни, и между тѣхъ може да се повдигне ревностъ. Ревностъ може да се повдигне и между сестриче и братче. Майката може да повдигне цѣлъ скандалъ, ако направи на братчето по-хубави дрехи, а на сестричето по-лоши. Ако майката не внимава, непрѣменно ще се породи ревностъ. Ако вие не разбирате законитѣ въ свѣта, около васъ постоянно ще се създаватъ условия за ревностъ. Разбира се, майката ни най-малко нѣма да създаде умишлено единъ споръ, или една разпря между дѣцата. Нѣкой пътъ тя е повече привързана къмъ момченцето, отколкото къмъ момиченцето и отъ това изниква ревността. Така е, момченцата сж повече обичани. Туй е раздвояване въ чувствата. Като се роди момче, считатъ го за благословение. Има други случаи, когато момичето е „добръ дошло“. Когато сж дошли 4-5 братя, тогава и братята посрѣщатъ момичето съ радостъ и казватъ: да имаме едно сестриче! Бащата, ако има 2 сина, не мисли за тѣхъ, какъ

ще ги нареди, но ако има 2 дъщери, почва да мисли.

Сега вие не трѣбва да давате личенъ характеръ на вашитѣ чувства. Вие ще ги изучавате като сили, като движения въ природата. Защото, щомъ влѣзе тази сила въ тѣлото ви, тя ще произведе едно или друго влияние. Слѣдователно, силата и посоката на вашия умъ ще се опрѣдѣли отъ степенъта на вашитѣ чувства. Ако въ чувствата си сте развълнувани, вашиятъ умъ не може да мисли спокойно. Непрѣменно чувствата ви трѣбва да бждатъ интензивни, но спокойни, т. е. да има хармония между тѣхъ. Не разбирамъ да се удоволствувате, то е външната страна на сърцето, но да дадете потикъ на вашето сърце къмъ работа. Има чувства, които лишаватъ човѣка отъ работа, създаватъ лѣнностъ въ него. Такива чувства се зараждатъ у богатитѣ хора. Дъщерята и синътъ казватъ: баща ни е богатъ, ние можемъ и безъ учение и безъ знание. У тѣхъ знанието е повърхностно.

Знаете ли сега накждѣ е обѣрнатъ вашиятъ прозорецъ? На югъ, на сѣверъ, на изтокъ, или на западъ? Лжчитѣ на свѣтлината иматъ различно влияние. Тѣ се различаватъ по това, отдѣ идватъ, дали отъ югъ, отъ сѣверъ, отъ изтокъ или отъ западъ. Различаватъ се по теченията въ тѣхъ: има едно електрическо течение и едно магнетическо,

което върви отъ изтокъ къмъ западъ; има друго едно течение, пакъ електрическо и магнетическо, което иде отъ сѣверъ къмъ югъ, на което има и обратно течение. Тия двѣ течения се прѣкръстосватъ. Ако нѣкой пжтъ вие попаднете на течението отъ изтокъ къмъ западъ, и приемете тази свѣтлина, вие ще придобиете по-голямъ сухота. Астролозите казватъ тогава, че върху васъ идва повече влиянието на сатурна. Тогава вие ще обичате свѣтлината, но ще станете много взискателни, ще гледате да намѣрите погрѣшка въ този, въ онзи. Ако пъкъ приемете свѣтлината отъ сѣверъ, ще обичате Истината, но ще станете чрѣзмѣрно студени и хладнокрѣвни, тъй че нѣма да се интересувате за страданията на хората. Ако вие възприемете свѣтлината отъ югъ, у васъ ще се роди една топлота и разширение, но има друга една опасностъ — ще станете мекушавъ и гѣвкавъ. За такъвъ човѣкъ турците казватъ: той може да се спогоди съ всички хора. Дѣто и да иде, той може да прѣкара добрѣ. Всичко прави, на всички угажда: и месо яде, и вино пие, и леща яде—навсѣкждѣ се буга. Такъвъ човѣкъ ще изпадне въ положението на Настрадаинъ-Ходжа, който си направилъ една пещъ, но дохожда нѣкой и му казва: „Защо си я обърналъ къмъ изтокъ?“ — Ами наскждѣ? „Къмъ западъ, по-хубаво гори“. Обърналъ я той на западъ. Идва другъ: „Онзи, който ти

каза да я обърнешъ къмъ западъ, толкова разбира той, не знае ли, че къмъ сѣверъ гори по-хубаво? Обърналъ я Настрадаинъ-Ходжа на сѣверъ. Трети идва и му казва да я обърве на югъ. Обръща я на югъ. Най-послѣ, за да угоди на всички, взима една кола съ четири колелета и направля върху нея пещъта. Дойде нѣкой, той го пита: „Накждѣ искашъ да бжде обърната пещъта?“ — На сѣверъ. Обръща колата на сѣверъ. Дойде другъ, пита го: „Накждѣ искашъ да бжде обърната пещъта?“ — На западъ. Обръща я на западъ. Каквото положение искатъ, това прави и на всички угажда.

Често, характерътъ у нѣкои хора е такъвъ, като пещъта на Настрадаинъ-Ходжа — на колелета. Този човѣкъ вие наричате уменъ. Когато моралниятъ характеръ вземе такъвъ изразъ, човѣкъ се демагнетизирва, колкото и да е силенъ. Ако вие турите на едно растение торъ повече отколкото може да асимилира, туй растение прѣгаря, изсъхва. Лошитѣ влияния на хората нѣкой пѣтъ може да ни подпушатъ. Никой въ свѣта не е толкова силенъ, щото въ всички моменти да може да отбие злото. Затуй именно, още въ тази възрастъ, въ която сте, трѣбва да проучавате силитѣ въ природата. Въ природата има разрушителни сили, които дѣйствуватъ и върху сърцето, и върху ума. Много ваши желания иматъ характеръ на бомба. Много ваши ми-

сли могат да иматъ сѣщия разрушителенъ характеръ. Ако вие бутате такова едно желание, ще бждете тѣй внимателни, както единъ техникъ бута една бомба. Тя съдържа пироксилинъ, не трѣбва да я бутате. Който е взелъ тази бомба, да я изнесе надалечъ, на два километра, и тамъ да я остави. Заменете си, не човъркайте това желание! Имате нѣкоя лоша мисълъ, не я човъркайте! Това, което казва Христосъ „не противи се злomu“, подразбира: не изслѣдвай, не човъркай злото! Вие трѣбва да имате всичкото знание, за да можете да боравите съ всѣко зло. Не само вие, но и много окултисти, които се занимаватъ съ тази опасна областъ, пострадватъ. Затова, обръщамъ ви внимание на моралната страна. Човѣкъ трѣбва да стане морално силенъ, духовно силенъ. Любовта трѣбва да бжде единъ отъ главнитѣ елементи въ неговата душа. Любовта трѣбва да бжде силна, за да могатъ всички други елементи да се хармониратъ съ нея. Защото по нѣкой пътъ може да се зароди въ душата ви едно вътрѣшно разколебаване, раздвояване, съмнѣние, недоволство. Тѣ ще дойдатъ, но тогава вие ще си създадете работа — ще работите. Тѣ сами по себе си ще дойдатъ, и при най-големитѣ мъжнотии, и при най-благоприятнитѣ условия. Правени сѣ такива опити. И съ васъ може да направятъ това, да ви поставятъ въ една стая съ всички удобства,

при все това, пакъ ще се яви у васъ едно малко недоволство. Вие трѣбва да знаете, какъ да се справите съ това недоволство. И ако нѣма кой да ви ръководи и упътва, въ васъ веднага ще се яви песимизъмъ.

Слѣдователно, въ такива моменти, при едно недоволство отъ живота, вие трѣбва да имате свѣтлина. Вие трѣбва да имате едно упътване, да знаете, какъ да използвате тия отрицателни сили. Защото отрицателнитѣ сили въ природата могатъ да бждатъ и за ваше добро. Трѣбва да знаете, че външниятъ свѣтъ нѣма да ви посрещне съ вѣнци. Никога не посрещатъ тъй. Ако вие пуснете вашата кокошка всрѣдъ София, какъ ще я посрещнатъ? Мислите ли, че тя ще се върне въ вашия курникъ? — Не, тя ще влѣзе въ нѣкоя тенджерка, ще я сварятъ и всичко ще свърши съ нея. Мислите ли, че ако пуснете нѣкой вашъ волъ или конъ всрѣдъ София, ще се върне той при васъ? — Не, ще изчезне нѣкъдѣ. Не само животнитѣ изчезватъ, но и хората изчезватъ. Не мислете, че вие сте свободни. Не сте свободни. Мислите ли, че сте свободни, това е една илюзия. Вие казвате: ние можемъ да направимъ всичко. Тогава, задайте си задачата, да можете да побѣдите тия малки мъжнотии въ живота, които сега се създаватъ. Запримѣрь, дойде у васъ едно малко съмнѣние. Какви сж вашитѣ начини за побѣждаване на съмнѣнието?

Да кажемъ, вие отричате всички пжтища, казвате: бждещъ животъ нѣма, правда нѣма, хората сж безчестни. . Или пъкъ, вие се обидите, разсърдите се нѣщо. Питамъ: въ таквъ случай, какво трѣбва да правите? Задайте си въпроса: откъдѣ черпя азъ тия знания, че хората сж лоши, че нѣма правда въ свѣта и т. н.? Каква е моята мѣрка? Имамъ ли основание въ това? За да кажете, че всички хора сж лоши, трѣбва да имате една мѣрка. Коя е тази мѣрка, съ която мѣрите, че всичко считате илюзия? Ако всичко е илюзия, значи, имате една мѣрка, съ която мѣрите нѣщата. Коя е тази мѣрка? Вие туряте за мѣрка себе си. Съ това искате да кажете: азъ съмъ единствениятъ добъръ човѣкъ, освѣнѣ мене нѣма другъ. Да, вие сте прави, но до васъ има другъ господинъ, който мисли сжщо като васъ. И той казва: азъ съмъ най-добриятъ човѣкъ. Единъ день вие двамата се разберете. Най-първо допушате, че освѣнѣ васъ другъ добъръ човѣкъ нѣма, но като намѣрите другъ човѣкъ, който мисли точно като васъ, казвате: значи, имало и другъ добъръ човѣкъ. Послѣ намирате втори, трети, четвърти и т. н. Питамъ: ако вашата мѣрка е вѣрна, на какво основание допушате, че и тѣ сж добри? Щомъ има едно изключение, могатъ да влѣзатъ и много други изключения. Изключенията въ разсжжденията на хората показватъ, че хората не сж прави.

Но да се повърнемъ сега къмъ моралния типъ на картината. Вие приемате този типъ за мораленъ, нали? Но тъй, както е нарисуванъ, въ него има едно разочарование. Въ устата му има едно недоволство отъ живота. Послѣ, брадата трѣбва ли да бжде така права? На брадата всѣкога трѣбва да има една малка вдлъбнатина, която показва устойчивостъ на чувствата, издържане въ живота. Тази вдлъбнатина прѣдставлява долина — дѣто има растителностъ. Тя е мѣсто на извори. Слѣдователно, ако устнитѣ сж тънки, това показва, че гънкитѣ, прѣзъ които идатъ воднитѣ източници, сж малки. У такъвъ човѣкъ водитѣ текатъ само тогава, когато вали дъждъ, а прѣзъ лѣтото всички рѣки прѣсъхватъ. Затова у хора съ тънки устни, изворитѣ прѣсъхватъ лѣтно врѣме. Такива хора и да искатъ много нѣщо да сторятъ, не могатъ. Нѣкои пъкъ казватъ: защо устнитѣ ми сж толкова дебели? — недоволни сжотъ това. Дѣйствително, дебелитѣ устни сж донѣкждѣ опасни, защото като започнатъ да се топятъ снѣговетѣ, ставатъ голѣми порои. Такива хора ние наричаме афектирани, не можемъ да ги спремъ отъ любовъ. Това не е любовъ, то е напливъ на тази природна енергия. Любовта е нѣщо разумно, тя е една фина сила, тя е благородство, а това, което вие наричате любовъ, то е хала -- всичко отнася, тя гори и разрушава. Ние смѣсваме тази гжста материя,

тая интензивна сила съ Любовта, (и вслѣдствие на това, тази гъста материя ни поляризира, прави ни недоволни.

У единъ мораленъ типъ, лжчтъ, който излиза отъ окото, не трѣбва да бѣде въ хоризонтално положение, съ плоскостта на зрѣнието, но трѣбва да образува единъ малкъ наклонъ нагорѣ, да има възходяща посока. Моралниятъ типъ сжщеврѣменно е и интелектуаленъ типъ, има отличенъ умъ. Човѣкъ, който нѣма отличенъ умъ, не може да бѣде мораленъ. Има изключение, но всѣкога моралниятъ, или духовниятъ човѣкъ има отличенъ умъ, който умъ се различава отъ ума на другитѣ хора. Послѣ, колкото височината отъ ухото до края (темето) на главата е по-голѣма, толкова повече е въ полза на моралния типъ. Има изключение, но тази височина показва интензивностъ на моралнитѣ чувства. Слѣдователно, важни сж дължинитѣ на двѣтѣ линии: отъ окото до ухото (I), и отъ темето до ухото (II). Първата линия (I) опрѣдѣля силата на ума, а втората (II) опрѣдѣля интензивността на моралнитѣ чувства. Това е общо казано, въ него има редъ изключения, които може да се коригиратъ. Споредъ васъ, какъвъ трѣбва да бѣде носътъ на моралния човѣкъ? Челюститѣ на моралния типъ не трѣбва да бѣдатъ много издадени навънъ, че да образуватъ една крива линия. Пъкъ и лицето не трѣбва да е много сплескано. Такива типове

сж повече пасивни, а моралниятъ човѣкъ е умствено и духовно чръзмѣрно активенъ, той е готовъ на всѣка услуга, той не е индиферентенъ, той е уменъ, знае да направи всѣко нѣщо точно на врѣмето си. Ако лицето му не е добрѣ устроено, ако скулитѣ, изпжкналоститѣ подъ очитѣ му сж много издадени, както у китайцитѣ, тогава бузитѣ хлѣтватъ навжтрѣ. Тая часть на бузитѣ е свързана съ стомашната система. Това показва разстройство въ стомаха. Широчината на скулитѣ и лицето, въобще, не трѣбва да е много малка. За тази широчина има извѣстна пропорция, Тя дава устойчивость на характера. Хора съ тѣсни лица сж устойчиви, а тия съ много широкитѣ лица сж много консервативни, не сж прогресивни. Такъвъ човѣкъ докато се установи на нѣщо и докато трѣгне, трѣбва да се впрегнатъ 9 чифта биволи. Разбира се, има и изключения. Ако при такива скули челото е построено, както у монголцитѣ, иматѣ единъ консервативенъ типъ. Бѣлата раса се отличава отъ монголската въ умствено отношение. Челото на бѣлата раса е добрѣ построено, то е почти еднакво широко и въ горната, и въ долната си часть. У монголската раса, тази часть на лицето, при скулитѣ е по-широка, отколкото челото. Ако странитѣ, скулитѣ на лицето сж издадени, това показва чувствената страна на човѣка. Скулитѣ показватъ, какви сж неговитѣ чув-

ства, запасътъ, съ който той разполага. Отъ носа надолу, долната частъ на лицето изразява волевия човѣкъ. Носътъ прѣдставлява духовния човѣкъ. Отъ челото на човѣка пѣкъ сѣдимъ за неговия умственъ калибъръ, какъ е развитъ той умствено. Долната частъ, брадата, показва, какъ е развита волята у човѣка.

Вие трѣбва да нарисувате този типъ en face, а не профилъ. Въ единъ мораленъ типъ като се раздѣли лицето на три части — чело, носъ и брада — тѣ трѣбва да иматъ еднакви размѣри. Тия три линии трѣбва да бѣдатъ еднакви! Защото, ако челото е по-голѣмо, да кажемъ, че е 7 см., носътъ — 6 см., а брадата — 4 см., имате единъ неустойчивъ типъ. Той мисли хубаво, чувствува хубаво, но щомъ дойде до приложение, нѣма го. У нѣкой индивиди може да имате обратното — чело 4 см., носътъ — 6 см., а брадата — 7 см., значи тукъ прѣобладава влиянието на волята. Този човѣкъ малко мисли, но много върши. И той като се добере до нѣкоя идея, права или крива, ще я приложи въ живота си. Той казва: не ни трѣбва много философия въ живота, но трѣбва да се прилага!

Та ще работите върху себе си. Нѣкои отъ васъ ще работятъ върху челото си, нѣкои върху носа си, а други върху брадата си, върху волята. Нѣкой казва: азъ възпитахъ волята си. За да възпитахъ волята, трѣбва да

работишъ надъ долната частъ на лицето си. Ако въ 2 години продължишъ линията на брадата си съ 1 мм., ти имашъ воля. Послѣ, ако можешъ да измѣнишъ носа и скулитѣ си съ 1 — 2 мм., и това е пакъ воля. А това дѣто казвате: азъ мисля, че съмъ се поправилъ — то сж празни работи.

Сега, наблюдавайте себе си. Най-първо гледайте да измѣните вашия носъ. Запримѣръ, носътъ на нѣкои при ноздритѣ е тѣсенъ. Това показва, че дишането у васъ е слабо — ще образувате по-силно дишане, ще разширите носа си съ 1 — 2 мм. Успѣете ли въ това, то е вече едно подобрѣние, крачка напредъ. Дължината се поправя по-мжчно, но ширината — по-лесно. Щомъ можете да измѣните носа си съ 2 мм., това показва, че и вашата дихателна система е подобрена. Послѣ можете да придобиете и дължина на носа си съ 1 мм. Като го продължите толкова, доста умственъ багажъ сте придобили. Когато пкъ развитието на дължината и широчината на носа се спре, тогава ще почнете да моделирате носа си. Тѣй че, вие може да видоизмѣните всѣка частъ отъ лицето си. Нѣкои отъ васъ страдатъ отъ меланхолия. Забѣлѣжете, у всички меланхолични типове носътъ започва да се извива навжтрѣ. Значи, песимистичнитѣ състояния почватъ да извиватъ носа. Щомъ вашиятъ носъ почне да се изкривява, вие трѣбва да спрете това изкри-

вяване. Какъ? — Ще промѣните мислитѣ си. Не се обезсърчавайте! Добиеете ли едно мрачно настроение, изхвърлете тѣзи мрачни мисли! Никой не е роденъ песимистъ. На песимиста липсва надежда. Изхвърлете онази материя, която спира развитието на вашата надежда. Разработете вашето зрѣние, и приятнитѣ състояния веднага ще дойдатъ. Не се водете по настроенията си. Какъ опрѣдѣлихъ азъ настроенията? — Настроението е вѣтропоказателъ; чувството — кладенецъ, изворъ; мисълта — рѣка; разумността — градина съ плодове, а принципътъ — школата.

Имайте прѣдвидъ, че това е една доста трудна работа — да работи човѣкъ като художникъ върху своето лице. Човѣкъ трѣбва да работи и да не се тревожи. Всѣка тревога дава единъ особенъ отпечатъкъ върху лицето на човѣка. Природата не обича хора, които се тревожатъ „само. Тя не обича своенравнитѣ дѣца. Ако ти се спрешъ въ една мжнотия, тя ще ти посочи начинъ, какъ да се справишъ. У нея има достатъчно воля да ти покаже начина, но тя иска ти самъ да си разрѣшишъ задачата. Тя може да те чака година, 2, 3, 4, 10, 100, 1000 години, но ще те остави самъ да разрѣшишъ задачата си, тя нѣма дати я разрѣши. Туй, което е твой дѣлъ, нито единъ косъмъ отъ него нѣма да засегне. И когато разрѣшишъ задачата си, тя ще вземе втората стѣпка, ще

ти даде нова свѣтлина. Упорствуваашъ ли ти, и тя упорствува. Както ти постъпвашъ, така и тя постъпва: щомъ ти мълчишъ, и тя мълчи; ти не работишъ, и тя не работи. Тя има другъ единъ методъ: всички ония, които не искатъ да работятъ споредъ нейнитѣ закони, тя имъ създава работа. Каква работа? — Не имъ дава богатство, но сиромашия имъ дава и ги кара да работятъ. Послѣ ще имъ даде единъ такъвъ ненаситенъ стомахъ, че да искатъ да ядатъ много, а да нѣматъ възможность. У тебе ще има желание да ядешъ, и тя ще те накара да ходишъ отъ врата на врата, да работишъ, за да ядешъ. У нея има всичкото изкуство. И въ туй отношение, вие трѣбва да се ползвате по нѣкой пжть отъ свѣтскитѣ хора.

Азъ забѣлѣзвамъ, нѣкои не разбиратъ окултнитѣ закони. Тѣ се проявяватъ отрицателно, съ много отрицателни черти. Ще ви приведа единъ добъръ примѣръ. Прѣди години азъ срещнахъ единъ човѣкъ, който ми разправи слѣдното: „Вложихъ 8,000 лева въ една бакалница, но пропадна бакалинътъ, изчезнаха и паритѣ. Нѣма нищо, пакъ ще спечеля тия пари“. Идѣйствително, срѣщамъ го слѣдъ двѣ години и ми казва: „Спечелихъ паритѣ пакъ“. Другъ нѣкой би казалъ: „Отидоха ми паритѣ!“ А той казва: „Тия пари не сж били мои, да сж халалъ, човѣщина е. Добъръ е Господъ, вмѣсто да дойде на главата ми нѣщо лошо, нека

върви на паритъ, азъ ще спечеля пакъ“. И този човѣкъ е веселъ и разположенъ.

Така постъпвайте и вие! Като ви дойде нѣкоя мъчнотия, или като изгубите нѣщо, кажете си: „Добъръ е Господъ, ще спечеля пакъ!“ А вие се спирате и казвате: защо да бжде тъй? Въ природата има единъ методъ, тя ти казва: дръжъ задачата, ще научишъ и разберешъ, защо е тъй. Тя като ти даде нѣкоя задача, не ти я обяснява, докато всичко не мине. Ако разрѣшишъ една задача, тя дава втора, трета, четвърта. За всички велики умове е било тъй — когото и да срещне природата, все задачи дава. Вие мислите, че като разрѣшите една задача, друга нѣма да има. Колко други по-сериозни задачи има! Сега вие се намирате прѣдъ едни мъчнотии, слѣдъ време тия мъчнотии, ще ви се видятъ дѣтски, и прѣдъ васъ ще се явятъ задачи още по-трудни и по-мъчни. И като разрѣшите и тѣхъ, тогава ще си зададете другъ въпросъ: какъвъ е смисълътъ на живота? — Въ дадения случай, смисълътъ на живота е да разрѣшите вашата задача — нищо повече! Азъ ще ви запитамъ сега: какъвъ е смисълътъ на едно легло? — Да си легнете, да си починете. Какви трѣбва да бждатъ качества на леглото? — Да бжде мекичко. Ще кажете: да има пружина, че като стана сутринъ гърбътъ да не ме боли, но да съмъ си отпочиналъ хубаво. Послѣ, стаята ми трѣбва

да има достатъчно чистъ въздухъ, да има изобилно свѣтлина, да нѣма миризми. Ще кажете: не може ли безъ спане? Какъвъ е смисълътъ на спането? При сегашнитѣ условия спането е потрѣбно. Ще дойде врѣме, когато ще може и безъ спане, но сега спането е потрѣбно, за да се набавятъ изгубенитѣ сили. Въ този животъ се харчи повече и затова е необходимо да спите 7 — 8 часа, за да може тѣлото въ това врѣме да си набави тази енергия. Нѣкой пжтъ настѣпва една криза въ жовота ви. Защо? — За да си починете: вие наричате тази криза загуба. Казватъ: азъ загубихъ. Вие по нѣкога мислите, че не чувствувате. Що е чувствуването? — Вие като чувствувате, харчите, правите угощение. Затова и чувствата се нуждаятъ отъ почивка. Може да настане друга криза, да започнете да мислите, че никой не ви обича, че никой не ви разбира. То е една илюзия на вашия умъ. Ако вашата ржка е станала толкова безчувствена, че като я похване нѣкой, вие не усѣщате нищо, кой е виноватъ, азъ или вие? — Вие сте виновати. Но ако вашата ржка е толкова чувствителна, че още отъ далечъ усѣщате допиране, азъ ли съмъ виноватъ? Казватъ: ама допре се до ржката ми. Не, не съмъ се допрѣлъ, но сте схванали допирането на моята мисль. Значи, вие сте станали толкова чувствителни, че казвате: азъ не мога да търпя хората. Нѣкои казватъ: ние не можемъ

да търпимъ това общество. И тогава вашиятъ астраленъ двойникъ може да излѣзе половинъ-единъ метъръ внѣ отъ васъ и ще се намѣрите при едно отъ незавиднитѣ положения. При сегашното състояние на вашето разитие, двойникътъ не трѣбва да излиза повече отъ единъ, даже половинъ см. внѣ отъ тѣлото, защото срѣдата, въ която живѣете е груба. Този двойникъ е чрѣзмѣрно чувствителенъ и трѣбва да бѣде близко до тѣлото. А пъкъ колкото хората ставатъ по-духовни, тѣхнитѣ духовни тѣла започватъ да излизатъ отъ тѣлото имъ навнѣ и тогава тѣхната дѣятелностъ се разширява. За да се развива вашата дѣятелностъ, вие трѣбва да разбирате законитѣ на вашето тѣло.

Сега, допуснете, че вашето тѣло се разшири, 10 — 20 души ви обикнатъ, искатъ да дойдатъ близо при васъ. Вие започвате да ги пждите, казвате имъ да се махнатъ. Какъ мислите, нѣма ли да си създадете редъ неприятности? — Ще си създадете. Всѣки човѣкъ, който дойде до васъ, има нужда отъ нѣщо. За него, вие сте единъ изворъ. Задоволете неговата нужда, дайте му да си напълни своето шише! Нѣма да взимате това въ букваленъ смисълъ, то е единъ символъ само. Съ това искамъ да кажа: дайте на всѣки едного по една успокоителна мисълъ! Спрете се въ себе си и кажете комуто и да е по една интензивна мисълъ, пожелайте дс-

брото всѣкиму! Щомъ пожелаєте една добра мисълъ нѣкому, вие можете да попаднете въ друга погрѣшка, да се спрете и да си кажете: дали моята мисълъ отиде на мѣстото, дѣто я изпратихъ? Щомъ се концентрирашъ и изпратишъ мисълъта си, повече не се безпокой, тя ще отиде на мѣстото си. Но ако ти се спрешъ и си кажешъ: дали отиде, или не, тя ще се спре и ще почне да витае изъ пространството. Има хиляди такива мисли. Въздухътъ е пълненъ съ тѣхъ—навсѣкждѣ се срѣщатъ добри мисли, които не сж отишли на своето прѣдназначение. Тѣ сж писани и пратени, но ардесътъ имъ е кривъ, че седятъ на пощата. Има Божествени пощи, въ които слѣдъ години вие ще намѣрите своитѣ писма. Тѣ чакатъ тамъ съ години, докато отидатъ на своето мѣстоназначение.

Втори пжтъ като дойдете, ще поправите вашия мораленъ типъ. Какво ще му придадете, я ми кажете! Ето какво се забѣлѣзва въ лицето на моралния типъ: дали той е сериозенъ, загриженъ или засмѣнъ, при всички условия, на лицето му има извѣстни черти, които не се мѣнятъ. Основа има въ лицето на такъвъ човѣкъ. Хора, у които моралнитѣ чувства не сж развити, прѣди да се засмѣятъ, може да сж приятни, но щомъ се засмѣятъ, въ лицето имъ прозира нѣщо отвратително. Въ лицето на моралния типъ има нѣщо устойчиво, около което всичко се групира. Послѣ,

вие трѣбва да проучавате моралния типъ отъ чисто физиогномическо гледище. Въ неговото лице има 2-3 гънки, които сж особено сложѣни. Прочетѣте въ физиогномията и вижте, кои гънки сж най-хубавитѣ. Азъ не искамъ да ви говоря за всички линии, защото при изучаването на физиогномията, има една опасностъ за васъ. Тя седи въ слѣдното нѣщо. Ако азъ ви говоря за паталогическитѣ черти на лицето, всѣки като се върне въ кѣщи, ще ги търси по лицето си и кого катъ види, ще казва: „И той е отъ тѣхъ“. Лошото винаги се запечатва по-лесно. Вие ще виждате навсѣкждѣ само болни хора, затова е опасно да ви се показватъ отрицателнитѣ черти.

Друго нѣщо трѣбва да имате прѣдвидъ: за да бжде една черта върна, тя трѣбва да присѣтствува едноврѣменно на тримѣста: на черепа, на лицето и на ржката. Слѣдъ това, тя трѣбва да присѣтствува на челото, на горната частъ на лицето, на скулитѣ и на брадата. Най-малко трѣбва да има единъ общъ признакъ на лицето, и послѣ на специалнитѣ части. Нѣкой пжтъ извѣстенъ признакъ сжществува само на челото, тогава той е само въ потенциално състояние, сжществува като възможностъ. Нѣкой пжтъ се срѣща на брадата — то е по отношение на волята. Но когато единъ неджгъ сжществува едноврѣменно на главата, на лицето и на ржката, този човѣкъ е грѣшилъ въ минало-

то по умъ, по сърце и по воля, той е една бомба, трѣбва да го барате съ щипци, или никакъ да го не закачате. За сега вие сте въ процеса на вашето развитие, който още продължава и отъ сега трѣбва да работите върху себе си. Човѣкътъ докато е още въ утробата на майка си, нѣма възможностъ да работи, тогава майката работи, майката го моделира, той не е свободенъ. Но щомъ се родите, вие може да станете майка на себе си и ще работите, както искате. Вие може да кажете: това зависи отъ обществото. Не, всѣки отъ васъ може да извая отъ себе си такъвъ човѣкъ, какъвто иска, но за това се изисква свѣтълъ умъ, благородно сърце и силна воля. Имате ли всичко това, може да направите, каквото искате, но ще изучавате законитѣ на природата. Прѣди да направите туй нѣщо, ще имате голѣми мжчноти, но мжчнотиитѣ не сж лошъ признакъ. Това сж плюсове за васъ. Онзи човѣкъ, който има мжчноти, спрѣмо него природата е по-благосклонна, отколкото спрѣмо човѣкъ, който нѣма мжчноти. Такъвъ е великиятъ законъ. (— Има ли прѣдѣлъ на развитие?) — Прѣдѣлъ на развитието нѣма. Прѣдѣлтѣ ние сами си поставяме, по закона на внушението и наслѣдствеността. Човѣкъ като стане на 40-50-60 години, започва да казва: остарѣхъ вече! Той самъ си внушава, и другитѣ му внушаватъ. По този начинъ той възприема мислитѣ на всички стари хора и

се солидаризира съ тяхъ. Не, ти трѣбва да се издигнешъ надъ всички стари хора, да кажешъ: азъ нѣма да остарѣя! Тѣ казватъ: остарѣхме ние вече и сега трѣбва да умремъ. Умирането е единъ процесъ въ закона на прѣраждането, за да почне дѣятелността отново. Това е единъ врѣмененъ методъ въ природата. За въ бждеще ще приложимъ похубави методи отъ сегашнитѣ, но трѣбва да работите. Всѣки отъ васъ трѣбва да работи!

Т. М.

„Само свѣтлиятъ пжтъ на
Мждростѣта води къмъ Истината“,
— Тя постоянно ни весели!



МОРАЛЕНЪ СТРЕМЕЖЪ И МОРАЛЕНЪ
УСТОЙ. ЗНАЧЕНИЕ НА ДРОБИТЪ.

20

III година.
20 лекция на младежкия окул-
тенъ класъ, държана отъ
Учителя, на 2. III. 1924 г.
въ гр. София.

МОРАЛЕНЪ СТРЕМЕЖЪ И МОРАЛЕНЪ УСТОЙ. ЗНАЧЕНИЕ НА ДРОБИТЪ.

„Само свѣтлиятъ пѣтъ на
Мъдростѣта води къмъ Истината“.

— Тя постоянно ни весели.

Т.М.

Прочете се резюме отъ темитѣ „Отличителнитѣ качества на моралния човѣкъ.“
(На черната дѣска е поставена втора картина — моралния човѣкъ).

Имате ли ясна прѣдстава поне за една отъ отличителнитѣ черти на моралния човѣкъ? (—Трѣбва да има ясно установенъ погледъ). А този погледъ тукъ е погледъ на единъ мечтателенъ човѣкъ. Харесва ли ви се този типъ на всички? Какво впечатление ви прави? Кой погледъ наричате вие установенъ? (— Който има само една мисълъ въ себе си, и то Божествена). Погледътъ може ли да се констатира отвънъ? Погледътъ на очитѣ може да е установенъ, но вие не виждате, дали умътъ не е раздвоенъ. Това сж субективни, отвлѣчени нѣща. Това вие не го виждате, тѣ сж прѣдположения. (Нали всичко се изразява въ погледа?) Има хора толкова изкусни, че могатъ да ви заблудятъ съ погледа си, безъ да подозирате. Запримѣръ, единъ актьоръ,

който иска да ви прѣдстави единъ мораленъ типъ, той дълго врѣме го наблюдава, проучава и най-послѣ ви се прѣдставя мораленъ човѣкъ, безъ да е въ сжщностъ такъвъ. Всички типове иматъ извѣстно изражение, извѣстно движение на очитѣ, и актйоритѣ, за да ги прѣдставятъ на сцената, изучаватъ всички потънкости въ тѣхъ. Ако нѣкой актйоръ иска да прѣдстави умирающъ човѣкъ, той проучава ролята на умирающия точно тѣй, както е въ живота. Ако пъкъ иска да прѣдстави нѣкой скжперникъ, или нѣкой честенъ типъ, той го проучава изтънко.

Сега, опасната страна при изучаване на човѣшкия характеръ е сжщата, каквато при изучаване ония органически, паталогически случаи, каквито срѣщаме въ физиогномията. Когато човѣкъ пипа нѣщо заразително, може да се зарази, затова трѣбва да вземе всички прѣдпазителни мѣрки. Вие проучавате единъ мораленъ типъ и казвате: чакай да видя, дали имамъ тия черти? Търсите ги, търсите ги, докато най-послѣ си кажете: нѣмамъ ги. Така дохожда заразата въ обратенъ смисълъ и казвате: азъ не съмъ мораленъ човѣкъ. Не че не сте мораленъ човѣкъ, но още не сте изработили този типъ. Има типове изработени, има и типове въ проекция.

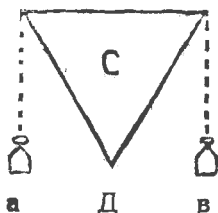
Вие трѣбва да правите разлика между мораленъ стремежъ и мораленъ устой. Запримѣръ, тукъ на картината прѣобладава по-

вече другъ елементъ, а именно умствения елементъ. Тѣй, както е нарисувано тукъ челото, имаме човѣкъ съ силно въображение. Брадата е заострена — схватливъ човѣкъ. Както сж нарисувани очитѣ, показватъ чувствень човѣкъ, който трѣбва да употреби голѣма воля, за да не кипне. Азъ го виждамъ, той прави голѣмо усилие надъ себе си, за да не кипне. Тѣй както сте го нарисували, у него има и голѣмо честолюбие, скрито задъ моралнитѣ му чувства. Послѣ, този образъ прѣдставя младъ човѣкъ, най-много 22-25 години. Единъ моралень типъ трѣбва да има най-малко 33 години. Отъ чисто окултно гледище, тѣлата, чрѣзъ които той функционира, трѣбва да бждатъ сформирувани. Този образъ тукъ е едва въ своето умствено тѣло, причинното тѣло още не е засегнато.

Прѣдставете си, че този тригълникъ въ чертежа се държи само въ точка Д. Има ли моралень устой въ него? (— Нѣма). При какви условия може да устои? (Ако се поставятъ отъ двѣтѣ му страни извѣстни тяжести). Да, ако се поставятъ тяжеститѣ а, б, той ще може да устои. И тукъ, при брадата на човѣка може да се приложи сжщия законъ. Ако долната частъ на брадата е чрѣзмѣрно остра, носътъ има да се бори съ много прѣпятствия въ живота. Да допуснемъ, че този тригълникъ е живъ и се намира въ такова равновѣсие, не пада. Това равновѣсие прѣд-

2.6

ставява ли една сигурност? Благодарение на двѣтѣ тяжести а и б, този трижгълникъ се прикрѣпва, за да не падне. Тѣзи тяжести днесъ



може да прѣдставляватъ неговата сила, неговото богатство, съ които той е много устойчивъ, но единъ день той остарѣва, изгубва своето богатство, своята сила. Тогава? Този трижгълникъ може ли да устои? (— Не). Значи, волята ще се поколебае.

Послѣ, тази вдлъбнатина подъ долната устна въ картината е много голѣма. И носътъ, както е нарисуванъ, съотвѣтствува на единъ хапливъ конь. Тѣзи двѣ черти съотвѣтствуватъ на единъ хапливъ характеръ. Конете, които обичатъ да хапятъ, иматъ тия черти. И хора, които обичатъ да хапятъ, да говорятъ безразборно, у тѣхъ се образуватъ тѣзи черти. У единъ мораленъ типъ вѣждитѣ не могатъ да бждатъ тѣй дълги и извити надолу. Вѣждитѣ не трѣбва да слизатъ много надолу, къмъ ухото. Челото пъкъ,

както е нарисувано, широко, открито, съответствува на единъ честенъ и откровенъ типъ. То е чело на единъ справедливъ човѣкъ. Но това още не показва, че такъвъ човѣкъ въ живота си има мораленъ устой. Това не е типъ, който може при всички условия на живота да устои, да сене поколебае. До извѣстно врѣме той може да издържа, но не при всички условия. Това сж все впечатления отъ даденитѣ геометрически линии. Като се изчислятъ тъй, както сж поставени, такива ще бждатъ и резултатитѣ. Ушитѣ у моралния типъ трѣбва да иматъ почти сжщата дължина, каквато иматъ носа и вѣждитѣ. Тукъ въобще, както сж построени вѣждитѣ, показватъ, че този типъ до извѣстно врѣме ще има подема, но прѣзъ извѣстенъ периодъ отъ живота му тия енергии ще се спуснатъ надолу. Тия спуснати надолу вѣжди сж признакъ на остарѣване. Значи, слѣдъ извѣстно число години, къмъ 35 — 45 година въ такъвъ човѣкъ настава една рѣзка промѣна въ мислитѣ и стремежитѣ му. Това ще дойде не по волята на индивида. Ако вѣждитѣ отиватъ нагорѣ, какво означаватъ?

Какъ намирате устнитѣ, еднакво дебели ли сж? Долната е по-дебела, което показва, че въ този характеръ, при извѣстни случаи има по-голямъ пасивностъ, отколкото активностъ. А въ моралния типъ, или можемъ да кажемъ въ идеалния типъ, ние прѣдполагаме, че

енергиитѣ сж еднакво балансирани и въ всички моменти на живота дѣйствуватъ равномерно. Смѣната на пасивность и активность става равномерно. А тукъ, въ нѣкое отношение, този типъ ще е повече пасивенъ, а по-малко активенъ. При строежа на човѣшкия носъ, цѣлиятъ мозъкъ, въобще всички центрове на мозъка взиматъ участие; и дробоветѣ сжщо взиматъ участие. Когато дишането е правилно, и носътъ е правилно устроенъ. Ако надеждата е слабо развита, и въ човѣка започва да се развива едно песимистично чувство, носътъ почва да се измѣнява, да се заостря — чувствата въ човѣка се измѣнятъ. Такъвъ човѣкъ става хищникъ спрямо себе си — постоянно се самоосжжда, натяква си. Това настроение може да бжде най-първо спрямо себе си, а послѣ може да мине и спрямо другитѣ — безразлично е, причинитѣ сж едни и сжщи. На този образъ липсватъ двѣ основни черти отъ странитѣ на носа, които едвамъ се забѣлзватъ. Сжщо така липсватъ и линиитѣ на челото. Ако се разгледа черепа на човѣкъ, който се е поминалъ, то е другъ въпросъ; но даже и въ този случай, при черепа пакъ има гънки. Черепътъ и коститѣ на интелектуалнитѣ типове се различаватъ отъ тия на неинтелектуалнитѣ. Черепитѣ на моралнитѣ типове се различаватъ отъ тѣзи на неморалнитѣ. Разгледани подъ увеличително стѣкло,

тѣ се различаватъ.

Тѣй щото, има извѣстни черти, които се отпечатватъ върху черепа. Докато човѣкъ се развива, което става и въ напрѣднала възраст, черепътъ му постоянно се измѣня. Въ стари години расте повече горната частъ на главата; отъ 30 — 40 — 50 — 60 години се развива челото, отъ тамъ насетнѣ се развиватъ моралнитѣ чувства, и то ако човѣкъ се развива правилно. Не се ли развива правилно, на старини човѣкъ може да се вдѣтни и въ него се създаватъ извѣстни капризи, той започва да прѣповтаря всичко, което е обичалъ и знаялъ въ ранната си възраст и не научава нищо ново. Ако искате да изработите отъ себе си идеенъ типъ, трѣбва да се пазите да не би краятъ на носа ви да се заостри много, да стане много тънъкъ. Знайте, че идеитѣ упражняватъ влияние върху цѣлия организъмъ, а всѣка идея специално упражнява влияние не само върху съзнанието на духовния човѣкъ, но и върху разнитѣ му органи. Ако вие ставате крайни песимисти и недоволни отъ живота, като дойдете до крайния прѣдѣлъ, долната частъ на носа ви ще се продължи, ще стане тънка и заострена, като човка. За прѣдпочитане е единъ широкъ носъ, отколкото тѣсенъ. Знаете ли защо? За прѣдпочитане е една широка рѣка, по която може да се плува, отколкото една малка бара, която и мравитѣ могатъ да прѣминатъ.

Послѣ, ако чувствата се изопачатъ, очитѣ почватъ да потъватъ и да се вглѣбватъ навжтрѣ. Ако човѣкъ почне да огрубѣва, очитѣ му почватъ да изпжкватъ. То става, когато се образува активна грубость. Изпжкналитѣ очи показватъ и нѣкои добри черти. Такива хора сж много разговорчиви. Жабата има много изпжкнали очи и затова цѣли четири мѣсеца се разговаря въ блатото — и денемъ и нощемъ, не млѣква. Това е разговоръ у тѣхъ. Огъ чисто френологическо гледище, центърътъ на рѣчта у жабитѣ е силно развитъ, и очитѣ имъ сж съвсѣмъ изпжкнали навънъ.

Сега всички трѣбва да имате въ себе си по единъ идеаленъ типъ, къмъ който да се стремите. Тѣ може да се различаватъ, но всѣки трѣбва да има въ себе си единъ идеаленъ типъ и да работи за реализирането на този типъ. Ако ви се зададе въпроса, коя е най-важната работа, съ която човѣкъ трѣбва да се занимава въ сегашния си животъ, какъ бихте отговорили? — Онази основна работа, която да прѣдставлява най-високия върхъ на неговия животъ, а всичко друго да се централизира около нея. Коя ще бжде тази основна работа? (— Да учи).

Едно малко разсжждение. Да допуснемъ, че имате едно дърво, тънко и виссоко, като топола. Ако ви попитатъ, кои сж причинитѣ да бжде това дърво тънко и високо, какъ

бихте обяснили? Идете въ боровитѣ гори, въ буковитѣ, или въ други нѣкои, дѣто дърветата сж наблизю, ще забѣлѣжите въ тѣхъ едно състезание да растатъ на високо. Защо? Окръжаващитѣ ги условия сж стѣснителни и затова въ тѣхъ има стремежъ и желание да се надпрѣварватъ едни други. Слѣдъ като излѣзатъ на високо, тѣ свободно възприематъ слънчевитѣ лъчи и послѣ вече у тѣхъ се порожда желание да се разпростратъ на широко. Слѣдователно, ако дървото е тънко, значи окръжаващитѣ го условия за него сж били стѣснителни. Обратно: ако дървото е дебело, ще направимъ заключение, че това дърво, отъ редъ поколѣния, е расло само. У него е нѣмало стремежъ да расте нагорѣ, понеже никой не му е прѣчилъ да възприема направо слънчевитѣ лъчи. Но като е нѣмало кой да го защитава отъ буритѣ и вѣтроветѣ, то е станало дебело, та да може да отстоява срѣщу тѣхъ. По нѣкой пътъ човѣшкиятъ умъ е идеаленъ, расте идеално нагорѣ, като нѣкоя топола, но ако остане самъ, вѣтроветѣ може да го прѣчупятъ. Тогава въ него трѣбва да се създаде мораленъ устой. Нѣкои хора, които сж дѣйствували самостоятелно, които не сж имали никаква подкрѣпа отвънъ, тѣхниятъ характеръ придобива поголъма дебелина, такава, каквато има джбѣтъ или друго нѣкое растение.

Въ гимназията вие сте изучавали дрсбитѣ,

нали? Азъ ще взема дробитѣ. $\frac{1}{5}$. $\frac{2}{5}$. $\frac{3}{5}$. $\frac{4}{5}$. Какво показва дробъта $\frac{1}{5}$? — Тя показва, че едно цѣло число е раздѣлено на 5 равни части и отъ тия 5 части е взета само една). Прѣдставете си сега, че 5 е едно живо число. Допуснете, че това сж 5 чувства. Азъ взимамъ, значи $\frac{1}{5}$ отъ чувствата. Кое чувство е то? Съ кое чувство човѣкъ е започналъ най-първо? (— Съ осезанието). Тогава, какъвъ ще бжде неговиятъ животъ? — Ще прилича на живота на единъ микробъ, който само се движи въ водата и има много простъ животъ. Кое чувство прѣдставлява дробъта $\frac{2}{5}$? Кое чувство иде слѣдъ осезанието? (— Вкусътъ, послѣ мирисътъ и най-послѣ слуха и зрѣнието). Тогава, съ $\frac{2}{5}$ се изразява вкуса; съ $\frac{3}{5}$ — мириса; съ $\frac{4}{5}$ — слуха и съ $\frac{5}{5}$ — зрѣнието. Числительтъ четири въ дробъта $\frac{4}{5}$ показва условията, при които едно сщество може да живѣе само; или още $\frac{4}{5}$ показва, че това сщество може да реализира $\frac{4}{5}$ отъ условията, а $\frac{1}{5}$ оставатъ нереализирани. И най-послѣ можемъ да туримъ $\frac{5}{5} = 1$, нали? Но трѣбва да знаете, че човѣкъ при сегашнитѣ условия на Земята никога не може да реализира цѣлото, т. е. не може да постигне своя идеалъ. Идеалътъ е цѣлото. Той, обаче, не може да се постигне, затова прѣзъ цѣлия си животъ ние се занимаваме само съ прости дроби. Въ умствено отношение, въ морално отношение нашитѣ стремежи сж все прости дроби. И на-

шитѣ постигнати резултати сж пакъ прости дробѣ. Да допуснемъ, че съ вашето знание вие сте достигнали въ живота си само $\frac{1}{5}$ резултатъ. Какво разбирате отъ това? Човѣкъ, който има $\frac{1}{5}$ резултатъ, това показва, че той живѣе изключително единъ материаленъ животъ, нищо повече! Какво означава $\frac{2}{5}$ резултатъ? — У такъвъ човѣкъ е събудено извѣстно обществено чувство, около него вече има друго нѣкое лице, съ което той има взимане—даване. Човѣкъ съ $\frac{4}{5}$ резултатъ ще бжде свещеникъ и тамъ ще спре. Сегашнитѣ хора, като дойдатъ до $\frac{4}{5}$ резултатъ, казватъ: при сегашнитѣ условия повече не може да се постигне. Прѣдставете си сега, че тия дробѣ сж съ различни числители и различни знаменатели, напримѣръ дробитѣ $\frac{1}{5}$, $\frac{2}{6}$, $\frac{3}{7}$, $\frac{4}{8}$ и т.н. Какво прѣдставляватъ такива дробѣ? — Това сж условия, при които трѣбва да живѣете.

Сега, вие знаете вече правилото, по което се работи при събиране и изваждане на дробитѣ. (— Трѣбва да ги приведемъ къмъ общъ знаменатель). На какво можете да уподобите привеждането къмъ общъ знаменатель? — Опростотворяване на живота. А опростотворяването на живота се познава по придобиване на едно благо. Въ живата математика, щомъ приведешъ всички сили къмъ еднакъвъ знаменатель, ти усѣщашъ едно равновѣсие въ себе си, едно успокояване, че ще свършишъ тази работа добръ. Допуснете, че

искате да свършите гимназия. Първата, втората, третата година мислите, че ще свършите, но като дойдете до петата година, казват: стига ми толкова знание, и започвате да се разколебавате. После отново се повръщате. Въ васъ се явява една вътрѣшна борба. Мислите ли, че имате еднакъвъ знаменателъ? — Не. Значи, идеята да свършите гимназия, при каквито условия и да сте, трѣбва да бѣде непрѣодолима. Тѣй е и въ морално отношение. Искате да добиете една морална черта, каквото и да стане, при каквито условия и да сте, вие трѣбва да я придобиете въ себе си. Да кажемъ, дадете нѣкому дума за нѣщо, трѣбва да устоите на тази дума. Азъ не разбирамъ тия обикновено дадени думи, но подразбирамъ такава дадена дума, която има извѣстна морална валидность въ себе си.

Кажете ми сега, какъвъ ще бѣде знаменателътъ на дробитѣ: $\frac{1}{5}$, $\frac{2}{6}$, $\frac{3}{7}$, и $\frac{4}{8}$? — Общиятъ имъ знаменателъ ще бѣде 840. Като съберемъ числата $8+4$ 12. Числото 12 показва, че условията се подобряватъ. Обаче, ако знаменателътъ е 15, въ това число има една опасность. То е число на илюзиитѣ. Тогава имате дробта $\frac{12}{15}$. Живата природа всѣкога помага на разумнитѣ същества чрезъ числата. Запримѣръ, ти искашъ да свършишъ нѣкоя работа. Опредѣляшъ си понеделникъ, или вторникъ, но природата ще ти постави чрезъ нѣкое число едно прѣпятствие, да не

започвашъ тази работа въ понеделникъ. Прѣди нѣколко дни дойде при менъ единъ господинъ, да ме пита, може ли да пжтува въ понеделникъ. Казвамъ му: недѣй! Азъ не му обяснявамъ защо, казвамъ му само: не пжтувай въ понеделникъ, тръгни въ вторникъ! Послѣ той разбра, защо не трѣбваше да пжтува въ понеделникъ. Съ влака, съ който той смѣташе да пжтува, станало нѣкаква катастрофа. И онзи, който разбира закона, ще направи своитѣ математически изчисления и ще каже: днесъ азъ не мърдамъ крака си, ако ще би и на 10 мѣста да ме чакатъ. Съ единъ день работата нѣма да закъснѣе. Тръгни точно, когато ти е опрѣдѣлено. Ние казваме: азъ утрѣ ще дойда у васъ. Ти изчисли ли го? — Не. Отдѣ знаешъ, може би, утрѣ не ще можешъ да отидешъ? Не обѣщавай, за да не се извинявашъ послѣ. Спри се, не бързай! Виджъ, дали утрѣ можешъ да направишъ това нѣщо, може би тогава съвсѣмъ да не е день, въ който ти можешъ да отидешъ на едно или друго мѣсто.

Всички трѣбва да внимавате, когато работите съ живата природа. Тя обича нейнитѣ дѣца да бждатъ разумни, да я слушатъ. Не я ли слушате, тя ще ви подрѣпне ухото. И тогава, вие може да пжтувате съ трена, но ще стане катастрофа. Тя ще те изхвърли изъ нѣкой вагонъ, и ти можешъ да се отървешъ или съ натъртено ребро, или съ друга

нѣкоя малка поврѣда. Но ако я слушашъ, нѣма да изхвъркнешъ изъ прозореца навънъ. Значи, когато ние говоримъ за разумния животъ, разбираме, че всичко въ природата е точно опрѣдѣлено. Днитѣ, въ които трѣбва да работимъ, сж опрѣдѣлени. Нѣкои дни сж приятно съчетани. Така е и въ училището. Мнозина отъ васъ не могатъ да свършатъ правилно, понеже не сж отишли точно на врѣме. Нѣкой пжтъ сж тръгнали по-рано, а нѣкой пжтъ по-късно, вслѣдствие на това се раждатъ извѣстни мжнотии. Всички трѣбва да бждете разумни, да прѣдолѣете мжнотиитѣ. Тия нѣща нѣма да ви дойдатъ на готово, изисква се дълго проучаване, изисква се и една безпримѣрна вѣра. Разбирате ли какво значи безпримѣрна вѣра?

Ще направя една малка забѣлжка: въ материалния свѣтъ вие можете да съчетаете числата 9 и 4, но въ духовния свѣтъ не можете да ги съчетаете. Тамъ такова съчетание не може да сжществува. Законътъ е таквъ. Защо? Ще ви кажа. Синътъ може ли да бжде по-голѣмъ отъ бащата? — Не може. Числото 9 е синътъ, 4 е бащата. Тогава числото 94 е за физическия свѣтъ, а 49 е за духовния свѣтъ. Въ духовния свѣтъ има едно движение отъ 4 къмъ 9. Отъ сумата и на двѣтѣ числа 49 и 94 имате 13. Разбира се, ако имате 94 лева и 49 лева, едно и сжщо ли е? — Не. Но азъ ви казвамъ, че числото

49 е по-голъмо отъ 94. Ще кажете: какъ е възможно това? Че то е много проста работа! Числото 94 е въ книжни пари, а 49 е въ златни пари. Въ всѣко число има една вътрѣшна възможность. Външността на числото 94 показва, че то е по-голъмо отъ 49. Дѣйствително, неговиятъ обемъ е по-голъмъ, но съдържанието на 49 е по-хубаво, отколкото това на 94. Нѣкой отъ васъ може да каже: но и 94 да бжде злато. Не може. Въ този случай не може да бжде злато, понеже 9 е единъ краенъ резултатъ. То показва, че въ природата не може вече да съществува никаква дѣятелность. Това е единъ процесъ само за ликвидиране. Слѣдователно, при числото 94,9 - тѣ показва, че това число не може повече да расте, т. е. на физическия свѣтъ то може да расте, но само условно.

Т. М.

„Само свѣтлиятъ пѣтъ на
Мждростѣта води къмъ Истината“.
Тя постоянно ни весели.



СЪДЪРЖАНИЕ.

- 1). Единицата и вѣчността
- 2). Отношение между проявитѣ въ природата.
- 3). Приливи и отливи на енергиитѣ
- 4). Придобивки на съзнанието
- 5). Трансформиране на енергиитѣ
- 6) Сложни движения на съзнанието. Свѣтла точка въ съзнанието
- 7). Елементи въ геометрията
- 8). Морални чувства.
- 9). Моралниятъ типъ
- 10). Мораленъ стремежъ и мораленъ устой
- Значение на дробитѣ



Фототипно издание, направено от първото издание на
лекциите:

Лекции на Младежкия окултенъ класъ отъ Учителя,
1923-1924 г., София – III година, л. 11-20
издание на просвѣтния комитетъ, София, 1927 г.

Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“, 2016